2013

CUM SE FACE?

Ghidul celor mai bune servicii şi programe dedicate copiilor cu vârste cuprinse între 0 şi 14 ani

Bblioteca Județeană
George Bariţiu Braşov

CENTRU DE EXCELENȚĂ
pentru copii cu vârste
între 0-14 ani

Proiect finanțat de
Fundația IREX

Biblioteca Județeană „George Barițiu" Braşov
Centru de excelență pentru servicii oferite copiilor cu vârste între 0-14 ani,
proiect finanțat de Fundația IREX

Ghid „Cum se face?" **al celor mai bune practici pentru servicii şi programe dedicate copiilor între 0 – 14 ani**

Autori: Melania Luana Butnariu, Melinda Dinu, Claudia Popescu, Alice Adriana Roman
Coordonator: Claudia Popescu

CUPRINS

Motivație 4

1. Capitol I - Considerații asupra secțiilor pentru copii 4
- **1.1** Misiune 4
- **1.2** Grupuri țintă 5
- **1.3** Scopul serviciilor pentru copii 5
- **1.4** Colecții şi criterii de selecție 6
- **1.5** Mediul ambiant 19
- **1.6** Parteneriate 21
- **1.7** Resurse umane 22
- **1.8** Finanțare 25
- **1.9** Promovare 25

2. Capitol II Descrierea serviciilor potrivite pentru a fi dezvoltate în bibliotecile județene
- 2.1 DIGIFOLIO 29
  - **2.1.1** Prezentarea programului 30
  - **2.1.2** Fazele de implementare 31
  - **2.1.3** Evaluarea şi impactul 34
  - **2.1.4** Studiu de caz 54
- 2.2 MICUL EXPLORATOR 56
  - **2.2.1** Prezentarea programului 58
  - **2.2.2** Fazele de implementare 59
  - **2.2.3** Evaluarea şi impactul 62
  - **2.2.4** Studiu de caz 69

3. Capitol III Descrierea serviciilor potrivite pentru a fi dezvoltate în bibliotecile comunale
- 3.1 GRĂDINIȚA DE VARĂ 72
  - **3.1.1** Prezentarea programului 72
  - **3.1.2** Fazele de implementare 73
  - **3.1.3** Evaluarea şi impactul 76
  - **3.1.4** Studiu de caz 98
- 3.2 CULORILE COPILĂRIEI 104
  - **3.2.1** Prezentarea programului 105
  - **3.2.2** Fazele de implementare 105
  - **3.2.3** Evaluarea şi impactul 109
  - **3.2.4** Studiu de caz 116

4. Capitol IV Descrierea noului program SMS Preşcolar 119
- **4.1** Prezentarea programului 119
- **4.2** Fazele de implementare 120
- **4.3** Evaluarea şi impactul 122
- **4.4** Studiu de caz 132

5. BIBLIOGRAFIE 135

6. RESURSE UTILE 136

LISTĂ ANEXE:

DIGIFOLIO

- Chestionar_evaluare inițială_4 pagini (anexa 1)
- Flyer _față (anexa 2)
- Flyer _verso (anexa 3)
- Afiş_A3 (anexa 4)

- Semn de carte (anexa 5)
- Suport curs deschidere cont pe platforma Weebly_16 slide-uri (anexa 6)
- Suport curs creare avatar Voky_12 slide-uri (anexa 7)
- Model_Acord de parteneriat_2 pagini (anexa 8)
- Fişă observație (anexa 9)
- Fişă impact „Gândesc” (anexa 10)
- Fişă impact „Simt” (anexa 11)
- Fişă impact „Dau cu piciorul” (anexa 12)
- Fişă impact „Viitor” (anexa 13)
- Fişă monitorizare activități (anexa 14)

MICUL EXPLORATOR

- Planul de lecție_5 pagini (anexa 15)
- Fişe de observație (anexa 16)

GRĂDINIȚA DE VARĂ

- Fişă de înscriere (anexa 17)
- Convenție părinți_2 pagini (anexa 18)
- Planul de activități_17 pagini (anexa 19)
- Afiş (anexa 20)
- Fluturaşi (anexa 21)

CULORILE COPILĂRIEI

- „Testul culorilor” – evaluare inițială (anexa 22)
- Fişă observație (anexa 23)
- Fişă activități zilnice (anexa 24)
- Fişă evaluare_3 pagini (anexa 25)
- Plan lecție (anexa 26)

SMS PREŞCOLAR

- Fişa de înscriere (anexa 27)
- Convenție părinți (anexa 28)
- Planul de activități (anexa 29)
- Fişă evaluare (anexa 30)
- Feed-back părinți (anexa 31)
- Diplomă (anexa 32)

MOTIVAȚIE

Din anul 2010 în județul Braşov se implementează **Programul național Biblionet – „Lumea în biblioteca mea”**, una dintre cele mai importante investiții în sistemul de biblioteci publice din România. Grație acestui program, bibliotecile publice şi-au îmbunătățit infrastructura, iar bibliotecarii au beneficiat de o serie de programe de formare, care au avut ca urmare dezvoltarea de noi competențe profesionale. Accesul liber la Internet şi echipamentele (computere, softuri, periferice) puse la dispoziția bibliotecilor publice, alături de mini-granturile accesibile prin intermediul aceluiaşi program au condus inevitabil la diversificarea serviciilor în majoritatea bibliotecilor publice din România.

Pe parcursul celor trei ani de program, Biblioteca Județeană „George Barițiu” Braşov a dezvoltat două servicii cu totul noi în peisajul serviciilor de bibliotecă destinate copiilor şi a asistat bibliotecile publice din județ să dezvolte programe de promovare a lecturii pentru copii (SĂPTĂMÂNA POVEŞTILOR) şi ateliere de creativitate (MÂINI DIBACE). Cele două noi servicii dezvoltate şi implementate de Secția pentru Copii şi Tineret au fost: DIGIFOLIO – proiect pilot pentru dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor din ciclul primar şi gimnazial, folosind portofoliile electronice ca mijloace pentru implicarea activă a elevilor în procesul educațional şi utilizarea productivă a noilor tehnologii şi GRĂDINIȚA DE VARĂ – bucuria copiilor şi alternativa părinților pe perioada verii, un program destinat creării unor condiții favorabile de dezvoltare a copiilor în perioada vacanței de vară, o alternativă de a petrece timpul liber pentru 160 de copii preşcolari.

Succesul proiectelor (DIGIFOLIO s-a bucurat de recunoaştere internațională fiind selectat pentru a fi prezentat în cadrul Conferinței Internaționale a IFLA 2012 şi GRĂDINIȚA DE VARĂ a ajuns la cea de a III a ediție, fiind foarte apreciat de părinți şi copii), îmbunătățirea permanentă a serviciilor destinate copiilor, crearea de produse de informare noi (blogul copiilor, catalogul jucăriilor) şi, nu în ultimul rând, experiența acumulată de bibliotecarii noştri ne-au determinat să împărtăşim aceste cunoştințe prin intermediul **Ghidului „Cum se face?” a celor mai bune practici pentru servicii şi programe dedicate copiilor între 0 – 14 ani.**

Ghidul este realizat în cadrul proiectului „Bibliotecile județene: Centre de Excelență. Proiectul „Bibliotecile județene: Centre de Excelență” a fost susținut financiar de Fundația IREX, prin programul național **Biblionet**.

Scop
Scopul acestui ghid este de a veni în sprijinul bibliotecilor publice pentru implementarea de servicii şi programe de calitate destinate copiilor. Acesta se doreşte a fi un instrument adresat atât bibliotecarilor experimentați, cât şi celor începători.

Descriere
Ghidul documentează şi oferă soluțiile pentru implementarea a două servicii potrivite pentru a fi dezvoltate în bibliotecile județene / municipale, a două servicii potrivite pentru a fi dezvoltate în bibliotecile comunale şi a programului SMS Preşcolar – Sport pentru Menținerea Sănătății optime, dezvoltării armonioase şi creşterii capacității psihice a preşcolarilor. Ghidul descrie pentru fiecare dintre serviciile şi programele incluse fazele de implementare, bugetul alocat şi resursele necesare pentru desfăşurarea lui, indicatorii principali folosiți la măsurarea rezultatelor, impactul şi studiul de caz pentru serviciul respectiv.

Audiență
Studiul se adresează bibliotecarilor, părinților, educatorilor, persoanelor care lucrează cu copiii cu vârste cuprinse între 0-14 ani.

1. CAPITOL I - CONSIDERAȚII ASUPRA SECȚIILOR PENTRU COPII

În cadrul **bibliotecii publice,** fiecare copil are dreptul **la un program gratuit, uşor accesibil şi la servicii specializate**. Obiectivele esențiale ale serviciilor bibliotecii publice pentru copii sunt de a le cultiva acestora dragostea pentru lectură şi literatură şi de a-i ajuta să devină utilizatori de informație şi tehnologie capabili şi critici. Copiii trebuie să aibă acces în mod egal la toate serviciile de bibliotecă şi la materiale furnizate de către adulți, inclusiv programe, împrumut interbibliotecar, acces la Internet, baze de date on-line şi alte tehnologii electronice în curs de dezvoltare.

1.1 Misiune

Misiunea Secțiilor pentru Copii constă în asigurarea resurselor educaționale şi culturale specifice care să contribuie la dezvoltarea abilităților de citire, de cercetare şi creativitate, de petrecere a timpului liber.

Misiunea noastră ca bibliotecari pentru copii este de a oferi celor mici şi ,de multe ori, îngrijitorilor lor **o primă experiență care să le asigure confortul, înțelegerea şi încrederea necesare,** care să le permită să devină utilizatori activi şi constanți ai serviciilor de bibliotecă. În acest scop ar trebui să fim capabili să le oferim cele mai bune resurse disponibile pentru a trezi în mintea şi inima lor interesul pentru educație (informală şi nonformală), să construim cele mai bune colecții şi, de asemenea, să dezvoltăm programe de care oamenii să îşi aducă aminte cu drag toată viața.

Principiile care ar trebui să stea la baza furnizării de servicii de bibliotecă pentru copii sunt:

1. Includerea serviciilor pentru copii în politica bibliotecii (document scris) în care să fie evidențiate filosofia, scopurile şi obiectivele acestora. Documentul ar trebui să fie revizuit anual, prin consultare cu directorul bibliotecii şi cu **membrii comunității care se ocupă de copii**, pentru a determina eficacitatea în ceea ce priveşte împlinirea nevoilor şi intereselor copiilor de toate vârstele şi pentru a asigura coerența cu obiectivele generale ale bibliotecii

2. Asigurarea unei game complete de materiale şi servicii care să fie oferite în mod gratuit. Accesul nu ar trebui să fie limitat de vârsta copilului sau de tipul de material

3. Tratarea utilizatorilor serviciilor pentru copii cu amabilitate şi **cu respect în toată biblioteca** şi depunerea tuturor eforturilor pentru a răspunde solicitărilor lor

4. **Asigurarea unui orar de funcționare care să nu fie diferit de cel al secțiilor destinate adulților**

5. Asigurarea de personal adecvat, capabil să ofere o gamă completă de servicii, disponibile pentru copii pe parcursul întregului interval orar în care biblioteca este deschisă

6. Identificarea categoriilor de copii pe care biblioteca nu îi serveşte şi dezvoltarea de servicii adecvate, ca răspuns la nevoile lor (copii cu nevoi speciale, copii aflați în situații de risc, copii aflați în proces de învățare alternativă şi medii de îngrijire)

1.2 Grupurile țintă

Copiii cu vârste foarte mici depind de părinți sau îngrijitori pentru a avea acces la cărți, noi tehnologii şi servicii de bibliotecă. Acest fapt obligă biblioteca să ia în considerare şi nevoile acestor categorii de adulți şi să îi conştientizeze asupra importanței lecturii, a cărților, a materialelor multimedia şi a bibliotecii în dezvoltarea copiilor.

Grupurile țintă cărora li se adresează serviciile secției pentru copii sunt:

- Copii cu vârsta sub 3 ani
- Preşcolari (3-6 ani)
- Copii cu vârste între 7-10 ani
- Copii cu vârste între 11-14 ani
- Părinți şi alți membri de familie
- Tutori legali
- Îngrijitori (de ex. bone, personal din centrele de zi)
- Educatori
- Alte categorii de adulți care lucrează cu copii

1.3 Scopul serviciilor pentru copii

Secțiile pentru copii oferă grupurilor țintă acces la colecțiile, programele şi serviciile concepute special pentru ele.

Pentru a asigura o înaltă calitate a serviciilor pentru copii, fiecare director de bibliotecă şi bibliotecarul / echipa de bibliotecari trebuie să aibă în vedere îndeplinirea următoarelor **obiective**:

- Amenajarea unui spațiu separat pentru serviciile destinate copiilor;
- Angajarea cel puțin a unui bibliotecar calificat, care să fie responsabil pentru serviciile pentru copii;
- Oferirea unei colecții de materiale diverse în diferite formate (jucării, cărți, materiale multimedia şi alte resurse);
- Dezvoltarea şi furnizarea de servicii de informare pentru copii;
- Încurajarea dezvoltării vorbirii la copiii sub 3 ani;

- Informarea părinților asupra importanței lecturii şi a cititului cu voce tare în dezvoltarea vorbirii şi scrierii;
- Inițierea părinților sau a persoanelor care au în grijă copii în alegerea materialelor şi a resurselor potrivite vârstei copiilor, care se află la dispoziția lor în bibliotecile publice;
- Facilitarea, cât mai timpuriu, a dezvoltării de competențe multimedia şi de folosire a noilor tehnologii;
- Facilitarea contactului copiilor şi părinților cu alte familii, pentru a putea să îşi împărtăşească experiențele, să socializeze;
- Planificarea şi implementare unei varietăți de programe care să stimuleze interesul copiilor pentru literatură, informație, tehnologie şi care să promoveze utilizarea bibliotecii;
- Promovarea constantă şi continuă a resurselor şi serviciilor oferite de secțiile pentru copii;
- Cooperarea cu alte agenții comunitare care servesc copiii;
- Alocarea de fonduri suficiente pentru realizarea acestor obiective.

1.4 Colecții şi criterii de selecție

Construirea şi menținerea colecțiilor de materiale informaționale, recreative şi educaționale relevante, în diferite formate, pentru a satisface nevoile diferite de dezvoltare ale copiilor, dar şi pentru a răspunde exigențelor curriculum-ului reprezintă principalele responsabilități ale bibliotecarilor din secțiile pentru copii.

Când îşi concep colecțiile sau îşi organizează serviciile, bibliotecarii trebuie să aleagă materiale de calitate, potrivite vârstei utilizatorilor, nepericuloase pentru copiii sub 3 ani, stimulative, demne de atenția părinților sau a persoanelor care au copii în îngrijire, nepărtinitoare şi non-sexiste, care să invite la lectură şi să stimuleze interesul pentru lectură.

Caracteristici şi criterii de selecție:

a) Cărți
Cărțile sunt mai mult decât poveştile pe care le conțin. Ele reprezintă cheia care deschide uşa pentru dezvoltarea potențialului fiecărui copil. Unele cărți îi ajută pe copii să-şi dezvolte încrederea în sine, aşa cum sunt cele cu rimă repetată sau să îşi dezvolte imaginația, aşa cum sunt cărțile despre animale vorbitoare şi super-eroi. Cărțile despre obiecte, oameni şi evenimente familiare îi linişteşc, în timp ce cărțile care vorbesc despre subiectele mai puțin cunoscute îi provoacă să descopere idei şi locuri noi.

Alegerea cărților pentru copii este o activitate extrem de importantă şi presupune multă responsabilitate. Atunci când alegem cărți destinate copiilor sub vârsta de şase ani, este recomandat ca acestea să conțină poveşti realiste, întrucât această categorie de vârstă încearcă să înțeleagă lumea şi nu poate face diferența dintre realitate şi fantezie. Povestirile non-violente despre oameni reali şi animale reale, ca şi despre activitățile de zi cu zi îi vor ajuta pe copii să dezvolte o înțelegere a lumii în care trăiesc. Acesta este şi motivul pentru care, cu excepția celor create potrivit nivelului de dezvoltare, vizionarea filmelor sau a clipurilor video nu este recomandată la această vârstă.

Înțelegerea diferenței dintre fantezie şi realitate se produce pe măsură ce copilul creşte, astfel că în perioada şcolarității mici este momentul favorabil pentru introducerea miturilor, basmelor şi fabulelor ca mijloace de explorare a noțiunilor de etică şi a întrebărilor morale. Şcolarul mic este interesat de lume şi univers şi are dorința de a afla mai multe despre biologie, botanică şi toate ştiințele pământului, precum şi despre istorie şi cultură.

În afara conținutului, un alt criteriu care trebuie avut în vedere atunci când se face selecția cărților pentru cei mici este reprezentat de modul de folosire al limbajului, de vocabular şi gramatică şi, la fel de important, de prezentarea artistică.

Selecția cărților pentru copiii cu vârsta sub 3 ani

La această vârstă cartea este privită ca **suport** şi va fi tratată ca toate celelalte jucării. Ea simbolizează timpul pentru ascultat poveşti sau este folosită pentru a imita cititul. Atenția în procesul de selecție va fi acordată design-ului, culorii, formatului, texturii şi mai puțin tematicii şi conținutului. Colecția destinată acestei categorii va include următoarele tipuri de cărți:

- **cartea album** este cartea tipărită pe carton gros, fiecare pagină are minimum două straturi de carton. Cartonul este tipărit şi utilizat atât pentru coperți, cât şi pentru paginile interioare. Spre deosebire de o carte tipică de hârtie, care este legată prin capsare, paginile cărților cartonate sunt special pliate şi legate împreună. Sunt viu colorate, conțin imagini

cu obiecte şi scene familiare (dormit, mâncat, joc), sunt de mici dimensiuni pentru a putea fi ținute şi manevrate uşor şi pot conține inserții de materiale. Sunt cărți ilustrate cu text puțin (câteva cuvinte pe pagină), rime simple sau text previzibil.

- **cartea cartonată** este cartea tipărită pe hârtie de bună calitate, la care doar coperțile sunt cartonate. Sunt cărți cu rime, ritmuri şi repetiții, amuzante, care pot fi reținute uşor.

- **cartea jucărie** este cartea confecționată din material rezistent, poate fi atinsă şi „gustată”. In afara ilustrațiilor este prevăzută cu dispozitive care scot diverse sunete.

Selecția cărților pentru preşcolari (3-6 ani)

După vârsta de trei ani, copiii încep să ia în considerare cartea ca o unitate completă de sens. Ei încep să recunoască subiectul cărții, în principal prin imagini, culori, forme etc. Majoritatea copiilor încep să urmărească textul, arătând spre cuvinte şi „citind" (de fapt citând din memorie) cuvânt cu cuvânt ceea ce este scris pe pagină. Sunt încă la fel de interesați de conținut, imagini şi sunet, dar există un sentiment de înțelegere integrat în curs de dezvoltare. Colecția destinată acestei categorii va include următoarele tipuri de cărți:

- **cartea educațională**: ABC /123, cărți pentru a învăța literele şi numerele cu ilustrații amuzante şi pline de culoare;

- **cartea concept**: conține imagini sau fotografii ale obiectelor familiare sau noțiuni, cum ar fi culori, forme, dimensiuni;

- **cartea tipar**: conține text repetitiv şi subiect previzibil şi este foarte îndrăgită de copii;

- **cartea informativă**: conține imagini realiste sau fotografii care introduc date despre un anumit subiect;

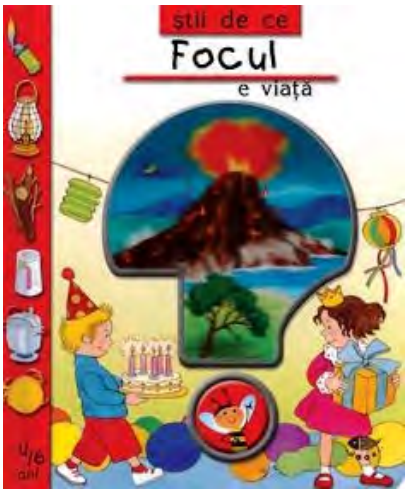

- **cartea ilustrată**: cuvinte şi imagini care spun o poveste despre personaje şi evenimente reale sau imaginare;

- **cartea în relief**: cartea care este prevăzută în interior cu elemente mobile. Acestea asigură elementul de surpriză al răsfoirii cărții, trezind curiozitatea şi interesul copiilor, atrăgându-le atenția asupra unui personaj sau a unei întâmplări;

- **cartea sonoră**: cartea care include, alături de text şi imagine, dispozitive sonore care imită zgomote din lumea reală funcție de subiectul cărții (sunete scoase de animale, sunete de maşini: claxon, frână, motor etc.);

- **cartea interactivă cu puzzle**: oferă fixarea informațiilor prin realizarea anumitor scene din carte cu ajutorul pieselor de puzzle incluse;

- **cartea de colorat**: ilustrează textul prin intermediul fişelor de colorat permițând copiilor să zăbovească mai mult asupra cărții, să aleagă culorile pentru imagini;

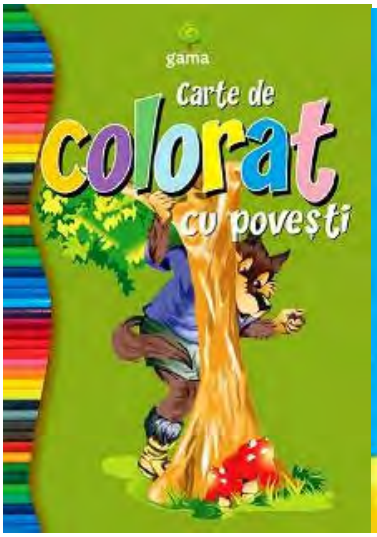

Selecția cărților pentru copii cu vârste între 7-10 ani

Pe parcursul acestei perioade copilul învață să citească, se îmbunătățeşte fluența şi dezvoltă obiceiuri individuale şi preferințe de lectură. De îndată ce competențele de citit sunt achiziționate şi stăpânite, copiii îşi stabilesc propriul ritm pentru lectură. Copiii din clasele primare manifestă interese diferite față de subiectul cărților alese. Există încă anumite subiecte din perioada preşcolarității care le fac multă plăcere, cum ar fi poezia şi povestirile sub formă de bandă desenată, însă acum au un nou interes: povestirile cu eroi, miturile, legendele şi basmele. Povestirile despre realitate, sunt la fel de interesante dacă sunt senzaționale, dramatice sau amuzante. Băieții preferă cărțile de informare, în special cele care se referă la teme ştiințifice. Cărțile despre călătorie, aventură, geografie şi timpuri îndepărtate, cât şi cele despre oameni care locuiesc în zone îndepărtate sau care au trăit cu mult timp în urmă sunt foarte atrăgătoare pentru copiii de această vârstă. Pe măsură ce se dezvoltă competențele de citit şi creşte fluența, creşte şi numărul paginilor şi dimensiunea cărții, iar conținutul devine mai complex. După vârsta de opt ani sunt capabili să folosească componentele mai complexe ale cărților cum ar fi: *sumarul, indexul şi glosarul*. Cărțile destinate acestei categorii de vârstă se prezintă sub o varietate de forme care să îi atragă, să le stârnească interesul şi curiozitatea:

- **cartea mapă**: conține planşe ilustrative pentru textele literare, carduri cu personaje, carduri cu imagini ce ilustrează emoții, noțiuni opuse şi acțiuni simple – pentru activitățile de dezvoltare a vocabularului, buline-recompensă autocolante şi un notes;

- **cartea cu accesorii**: include tăbliță, marker, buret (colecția: „Scrie şi şterge”), abțibilduri (colecția: „Citeşte şi lipeşte”), postere şi coli cu litere şi cuvinte, diverse fişe (uneşte punctele, labirint) pentru a rezuma textul citit;

- **cartea tridimensională**: ilustrațiile care însoțesc textul au elemente 3 D, care pot fi văzute cu ajutorul ochelarilor incluşi.

Selecția cărților copii cu vârste între 11- 14 ani

După vârsta de 10 ani, majoritatea copiilor au „ceva” preferat pentru citit. Unii copii preferă să citească despre un anumit animal, cum ar fi calul sau delfinul, în timp ce alții manifestă interes pentru un anumit autor, pentru cărți legate de un anumit film de televiziune, sau un anumit gen de carte (aventuri, mistere). Este perioada în care răsfoiesc şi consultă reviste. De asemenea,

publicațiile de referință (albume, atlase, enciclopedii etc), alături de cărțile incluse în bibliografia şcolară completează lista lecturilor acestei categorii. Cărțile pentru acest grup de vârstă se aseamănă în mare măsură cu cele pentru adulți, fiind alcătuite din capitole şi având mai mult de 50 de pagini. Cărțile mai mici sunt considerate copilăreşti şi plictisitoare sau stupide.

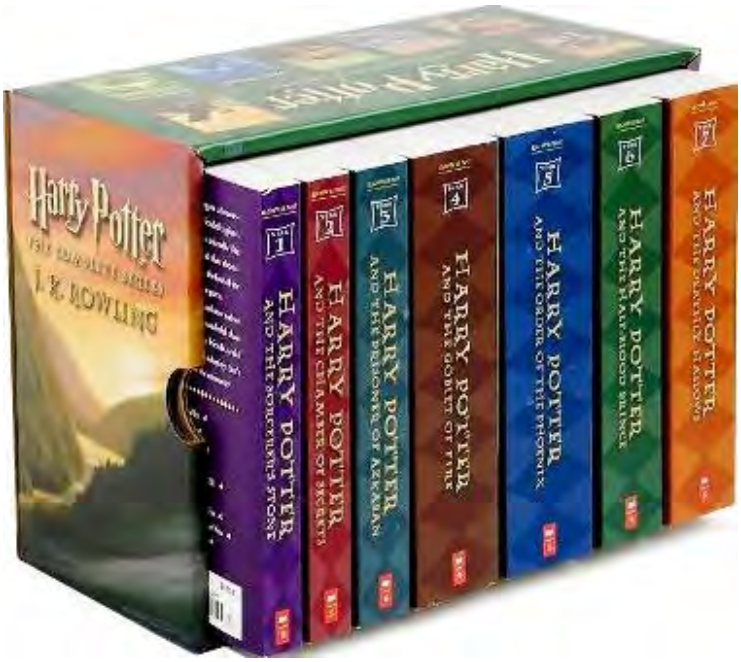

Prin împărtăşirea diferitelor tipuri de cărți cu copiii, le oferim posibilitatea să se bucure de diferite tipuri de experiență de lectură.

b) Jocuri şi jucării educaționale

Copiii nu folosesc jucăriile educaționale (instrumente pentru obținerea de informații sau pentru consolidarea abilităților cognitive) în scopul învățării adevărate la nivel independent decât în jurul vârstei de 2 - 3 ani. Înainte de această vârstă, „jucăriile educaționale" sunt considerate „jucării de explorare" sau „jucării de activitate" şi vor servi în principal ca obiecte cu care copiii îşi pot dezvolta abilitățile motorii, simțurile şi pot descoperi principiul cauză – efect. A oferi o jucărie educațională copiilor cu vârsta mai mică de 2 ani este de multe ori inadecvată, deoarece le lipsesc abilitățile fizice, cognitive şi vizuale necesare pentru a interacționa cu jucăria în modurile destinate. Prin urmare, în selecția jocurilor şi jucăriilor inteligente accentul primar sau caracteristicile pe care trebuie să le avem în vedere țin de: nivelul de realism / detaliu, rolul educațional şi materialele componente.

Bibliotecile care oferă jucării, atât spre împrumut, cât şi pentru a fi folosite în jucăriotecă, trebuie să acorde o mare atenție siguranței şi igienei acestora. Jucăriile trebuie să îndeplinească standardele de igienă şi de siguranță impuse de lege[1]:

- Jucăriile şi părțile acestora, precum şi elementele de fixare, în cazul jucăriilor montate, trebuie să aibă rezistența mecanică şi, dacă este cazul, stabilitatea necesară pentru a rezista solicitărilor la care sunt supuse în timpul utilizării, fără a se distruge sau a se deforma cu riscul de a provoca răniri fizice.

- Muchiile, proeminențele, şnururile, cablurile şi elementele de fixare accesibile ale jucăriilor trebuie să fie concepute şi fabricate astfel încât pericolul de rănire fizică la contactul cu acestea să fie redus pe cât posibil la minimum.

- Jucăriile create să emită un sunet trebuie să fie concepute şi fabricate, în ceea ce priveşte valorile maxime ale zgomotului tip impuls şi ale zgomotului continuu, astfel încât sunetul pe care îl emit să nu afecteze auzul copiilor.

[1] **Hotărârea nr. 74/2011 Hotărâre privind siguranța jucăriilor**
http://lege5.ro/Gratuit/ge2daojrga/hotararea-nr-74-2011-privind-siguranta-jucariilor

- Jucăriile nu trebuie să constituie un material inflamabil periculos pentru mediul înconjurător al copilului. În acest scop, ele trebuie să fie realizate din materiale care să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

    a. să nu ardă sub acțiunea directă a unei flăcări, scântei sau a unei alte surse potențiale de foc;
    b. să nu fie uşor inflamabile (flacăra să se stingă imediat ce dispare cauza focului);
    c. dacă se aprind, trebuie să ardă încet şi să prezinte o viteză mică de propagare a flăcării;
    d. să fie astfel concepute, încât oricare ar fi compoziția chimică a jucăriilor, să întârzie mecanic procesul de ardere.

- Jucăriile trebuie proiectate şi fabricate astfel încât să respecte cerințele de igienă şi de curățenie pentru a se evita orice pericol de infectare, îmbolnăvire sau contaminare.

- O jucărie destinată utilizării de către copiii mai mici de 36 de luni trebuie să fie proiectată şi fabricată astfel încât să poată fi curățată. O jucărie textilă trebuie, în acest scop, să fie lavabilă, cu excepția cazului în care conține un mecanism care ar putea fi deteriorat, dacă se spală prin scufundare în apă. Jucăria trebuie să continue să îndeplinească cerințele de siguranță şi după ce a fost curățată în conformitate cu prezentul punct şi cu instrucțiunile fabricantului.

Selecția jocurilor şi jucăriilor care vor completa colecția secției pentru copii se va face ținând seama de acelaşi principiu ca şi la cărți, şi anume de etapele de dezvoltare a copiilor. În constituirea colecției de jocuri şi jucării se vor lua în considerare şi tipurile de programe şi activități pe care secția le desfăşoară. Astfel, în afara jucăriilor individuale vor fi achiziționate şi jocuri narative, sociale, educaționale, de acțiune, de strategie.

Selecția jucăriilor pentru copiii cu vârsta de 2-3 ani

La această vârstă, din punct de vedere cognitiv şi fizic, copiii sunt capabili să interacționeze cu jucării de învățare simple. Ei şi-au dezvoltat abilitatea de a-şi aminti evenimente din trecut până la o zi, să se concentreze asupra unei sarcini pentru o perioadă limitată de timp şi să urmeze mai mult de trei direcții simultan. Înțelegerea relației cauză-efect este pe deplin dezvoltată. Copiii pot folosi propoziții alcătuite din patru sau cinci cuvinte, pot recunoaşte şi identifica aproape toate obiectele şi imaginile comune, pot denumi şi potrivi obiecte şi forme. Jocurile care le permit angajare în acest tip de activități au rolul de a le îmbunătăți competențele de discriminare vizuală. De asemenea, pot înțelege relațiile fizice dintre obiecte („pe” / „sub”, „aproape” /„departe”) să înțeleagă concepte ca: „acelaşi” şi „diferit”. Ei pot numi în mod corect unele culori, înțeleg conceptul de numărare şi ştiu câteva numere. Prin urmare, jucăriile de învățare potrivite sunt cele care permit fixarea cunoştințelor despre culori, forme, litere, numere şi sunete.

Selecția jucăriilor pentru preşcolari (3-6 ani)

Copiii preşcolari sunt pregătiți pentru jucăriile şi obiectivele de învățare cognitive asociate acestora. Înțeleg modul în care trebuie utilizată o jucărie, ştiu să interacționeze cu aceasta şi descifrează sensurile cuvintelor folosite (în cazul în care jucăria de învățare este una electronică). Pentru această vârstă sunt potrivite jucăriile care se referă la diferite domenii ale cunoaşterii: culori, recunoaştere de sunet, scris, identificare, numărare, potrivire cantități, forme, comparație, direcționalitate (concepte cum ar fi: spate / față, peste / sub, în / pe). Abilitățile motorii fine sunt bine dezvoltate, aşa că jocurile care includ piese mici nu mai reprezintă o provocare atât de mare, însă trebuie ținut cont de gradul de securitate al copiilor. La această vârstă se bucură de jocuri care au legătură cu ştiința: magneți, ceară colorată, acuarele, lupe, lanterne, prisme, termometre, cântare, busole, modele ale sistemului solar, colecții de roci, microscoape, telescoape, binocluri, calculatoare simple, ştampile cu cerneală etc.

Selecția jucăriilor pentru copii cu vârste între 7-10 ani

Jucăriile de învățare pentru şcolarii mici sunt foarte asemănătoare cu cele pentru preşcolari, singura diferență fiind reprezentată de nivelul de complexitate al acestora. Copiii din ciclul primar, în special cei aflați spre finele acestei perioade, sunt atraşi de jucăriile cu aspect realist, ei preferând să interacționeze mai degrabă cu obiecte din lumea reală, decât cu replici de plastic. Ei sunt pregătiți pentru folosirea jucăriilor care dezvoltă competențe specifice, pe care le preferă în locul celor care se concentrează pe conceptele generale utilizate de preşcolari. Pe parcursul acestor ani, alfabetizarea este în curs de dezvoltare, astfel că jucăriile care consolidează lectura reprezintă şi ele o alegere potrivită. Copiii din această grupă de vârstă pot folosi ştiința mai sofisticat. Ei sunt interesați de propria lor anatomie şi de mediul înconjurător. Seturile de explorare şi dispozitivele de examinare sunt extrem de atractive, ca şi jucăriile care se concentrează pe astronomie şi descoperirea sistemul solar.

Selecția jucăriilor pentru copii cu vârste între 11-14 ani

Abilitățile care au fost introduse la grupa de vârstă de dinainte sunt în mare parte dezvoltate la şcolarii din ciclul gimnazial. Majoritatea copiilor pot citi fluent, aduna, scădea, înmulți şi împărți. Abilitățile lor cognitive se apropie de cele ale tinerilor. Sunt capabili să planifice, sunt responsabili, au conştiință de sine şi sunt competitivi. Le face plăcere să învețe lucruri noi şi să memoreze fapte. Încep să se stabilească preferințe clare pentru anumite subiecte şi discipline. Această tendință va continua până spre sfârşitul acestei perioade, când apare capacitatea de gândire critică independentă, când dezvoltă abilități de a generaliza şi teoretiza. Jocurile educaționale (setul „Bazele ştiinței": Motorul electric, Formarea cristalelor, setul „Arheologului" ş.a.), de societate (şah, rummy, boardgaming: Monopoly, Carcassone, Coloniştii din Catan) şi jocurile electronice sunt cele care fac obiectului interesului acestei categorii de vârstă.

c) Jocuri inteligente şi software educațional

Ultimul deceniu a adus un nou tip de jucărie: una interactivă, electronică, computerizată, jucăria „inteligentă". Jucăriile inteligente sunt jucării care pot răspunde la acțiunile utilizatorului printr-o multitudine de efecte: sonore, vizuale şi/sau kinetice. Această nouă linie de jucării are diferite niveluri de complexitate, însă în esență, o jucărie inteligentă este un calculator chipbase (pe bază de circuite integrate). Spre deosebire de jucăriile cu baterii simple, de la generațiile trecute, jucăriile inteligente şi software-ul educațional interacționează în moduri mai creative cu utilizatorul. Ele au destinații precise de utilizare, obiective specifice şi anumite tipuri de obiective de joc. De aceea sunt potrivite numai pentru copiii care au atins un nivel adecvat de cunoaştere a unor astfel de elemente de joc.

Selecția jucăriilor inteligente şi a software-ului educațional pentru copiii cu vârsta de 2-3 ani

Aceşti copii se bucură de software-ul care include linii de poveste, muzică şi oportunități de implicare vizuală. Interesul lor poate fi menținut mai mult timp de software-ul bogat în elemente senzoriale, caractere în mişcare, lumini sclipitoare, muzică, vorbire. Coordonarea mână-ochi este încă în curs de dezvoltare, astfel că software-ul recomandat este cel care are un cursor mare, lent sau săgeată indicatoare cu o marjă mare de eroare. Software-ul care are un puternic accent pe zonele tradițional formale (de exemplu: învățarea literelor, a numerelor) este nepotrivit pentru această categorie de vârstă; se recomandă folosirea de programe bazate pe abilitățile de discriminare vizuală, cum ar fi cele de potrivire sau denumire culori şi forme.

Selecția jucăriilor inteligente şi a software-ului educațional pentru preşcolari (3-6 ani)

Preşcolarii sunt atraşi de software-ul conceput pentru a angaja jucătorul în procese de gândire logică şi de clasificare. Le place să îşi exerseze abilitățile intelectuale pentru a rezolva problemele ridicate de joc şi să obțină recunoaştere. În această perioadă diferențele de gen sunt semnificative. Băieții preferă software-ul bazat pe acțiune, în timp ce fetele tind să prefere software-ul bazat pe interacțiune umană. Datorită diferențelor de gen, schemele de culori sunt detalii foarte importante, care trebuie luate în considerare. Pentru ambele sexe software-ul legat de artă este atrăgător. Desenul, colorarea, şi proiectarea sunt activități la care vor participa cu plăcere. Unele programe pentru preşcolari pot avea ca scop familiarizarea acestora cu tastatura calculatorului sau cu predarea conceptelor muzicale.

Selecția jucăriilor inteligente şi a software-ului educațional pentru copii cu vârste între 7-10 ani

La această grupă de vârstă creşte procentul de copii care utilizează Internetul. Astfel, software-ul care este bazat pe o proprietate mass-media a unei companii, cum ar fi: un film, joc video, program de televiziune, site web, joc de rol sau de proprietate literară este cel care prezintă interes şi trebuie integrat în colecțiile bibliotecii.

Interacțiunea socială este o prioritate pentru şcolarii ciclului gimnazial, iar software-ul care va fi ales pentru a răspunde acestei necesități este cel care include prietenii. Filmele şi videoclipurile muzicale sunt elemente de mare interes, ca şi software-ul care include fashion-ul (moda) şi elementele de cultură pop.

In jurul vârstei de 7 sau 8 ani, mulți copii dezvoltă un interes puternic pentru sporturile şi jocurile competitive. Software-ul bazat pe jocurile sportive pe calculator sunt potrivite şi pentru că abilitățile motorii şi coordonarea mâna-ochi necesare sunt bine dezvoltate la această categorie. În plus, programele care implică gândirea logică, creația grafică ca şi cele de scris muzică sunt potrivite pentru copiii care manifestă interes în aceste domenii.

Selecția jucăriilor inteligente şi a software-ului educațional pentru copii cu vârste între 11-14 ani

Copiii din aceasta grupă de vârstă folosesc cu succes software-ul dedicat lucrului pe abilități matematice şi programele simple de procesare de text. Software-ul special, pe subiecte tematice: ortografie, geografie, ştiințe, alături de cel de joc competitiv este cel potrivit pentru şcolarii mari. În cazul în care un copil este interesat de electronică şi funcționarea computerului, software-ul de complexitate mică, care predă proiectarea de maşini de calcul şi familiarizarea copilului cu programarea de bază constituie un punct forte al colecției.

Expunerea copiilor la dispozitive electronice trebuie să fie moderată şi controlată cu atenție.

Timpul petrecut zilnic în fața televizorului sau calculatorului nu trebuie să depăşească mai mult de 30-60 de minute la copii de 4-5 ani, nu mai mult de o oră la cei de 6-7 ani şi niciodată peste 2 ore pentru cei de 10-14 ani.

Expunerea la conținuturi adecvate vârstei, atât la televizor, cât şi la calculator, îi învață pe cei mici cum să folosească responsabil aceste dispozitive şi să se protejeze de pericole. **Monitorizarea** timpului petrecut în fața calculatorului şi/sau televizorului şi **impunerea unor reguli clare** cu privire la modul de folosire reprezintă două măsuri importante şi necesare, care trebuie luate din primul moment în care copilul interacționează cu aceste dispozitive.

1.5 Mediul ambiant

Atât copiii, cât şi părinții lor sau persoanele care îi au în grijă trebuie să considere biblioteca un loc accesibil, primitor, atrăgător şi nu în ultimul rând **un loc sigur**. Atunci când spațiul le permite, bibliotecile publice ar trebui să creeze zone special amenajate în care copiii pot experimenta, descoperi, şi mai ales se pot bucura. De cele mai multe ori bibliotecile au tendința de a crea spațiul destinat celor mici doar prin folosirea culorilor şi utilizarea ornamentelor care dau senzația unui spațiu prietenos. Copiii pot aprecia toate acestea, însă pentru a-şi atinge obiectivele (spațiu de informare, educație, recreere şi petrecerea timpului liber) biblioteca ar trebui să țintă cont de următoarele principii:

- Să ofere o **experiență stratificată** (mai multe modalități pentru copii de a învăța, de a interacționa cu alți copii şi pentru a atinge un sentiment de realizare)
- Să ofere un **spațiu care să crească o dată cu copiii** şi care să fie suficient de complex pentru a include copii aflați în diferite stadii de dezvoltare (arie modulară, să includă zone private, de liniște şi confort, de refugiu. Copiii au nevoie de locuri în care se pot regrupa pentru a se odihni. Aceste spații pot fi „buzunare" cu scaune moi şi cărți sau puzzle-uri, cu sau fără vedere panoramică)
- Să ofere **elemente de surpriză**, pentru a permite copiilor să descopere ceva nou la fiecare vizită. Copiii sunt extrem de interesați şi atenți la ceea ce îi înconjoară. Folosirea elementelor care contribuie la redescoperirea permanentă a bibliotecii este un mijloc sigur de a-i face pe cei mici să revină.
- Să ofere **mijloace de mândrie şi recunoaştere**. Copiii prosperă atunci când realizările lor sunt vizibile şi recunoscute. Asigurarea unei zone (perete, panou etc) de celebrare a reperelor înregistrate de copii în procesul de învățare şi de viață îi vor determina atât pe ei, cât şi pe părinții să integreze biblioteca în viața lor.
- Să ofere suficient **spațiu pentru mişcare**. Copiii au nevoie de mişcare, de aceea este necesară asigurarea unei zone în care să pot face acest lucru în voie, fără a-i deranja pe ceilalți utilizatori.
- **Să implice toate simțurile**. Cu cât activitățile oferite de bibliotecă implică mai multe simțuri (vedere, miros, atingere, auz, şi chiar gust), cu atât procesul de memorare este mai intens, iar experiența de neuitat. Amintirile pozitive îmbunătățesc procesul de învățare şi creează dorința de a reveni
- **Să ofere confort**: acces la lumina zilei, sistem de iluminat fără umbre, utilizarea de materiale naturale, scaune confortabile, mobilier accesibil şi compus din finisaje sănătoase pentru mediu, covoare, acustică bună, surselde energie electrică suficiente, izolație fonică, control al temperaturii, ceasuri
- Să ofere **accesibilitate şi autonomie** prin utilizarea unui sistem de semnalizare simplu, concis, foarte vizibil, actual. Semnele trebuie să fie coerente în culoare, stil şi ton şi uşor înțelese de către copii. Semnele indică zonele de servicii, materialele din colecții şi reglementările de siguranță.

Norfolk & Norwich Children's Library, Anglia

În imaginea de mai sus se regăsesc toate principiile enunțate: confort, spațiu pentru mişcare, un sistem de semnalizare simplu, bazat pe utilizarea culorilor, cu zone de socializare, dar şi de retragere, cu mobilier pe role care permite reconfigurarea rapidă a spațiului, ca şi reamenajarea fără eforturi suplimentare pe măsură ce copiii cresc, cu zone care interferează (carte, spațiu pentru joacă, IT), aşezarea cărților pe rafturi pentru a asigura o accesibilitate cât mai mare, funcție de vârstă copiilor, rafturile de jos pentru cei mai micuți etc.

În cazul bibliotecilor mici, unde spațiul nu este atât de generos, se poate amenaja un colț dedicat copiilor, ca în imaginea de mai jos.

Blakenall Library, Anglia

Câteva etajere cu reviste şi cărți, un scaun, pernițe, o ladă cu jucării reprezintă elementele cu care puteți configura un spațiu primitor, interesant şi atrăgător, care să ofere celor mici acelaşi tip de experiență în plan emoțional şi educațional ca o bibliotecă cu resurse importante.

1.6 Parteneriate

În bibliotecă, parteneriatele potențiale sunt variate, numeroase şi utile. Acestea permit echipei să se deschidă spre alt gen de practici, spre alte puncte de vedere, să îndrăznească mai multe proiecte ambițioase şi, nu în ultimul rând, să îşi dezvolte şi să îşi îmbunătățească anumite competențe.

Multe dintre instituțiile şi organizațiile ce îşi desfăşoară activitatea într-o comunitate manifestă un real interes față de cei mai tineri membri ai acesteia. În zonele unde există instituții de asistență medicală, medicii, stomatologii sau alți profesionişti din domeniul medical, a căror activitate presupune îngrijirea copiilor sau a părinților acestora, vor fi dornici să încheie un parteneriat cu biblioteca, pentru a putea furniza informații legate de igienă şi profilaxie, consultații gratuite, acces la diverse resurse etc. Grădinițele şi creşele îşi pot face publicitate, oferind informații despre condițiile, programele şi activitățile pe care le oferă. Centrele comunitare pot face publicitate resurselor şi programelor disponibile pentru copiii sub 3 ani, părinți, îngrijitori sau tutori. Materialele de studiu pentru educația la domiciliu sau cea religioasă, muzicală etc. pot fi, toate, prezentate în broşuri atrăgătoare sau buletine informative. În schimb, bibliotecile pot afişa postere, calendare, semne de carte şi alte materiale promoționale în spațiile tuturor instituțiilor cu care lucrează în parteneriat.

Pentru a putea intra în contact cu copiii cu dizabilități, biblioteca trebuie să colaboreze cu asociațiile locale şi cu părinții. Aceştia pot fi invitați să viziteze biblioteca şi pot fi consultați în legătură cu tipurile de servicii sau materiale de care ar avea nevoie.

Unul dintre cele mai avantajoase şi profitabile parteneriate pentru bibliotecă, dar şi pentru grupul țintă şi parteneri deopotrivă este cel realizat cu organizații şi/sau instituții pe proiecte comune. Implicarea partenerilor în dezvoltarea de servicii şi programe de

bibliotecă prin punerea în comun a resurselor, completarea responsabilităților prin oferirea de către fiecare partener a expertizei proprii, reprezintă un efort mult mai mic pentru fiecare actor în parte, fapt care conduce în cele din urmă la oferirea de servicii de calitate, cu costuri mult mai mici.

Indiferent de tipul de parteneriat pe care bibliotecile îl dezvoltă cu organizațiile din cadrul comunității, ceea ce trebuie avut în vedere este faptul că uneori aceste organizații au obiective, constrângeri, modalități de exploatare pe proiecte diferite de cele ale bibliotecilor.

Rezultatele pot să nu fie întotdeauna la înălțimea aşteptărilor şi pe măsura investițiilor de timp şi resurse, fapt care duce la dezamăgire sau frustrare şi la demotivarea echipei. De cele mai multe ori, cauza principală este lipsa de comunicare, de claritate, o înțelegere eronată sau insuficientă a rolurilor în desfăşurarea proiectului de parteneriat. Astfel, o idee formidabilă şi realizabilă se transformă în cele din urmă într-un proiect dezamăgitor.

Pentru a evita acest lucru şi a nu se ajunge în situația de a nu mai lucra vreodată în parteneriat este necesar ca biblioteca să prezinte potențialilor parteneri punctul său de vedere în legătură cu proiectele de parteneriat de succes, să investigheze cu aceştia modul în care parteneriatul poate servi proiectului comun, să elaboreze un set de instrumente uşor exploatabile, care să permită derularea în bune condiții a parteneriatului (succesiunea etapelor, capacitatea de a anticipa probleme, întrebări, feedback etc)

1.7 Resurse umane

O bibliotecă pentru copii eficientă şi condusă profesionist presupune bibliotecari calificați şi dedicați, cu abilități diverse şi cunoştințe despre dezvoltarea copilului, alfabetizarea între 0-3 ani, literatura pentru copii, cunoştințe tehnologice, managementul voluntarilor. Aceştia trebuie să aibă o atitudine **pozitivă, talent** în a crea metode de interacțiune între copiii cu vârste foarte mici şi **competențe de planificare** şi comunicare, pentru a putea oferi cel mai bun cadru destinat copiilor, părinților acestora sau altor persoane care au în grijă astfel de copii. Biblioteca trebuie să folosească un bibliotecar **devotat şi calificat** pentru a oferi servicii şi a veni în întâmpinarea nevoilor utilizatorilor proveniți din **categorii dezavantajate**. Personalul trebuie să aibă **abilități şi competențe interculturale**. Diversitatea culturală dintr-o comunitate trebuie să se reflecte în componența personalului şi a voluntarilor, iar bibliotecile trebuie să ceară şi sprijinul părinților din familiile mixte (familiile în care unul dintre părinți este de o altă etnie).

Responsabilitățile bibliotecarului care lucrează în secția pentru copii:

a. Serveşte ca parte din echipa de management a bibliotecii pentru a asigura comunicarea, coordonarea şi planificarea cu personalul administrativ al bibliotecii şi cu alte biblioteci
b. Gestionează funcționarea zonei dedicată copiilor, inclusiv:

    - analiza costurilor serviciilor de bibliotecă pentru copii, în scopul de a evalua nevoile bugetare ale departamentului pentru copii
    - formarea, supravegherea şi dezvoltarea personalului prin mentorat, coaching, evaluare
    - colectarea şi analiza datelor statistice cu scopul de a informa şi promova dezvoltarea de servicii de bibliotecă pentru copii
    - acordarea asistenței în dezvoltarea de politici de bibliotecă, care privesc serviciile pentru copii

c. Dezvoltă obiective pe termen scurt şi pe termen lung pentru îmbunătățirea şi dezvoltarea serviciilor şi programelor pentru copii şi obiective pentru serviciile destinate copiilor ca parte a procesului global de planificare al bibliotecii
d. Planifică şi implementează activitățil pentru a atinge scopurile şi obiectivele propuse
e. Preia inițiativa de căutare a surselor de finanțare suplimentară pentru a îmbunătăți serviciile bibliotecii. Sursele pot include: granturi publice sau private, contribuții din partea Prietenilor Bibliotecii, organizații comunitare sau afacerile locale
f. Pune în aplicare politica de dezvoltare a colecțiilor bibliotecii în materie de selectare, evaluare, menținere şi casare a materialelor destinate copiilor
g. Furnizează servicii de referință, de consiliere, de orientare / instruire a utilizatorilor
h. Planifică, implementează, gestionează şi evaluează programele pentru copii de toate vârstele, părinți, profesori
i. Promovează şi reprezintă serviciile pentru copii în creşe, grădinițe şi şcoli, în comunitatea locală
j. Dezvoltă programe de cooperare, servicii şi inițiative între bibliotecă şi creşe, grădinițe, şcoli şi alte agenții comunitare.

k. Se preocupă de dezvoltarea profesională prin: participarea activă în asociații profesionale, participarea la programe de educație continuă, lectura literaturii de specialitate, menținerea la curent cu tendințele legate de nevoile şi interesele copiilor.
l. În absența unui bibliotecar profesionist pentru copii, aceste responsabilități sunt preluate de un bibliotecar din serviciul Relații cu publicul.

Pentru a face față tuturor acestor responsabilității, bibliotecarii trebuie să dețină o serie de competențe, pe care literatura de specialitate le grupează astfel:

Competențe personale – să muncească eficient; să posede abilități de comunicare efectivă; să fie dispus să învețe pe parcursul întregii vieți; să se perfecționeze profesional pe parcursul întregii cariere; să demonstreze valoarea contribuției personale; să facă față schimbărilor permanente şi să poată înțelege valoarea oferită de oportunitățile noi; să vadă avantajele parteneriatelor; să trateze utilizatorii cu respect şi încredere; să-şi poată asuma condiția de lider şi de a lucra în echipă; să fie flexibil şi să posede o atitudine pozitivă față de oameni şi evenimente etc.

Competențe profesionale – este expert în cunoaştere şi resurse info-documentare; posedă abilitatea de a le selecta, evalua, indexa, prezerva, disemina resursele info-documentare pe diverse formate; evaluează necesitățile informaționale ale utilizatorilor; crează produse şi servicii eficiente care să corespundă necesităților utilizatorilor din aria de servire; îmbunătățeşte permanent serviciile pentru utilizatori în concordanță cu necesitățile în continuă schimbare ale acestora etc.

Competențe tehnologice – cunoaşte şi utilizează tehnologiile şi instrumentele de informare şi comunicare de bază: motoare de căutare, internet, e-mail, pagini web, bloguri, chat-uri; instruieşte utilizatorii în vederea folosirii TIC; elaborează baze de date on line etc.

Competențe comunitare – cunoaşte şi comunică valoarea serviciilor de bibliotecă şi a produselor factorilor de decizie, utilizatorilor, membrilor comunității; menține relații publice pozitive cu factorii de decizie; cunoaşte particularitățile etnice, religioase, preferințele politice etc. ale membrilor comunității; promovează diversitatea culturală; formează parteneriate strategice cu organizații din cadrul comunității etc.

Competențe în domeniul businessului – posedă cunoştințele necesare pentru obținerea de finanțare, marketing.

Competențele **necesare** bibliotecarului care lucrează în secția pentru copii, aşa cum au fost definite în „Indexul competențelor din domeniul biblioteconomic”[2], **elaborat de WebJunction** în baza celor mai reprezentative lucrări semnate de practicieni şi lideri ai domeniului, precum şi de organizații de profil sunt:

a) Competențe din sfera organizării serviciilor pentru copii şi a creşterii gradului de conştientizare a acestora

- Dezvoltă şi pune în aplicare servicii de bibliotecă pentru a satisface nevoile şi interesele copiilor din comunitate
- Comunică cu părțile interesate şi definesc nevoile copiilor de a primi servicii de bibliotecă de calitate
- Defineşte şi implementează servicii de informare pentru a creşte gradul de utilizare a serviciilor de bibliotecă de către copii şi familii şi pentru a ajunge la populațiile deservite
- Lucrează împreună cu părinți, îngrijitori şi alți adulți care oferă servicii pentru copii

b) Competențe din sfera resurselor informaționale pentru copii

- Construieşte colecții menite să satisfacă nevoile şi interesele copiilor
- Asigură resurse informaționale care să răspundă nevoilor copiilor aflate într-o continuă evoluție
- Ajută copiii în formularea solicitărilor de informații şi asigură răspunsuri adecvate şi corecte
- Conectează copiii, familiile şi îngrijitorii, cu resurse care încurajează lectura

---

[2] **Indexul competențelor pentru domeniul bibliotecilor**
http://www.webjunction.org/documents/webjunction/Competency_Index_for_the_Library_Field.html
Sistemul european de certificare a competentelor profesionistilor din informare si documentare
http://www.certidoc.net/en/euref1-english.pdf
Competențe de bază în biblioteconomie Aprobate de Consiliul ALA în anul 2009
http://www.slideshare.net/cdbclub/ala-competente-traducere

c) Competențe din sfera referințelor şi serviciilor/programelor pentru copii

- Dezvoltă, implementează şi finanțează programele bibliotecii care oferă informații, aptitudini speciale sau de divertisment pentru copii şi familiile lor
- Dezvoltă şi promovează programe de jocuri pentru copii şi familii lor

Alături de bibliotecarii calificați din bibliotecile pentru copii, voluntarii joacă şi ei un rol foarte important. Participarea acestora la organizarea şi desfăşurarea de programe şi servicii de bibliotecă destinate copiilor este extrem de utilă pentru bibliotecile mici, unde resursele umane sunt limitate, dar şi pentru bibliotecile care nu au personal specializat. Voluntarii pot fi atraşi din rândul persoanelor calificate care au ieşit din activitate – educatori pensionari, actori, animatori, dar şi a tinerilor care au cunoştințe pe anumite domenii (IT, limbi străine), disponibilitatea şi timpul necesar. Tipurile de activități pe care le pot desfăşura voluntarii: pot citi copiilor cu voce tare, pot spune poveşti, pot organiza activități de promovare a serviciilor în bibliotecă (realizare afişe, semne de carte) sau în afara ei (blog, rețele de socializare), pot contribui la amenajarea şi decorarea secției (semnalizare, pictură pe pereți, confecționare mobilier, păpuşi, perne etc).

Departamentul bibliotecii destinat copiilor are un caracter special datorită rolului jucat în formarea copiilor, în interacțiunile cu familiile şi persoanele care îi îngrijesc. Acoperirea etapelor de dezvoltare, care se întind de la perioada micii copilării până la debutul adolescenței (0 – 14 ani), necesită achiziția din partea bibliotecarilor a unui set solid de abilități, competențe şi cunoştințe, adaptate nevoilor specifice vârstei utilizatorilor.

Principala modalitatea prin care bibliotecarii acestor secții pot face față provocărilor este **formarea profesională continuă**. În afara participării directe la cursuri şi ateliere organizate după metoda față – în – față, care de cele mai multe ori implică taxe de participare şi disponibilitate de timp, **lectura articolelor din revistele de specialitate** (Australian Library Journal[3], Incite[4] – Australia Library and Information Association journal, Computers in Libraries[5], American Libraries Magazine[6], Biblioteca[7], BiblioMagazin[8] – Asociația Națională a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România, Bibliothèque(s)[9] – Association des Bibliotecaires de France ABF, BBF[10] – Bulletin de Bibliothèques de France, Féliciter[11] – Canadian Library Association, La Revue des livres pour enfants[12], Library Leadership & Management[13], Library Journal[14], Public Libraries Magazine[15], Reference and User Services Quarterly[16]) alături de **consultarea bazelor de date în acces deschis** (DOAJ[17]) şi a **resurselor educaționale online** (MERLOT[18], CORSERA[19], OPENUPED[20]), **participarea la conferințele** (LIBRARY 2.0[21]) şi **atelierele** (WEBJUNCTION[22]) **desfăşurate în mediul virtual** constituite surse de formare profesională continuă extrem de valoroase.

---

[3] **Australian Library Journal** http://www.tandfonline.com/toc/ualj20/current#.UbSoXNj9X3w

[4] **Incite** http://www.alia.org.au/publications-and-news/incite

[5] **Computers in Libraries** http://www.infotoday.com/cilmag/default.shtml

[6] **American Libraries Magazine** http://www.americanlibrariesmagazine.org/

[7] **Biblioteca** http://www.bibnat.ro/Arhiva-s231-ro.htm

[8] **Bibliomagazin** http://www.anbpr.org.ro/index.php/publicatii/bibliomagazin

[9] **Bibliotheque(s)** http://www.abf.asso.fr/publications

[10] **BBF –** http://bbf.enssib.fr/

[11] **Feliciter** http://www.cla.ca/AM/Template.cfm?Section=Feliciter1

[12] **La Revue des livres pour enfants** http://lajoieparleslivres.bnf.fr/masc/portal.asp?INSTANCE=JOIE&PORTAL_ID=HTML.xml&URL=integration/JOIE/statique/pages/06_revues_en_ligne/061_rlpe/Presentation_rlpe.htm

[13] **Library Leadership &Management** http://journals.tdl.org/llm/index.php/llm

[14] **Library Journal** http://lj.libraryjournal.com/

[15] **Public Libraries Magazine** http://publiclibrariesonline.org/magazine/

[16] **Reference & User Services Quarterly** http://rusa.metapress.com/home/main.mpx

[17] **Directory of Open Access Journal DOAJ** http://www.doaj.org/?func=subject&cpid=129

[18] **Multimedia Educational Resource for Learning and Online Teaching MERLOT** http://www.merlot.org/merlot/materials.htm?category=2269&&

[19] **CORSERA** https://www.coursera.org/courses?orderby=upcoming&cats=infotech

[20] **OPENUPED** http://www.openuped.eu/

[21] **LIBRARY 2.0** http://www.library20.com/

[22] **WEBJUNCTION** http://www.webjunction.org/documents/webjunction/librarian-competencies-archived-webinars.html

1.8 Finanțare

Bugetul de bază provine de la autoritățile locale sau centrale, responsabile de funcționarea bibliotecii publice, sau, unde este cazul, de la ONG-uri sau alte organizații similare care au autoritatea de a furniza servicii de bibliotecă gratuite copiilor din fiecare comunitate.

Orice finanțare suplimentară este binevenită şi privită ca o posibilitate de a oferi servicii suplimentare care nu pot fi în întregime suportate de la bugetul de stat (ex. cărți pentru bebeluşi, rețele naționale de lectură etc.).

În ultimii ani, bibliotecile publice au reuşit să obțină finanțări pentru dezvoltarea serviciilor şi programelor de bibliotecă prin accesarea de fonduri nerambursabile oferite de organizații neguvernamentale, societăți comerciale în cadrul programelor proprii de responsabilitate socială, instituții centrale şi europene pe proiecte punctuale.

Exemple:

- **Fundația IREX** – Concursul de Participare Comunitară[23], Instruieşte-ți Comunitatea![24], Idei de mai multe mii de lei[25], Proiecte de Advocacy[26], Bibliotecile publice – Centre de excelență[27], Idei pentru mâine @ biblioteca ta[28]
- **ROMPETROL** – Țara lui Andrei[29]
- **RAIFFHEISEN BANK** – Raiffeisen Comunități[30]
- **CEE TRUST –Civil Society in Central and Eastern Europe** – Fondul pentru Inovare Civică[31]
- **AFCN** – Administrația Fondului Cultural Național – Proiecte culturale[32]
- **GRUNDTVIG** – Parteneriate pentru învățare[33]

1.9 Promovare

Promovarea unui profil public pozitiv al bibliotecii pentru copii ar trebui să reprezinte unul dintre obiectivele cheie al oricărei biblioteci. Ne dorim ca părinții, îngrijitorii sau cei care lucrează cu copii cu vârste între 0 -14 ani să perceapă biblioteca drept o resursă a comunității, destinată familiei, locul unde îşi pot aduce copiii să se distreze, să se întâlnească cu alți copii şi părinți sau să participe la activități şi cursuri de educație parentală.

Gama de materiale promoționale care poate fi utilizată variază de la cele mai simple, cum sunt pliantele cu orarul de funcționare şi serviciile oferite, până la cele mai sofisticate, cum sunt campaniile de marketing sau site-urile care promovează serviciile şi activitățile oferite de bibliotecă. În distribuirea materialelor publicitare ar trebui implicați toți partenerii bibliotecii. Este importantă

---

[23] **Concursul de Participare Comunitară** http://www.biblionet.ro/upload/documents/subcategorie/12/attachement/3334/REGULAMENT.pdf

[24] **Instruieşte-ți Comunitatea** http://www.biblionet.ro/upload/documents/subcategorie/744/attachement/13043/Regulament_Concursul_Instruiesteti_Comunitatea_2011.pdf

[25] **Idei de 4000+ lei** http://www.biblionet.ro/upload/documents/pagina/6756/attachement/140124/Regulament%204.1.pdf

[26] **Proiecte de advocacy** http://www.biblionet.ro/upload/documents/document/2836/attachement/19513/%28RO%29%20Regulamentt%20Advocacy%20small%20grants.pdf

[27] **Bibliotecile publice – Centre de Excelență** http://www.biblionet.ro/upload/documents/subcategorie/9529/attachement/65866/REGULAMENT%20Bibliotecile%20judetene%20-%20Centre%20de%20excelenta.pdf

[28] **Idei pentru mâine @biblioteca ta** http://www.biblionet.ro/upload/documents/subcategorie/20533/attachement/142927/Regulament%20premiile%20Idei%20pentru%20maine.pdf

[29] **Țara lui Andrei** http://www.taraluiandrei.ro/

[30] **RAIFFEISEN COMUNITĂȚI** https://raiffeisencomunitati.ro/program-de-granturi/

[31] **CEE Trust** http://www.fdsc.ro/fondul-pentru-inovare-civica

[32] **AFCN** http://www.afcn.ro/

[33] **Grundtvig Parteneriate pentru învățare** http://www.llp-ro.ro/?d=46

folosirea unor materiale de marketing de bună calitate, atât sub raportul conținutului, cât şi al aspectului. Informațiile trebuie să fie oferite în limbile tuturor minorităților ce alcătuiesc comunitatea respectivă.

a) Metode de promovare

Metode scrise acestea includ comunicatele de presă, buletinele informative, periodicele editate de bibliotecă sau de secția pentru copii, broşuri, ghiduri, rapoarte anuale. Mesajele scrise sunt potrivite atunci când nu se aşteaptă un răspuns imediat, când mesajul este detaliat şi complex şi este adresat unei audiențe largi şi dispersată geografic. Avantajul pe care îl prezintă această metodă este că oferă posibilitatea de a planifica şi controla mesajul.

Metode verbale se referă la discuțiile față în față, conferințele de presă, discursurile, întâlnirile, prezentările, atelierele, ştirile difuzate la radio. Mesajele orale sunt cele mai potrivite atunci când se doreşte obținerea unui răspuns imediat din partea auditorilor, cu condiția ca mesajul să fie simplu şi uşor de acceptat. Aceste metode se aplică atunci când biblioteca are nevoie să dialogheze direct cu publicul său.

Metode vizuale cuprind anunțurile şi aparițiile televizate, clipurile video, filmele, fotografiile, graficele, panourile. Avantajul este că mesajele se transmit rapid şi impactul este mai mare decât în cazul celorlalte două metode. Comunicarea prin Internet şi prin celelalte tehnologii moderne de comunicații (video-conferințe) constituie cea mai bună metodă când biblioteca doreşte să ajungă imediat la un auditoriu cât mai larg.

b) Caracteristici ale celor mai folosite instrumente de promovare

Fluturaşul se adresează unor oameni grăbiți, este conceput să vândă şi impune o reacție promptă! Atenția se va concentra pe hârtie (calitate şi dimensiuni), culori (alese astfel încât să nu diminueze lizibilitatea textului) şi imagine (atractivă, de impact).Textul trebuie să fie scurt, concis, adaptat publicului căruia îi este destinat.(ex. prezentarea beneficiului - rezolvarea problemei - îndemnul la acțiune, datele de contact) Pentru reuşita promovării, alături de calitatea design-ului fluturaşului trebuie să vă preocupe alegerea locului de distribuire al acestuia (se vor alege locurile unde există cele mai mari şanse să găsiți publicul căruia vă adresați şcoli, parcuri, centre de joacă etc).

Afişul sau Posterul reprezintă forma de publicitate cu cele mai mici costuri – cele mai importante efecte raportate la costuri şi cea mai mare expunere la publicul țintă. Este o tipăritură de dimensiuni mari, cu imprimare pe o singură față. Afişul, în orice format

(A0, A1, A2, A3, A3+, A4 etc.) este o metodă importantă de promovare. Afişul s-a impus în ultimele decenii ca o veritabilă formă de artă şi poziționat în zone de interes poate comunica posibililor clienți un mesaj clar, direct şi de impact.

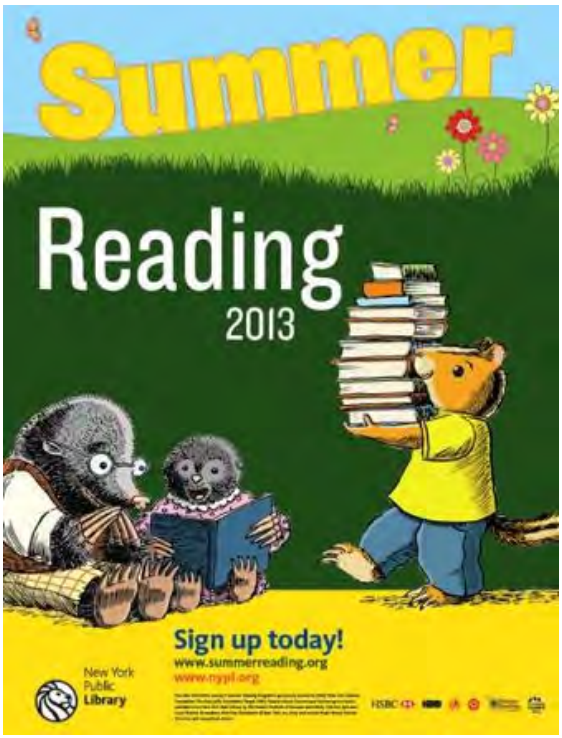

Broşura poate avea dimensiuni variate, poate fi alcătuită dintr-un număr redus de pagini legate sau dintr-o singură coală de hârtie, pliată. Acest tip de publicație are un caracter de prezentare şi este o carte de vizită a unui proiect/program. Coperta broşurii trebuie să fie cât mai simplă, iar titlu cât mai clar evidențiat. Deoarece conține mai multă informație, organizarea conținutului necesită o atenție sporită. Broşura unui proiect trebuie să exprime mesajul proiectului nu doar prin text, ci şi prin forma paginilor, dimensiunea şi tipul hârtiei folosite.

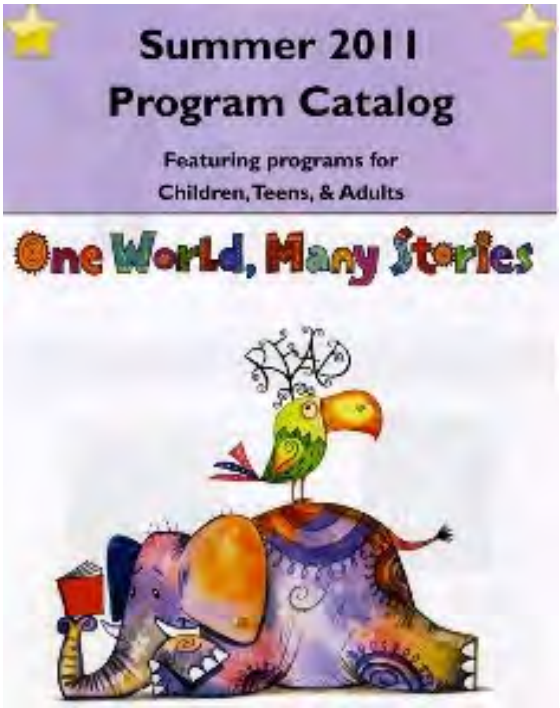

Pliantul este folosit fie pentru a prezenta în profunzime o problemă a comunității, fie pentru a prezenta diverse surse de sprijin şi informare, printr-un proiect în care biblioteca este organizator sau partener. Pliantul poate fi folosit pentru a câştiga adepți pentru o cauză a bibliotecii sau pentru a sensibiliza comunitatea la problemele cu care se confruntă biblioteca, pentru a-i informa pe oameni despre anumite drepturi ale lor. În practica curentă bibliotecile folosesc pliantul pentru promovarea serviciilor proprii, a orarului şi regulamentului de funcționare în rândul utilizatorilor. Pliantul se tipăreşte pe format A4 şi conține informație pe ambele părți ale foii.

Semnul de carte este un instrument de promovare ieftin şi inedit. Față de alte tipărituri de mică dimensiune, are marele avantaj că este şi un obiect util, fiind folosit şi păstrat de orice utilizator care citeşte, constituind un vehicul excelent pentru a transmite un mesaj către public. Semnul de carte poate fi considerat şi un cadou / suvenir, ceea ce creşte şansele ca mesajul să ajungă la țintă. Spațiul redus oferit de semnul de carte impune folosirea unui mesaj concis, informații puține şi dirijarea spre surse de informație. Pentru că semnele de carte devin adesea obiecte de colecție, acordați atenție designului şi culorilor alese, în aşa fel încât să obțineți, prin simplitate, maximum de efect.Prin dimensiunea şi costurile reduse, semnul de carte poate constitui un înlocuitor (cu utilitate practică şi valoare estetică) pentru cartea de vizită. Orice program, eveniment sau serviciu doriți să promovați, rezervați întotdeauna spațiu pentru datele de contact ale bibliotecii.

2. Capitol II DESCRIEREA SERVICIILOR POTRIVITE PENTRU A FI DEZVOLTATE ÎN BIBLIOTECILE JUDEȚENE / MUNICIPALE

2.1 DIGIFOLIO

2.1.1 Introducere

Considerăm că sprijinirea copiilor în utilizarea calculatorului şi a internetului în scopul pregătirii lecțiilor şi a îmbunătățirii performanțelor şcolare este esențială pentru viitorul lor profesional. De asemenea, susținerea profesorilor pentru introducerea noilor tehnologii în sistemul de predare şi evaluare a elevilor contribuie la asigurarea unui învățământ de calitate şi competitiv.

Şcolile din România intrau în anul 2001, în programul național SEI[34] (Sistemul Educațional Informatizat), în anul 2008 se emitea actul legislativ[35] care prevedea dotarea şcolilor cu calculatoare, iar în 2011, prin Legea educației[36] se impunea evaluarea absolvenților clasei a VIII-a şi în baza competențelor digitale, urmând ca orientarea şcolară şi profesională, ca şi certificarea studiilor în învățământul preuniversitar, să se facă pe baza portofoliului personal al elevului.

În ciuda acestor reglementări formale, în prezent, elevii şcolilor generale continuă să realizeze portofolii clasice, pe foi de hârtie, strânse în dosare de carton, pe care le păstrează pentru un timp mai lung sau mai scurt la domiciliu. De asemenea, din *Raportul de cercetare evaluativă al SEI* (2008)[37] rezultă că procentul de elevi care utilizează laboratoarele SEI din şcoală este destul de scăzut, doar 50 % dintre profesori au competențe digitale deşi au urmat cursurile aferente, iar decalajul între mediul rural şi urban este încă mare, chiar dacă s-au înregistrat unele progrese. Elevii folosesc calculatorul pentru socializare şi jocuri şi mai puțin pentru pregătirea lecțiilor sau pentru alte tematici şcolare.

Programul DIGIFOLIO se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 8-14 ani şi profesorilor lor şi vizează dezvoltarea de abilități multimedia şi dezvoltarea de cunoştințe legate de modalitatea de realizare a portofoliilor electronice[38].

Marele avantaj al acestui program este că nu îi învață pe copii despre calculator, ci despre modul în care se foloseşte calculatorul pentru a învăța. Metoda utilizată este învățarea de tip „learning by doing" (înveți făcând) şi foloseşte o platformă gratuită, dedicată educației, uşor de utilizat, intuitivă, folosită de foarte multe şcoli din Europa şi din Statele Unite.

DIGIFOLIO se poate implementa cu resurse limitate în biblioteci județene prin parteneriat cu şcolile generale sau bibliotecile şcolare.

Programul are un impact major în rândul copiilor, produce plus valoare şi beneficii pentru toate grupurile țintă. Pentru **copii** asigură **acces** la diferite dispozitive tehnologice, **cunoştințele** necesare pentru utilizarea productivă a acestora, **asistență şi consiliere** în realizarea portofoliilor electronice, **posibilitatea de valorizare şi împărtăşire** a performanțelor lor. Pentru **profesori** asigură îmbunătățirea competențelor digitale şi dezvoltarea de noi competențe, asistență pentru introducerea noilor tehnologii la clasă. Pentru **părinți** oferă posibilitatea de a **cunoaşte** şi de a se **informa**, cu uşurință, despre activitatea şcolară şi performanțele copiilor lor.

---

[34] SEI - **http://portal.edu.ro/**

[35] Ordonanța de Urgență Nr. 87 din 24 iunie 2008, privind dotarea cu calculatoare tip desktop a unităților în care se desfăsoară învățământ liceal şi profesional de stat, publicată în Monitorul oficial nr. 474 din 27 iunie 2008

[36] Legea educației http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847

[37] Informatizarea sistemlui de învățământ SEI. Raport http://portal.edu.ro/images/downloads/EvalSEI_raport_2008.pdf

[38] Portofoliul electronic sau ePortofoliul este o colecție digitală personală de informații care ilustrează cunoştințele, parcursul şi experiența elevului. Reprezintă cartea de identitate educațională a elevului şi este elementul central al evaluării învățării.

2.1.2 Prezentarea programului

Scopul programului este de a susține utilizarea productivă a noilor tehnologii în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 8-14 ani şi în rândul profesorilor, prin intermediul realizării de portofolii electronice.

Programul facilitează accesul liber al elevilor şi profesorilor la tehnologie, contribuie la dezvoltarea de cunoştințe şi competențe digitale şi la promovarea programelor de educație nonformală ale bibliotecii.

Obiectivele generale ale proiectului :

- Să dezvolte cunoştinte legate de modalitatea de realizare a portofoliilor electronice
- Să dezvolte abilitățile de comunicare multimedia în rândul elevilor
- Să sprijine elaborarea şi prezentarea portofoliilor electronice realizate

Resurse necesare:

a) Umane: un bibliotecar formator, 4 bibliotecari asistenți, 1 profesor

b) Materiale:

- **echipamente –** 10 calculatoare/laptop-uri, 2 camere video, 2 camere foto, 2 reportofoane digitale, un videoproiector, o imprimantă, 2 scannere, 2 tăblițe grafice, soft de prelucrare imagine (Photoshop Elements) şi dispozitive de stocare a informației (stick-uri, carduri de memorie, HDD extern), flipchart
- **spațiu**: sală pentru instruire
- **consumabile**: cartuş imprimantă, markere, hârtie xerox

c) Timp: 6 luni (evaluarea nevoilor de instruire 2 săptămâni, inventarierea resurselor necesare – o săptămână, formarea echipei şi alocarea responsabilităților – o săptămână, administrarea înscrierilor – 2 săptămână, stabilirea orarului – 2 săptămâni, desfăşurarea activităților – 16 săptămâni, 2 sesiuni cu durata a 2 ore/săptămână/grupă, cu un total de 64 ore/grupă)

Menționăm că toate resursele necesare (umane, materiale, de timp) pot fi ajustate funcție de nevoile beneficiarilor şi de tipurile de activități pe care biblioteca doreşte să le desfăşoare cu aceştia. În cazul în care biblioteca nu dispune de tablete grafice, activitatea respectivă poate fi înlocuită cu o altă activitate sau omisă cu totul din program. Activitățile au fost gândite şi construite de aşa manieră încât să ofere copiilor posibilitatea să cunoască modul de funcționare a cât mai multor dispozitive tehnologice şi modalitatea de exploatare a cât mai multor instrumente educaționale web 2.0, însă excluderea uneia sau alteia din cadrul programului nu afectează obiectivul major al acestuia, construirea de portofoliilor electronice.

Indicatori:

a) cantitativi**:** toți participanții la program să fie capabili să definească, să enumere şi să descrie etapele şi instrumentele necesare pentru realizarea unui portofoliu electronic, pentru fiecare grupă instruită:1 cont pe platforma Weebly, 1 cont Prezi, 1 cont Youtube şi conturile participanților aferente fiecărei platforme, 1 spațiu de lucru Wikispace pentru proiectele de grup, o sesiune de prezentare, 5 articole în presa locală.

b) calitativi**:** 70% dintre participanți dobândesc noi competențe digitale, 70% dintre participanți îşi îmbunătățesc cunoştințele legate de navigarea pe Internet, 70 % dintre părinți urmăresc activitatea digitală a copiilor, 100% cadre didactice utilizeză noi metode la clasă bazate pe TIC, 100% cadre didactice îşi îmbunătățesc cunoştințele TIC şi dobândesc noi competențe: utilizarea instrumentelor web 2.0[39]

2.1.3 Fazele de implementare

- **Evaluarea nevoilor de instruire ale elevilor şi profesorilor – 2 săptămâni**
- **Inventarierea resurselor necesare – o săptămână**
- **Formarea echipei şi alocarea responsabilităților – o săptămână**
- **Promovarea programului – permanent**
- **Administrarea înscrierilor – 2 săptămâni**
- **Stabilirea orarului – 2 săptămâni**
- **Desfăşurarea activităților – 16 săptămâni**
- **Monitorizarea programului, permanent**
- **Evaluarea programului, după încheierea fiecărei activități şi la finalul proiectului**

Evaluarea nevoilor de instruire ale elevilor şi profesorilor

În această etapă, bibliotecarul formator ajutat de ceilalți membri ai echipei distribuie în şcoli, spre completare, un chestionar de evaluare inițială (anexa 1) pentru a identificarea nivelul cunoştințelor şi competențelor digitale ale elevilor şi profesorilor.

Inventarierea resurselor necesare

Echipa va alcătui o listă cu logistica necesară pentru desfăşurarea programului în condiții optime. Resursele vor fi selectate din dotarea Centrului Județean de Formare Profesională al Bibliotecii Județene şi, dacă este necesar, se completează cu resurse de la eventuali sponsori.

Formarea echipei şi alocarea responsabilităților

În urma discuțiilor cu restul echipei, bibliotecarul formator stabileşte responsabilitățile fiecărui membru al echipei, modalitatea de lucru şi comunicare în cadrul echipei, se asigură că fiecare membru al echipei cunoaşte conținutul programului, sarcinile care îi revin şi modalitatea de abordare şi gestionare a riscurilor (absența unui membru al echipei, defectarea echipamentelor, lipsa semnalului internet, conflicte etc). De asemenea, se încheie un un acord cu şcoala parteneră (anexa 8), în care sunt prevăzute responsabilitățile fiecărei părți.

[39] Web 2.0 oferă modalități de utilizare a tehnologiilor Web, având ca scop facilitarea creativității, partajarea informațiilor, şi - foarte important - colaborarea între utilizatori. Aceste concepte au condus la dezvoltarea şi evoluția comunităților bazate pe Web, aşa cum sunt serviciile de social-networking, wiki-uri, blog-uri, folksonomii, situri de Video Sharing, feed-uri, servicii de Photo Sharing, servicii de Slide Sharing.

Pomovarea programului

- Fluturaşi în şcoli şi în filialele bibliotecii (anexele 2, 3)
- Afişe în şcoli şi în filialele bibliotecii (anexa 4)
- Semne de carte distribuite utilizatorilor în filialele bibliotecii (anexa 5)
- Comunicate de presă în mass media locală
- Site-ul şi blogul bibliotecii
- Contul de facebook al bibliotecii
- Anunțuri pe portaluri de informații (infoportal[40], ofsite[41], portalul tau[42])

Administrarea înscrierilor

Mărimea unei grupe este de 10 elevi. Pentru gestionarea în bune condiții a grupelor se recomandă să nu se formeze mai mult de 4 grupe pe serie. Sa va crea o listă de înscriere până la completarea celor 40 de locuri. Înscrierea se va face prin completarea online a fişei de înscriere sau direct la sediul bibliotecii. Repartiția pe grupe se va face în funcție de vârsta elevilor, nivelul abilităților de lucru cu calculatorul şi de disponibilitatea lor.

Stabilirea orarului

Se va face ținând cont de structura anului şcolar, evitând perioada tezelor şi a vacanțelor şcolare. Se vor organiza maximum 4 grupe, pentru fiecare grupă se vor organiza 2 întâlniri/săptămână. După definitivarea sa, orarul va fi adus la cunoştința elevilor, profesorilor şi părinților prin email şi prin postarea pe site-ul/blog-ul bibliotecii.

Desfăşurarea activităților

A1 – Instruirea elevilor cu privire la procedura de realizare a portofoliilor electronice. Această activitate poate fi organizată sub forma unui concurs gen quizz (întrebări si răspunsuri). Elevii vor fi împărțiți în două grupe de lucru şi vor răspunde unor întrebări legate de portofolii (ce sunt, ce conțin, ce instrumente folosim pentru realizarea lor). Bibliotecarul formator prezintă procedura de realizare a portofoliului electronic (*conținut, etape, instrumente*), astfel încât la sfârşitul activității toți participanții să aibă cunoştințele necesare pentru a trece la partea practică. Evaluarea va fi realizată prin intermediul unui joc cu cartonaşe, pe care sunt trecute etapele realizării unui portofoliu. Sarcina elevilor constă în aşezarea cartonaşelor pe panoul de plută în ordinea corectă şi explicarea fiecărei etape.

A2 – Deschiderea conturilor pe sistemul de gestiune al portofoliilor electronice (Weebly[43]). Bibliotecarul va crea pentru fiecare grupă un cont pe platforma Weebly şi va aloca numele de utilizator şi parola pentru fiecare elev. În cazul în care grupa este alcătuită din elevi care provin din aceeaşi clasă, atunci profesorul însoțitor este cel care va gestiona contul grupului. Pasul următor constă în accesarea de către fiecare elev în parte a propriului spațiu de lucru, prin introducerea numelui de utilizator şi a parolei aferente oferite de bibliotecar sau profesor, familiarizarea şi cunoaşterea instrumentelor disponibile, redactarea unui mesaj pentru pagina de prezentare, cu ajutorul instrumentului „text" (vezi suportul de curs din anexa 6). Caracteristicile textului

---

[40] **InfoPortal http://www.info-portal.ro/termeni-si-conditii/**
[41] **Ofsite http://www.ofsite.ro/**
[42] **Portalul tău http://www.portalultau.ro/pt_anunturi.php**
[43] **Weebly platforma educațională pe care vor fi găzduite portofoliile http://education.weebly.com/**

de introdus: Numele şi prenumele elevului, clasa şi şcoala la care studiază, o propoziție despre activitățile preferate, introdusă printr-o listă neordonată.Textul va fi redactat cu font Arial, size 14, alineat Justify.

A3 – Dezvoltarea abilităților de comunicare multimedia:

- **Utilizarea instrumentelor web 2.0 pentru portofoliile electronice – Voki**[44]. În cadrul acestei activități se va crea un cont de grup şi fiecare elev va crea un avatar sonor pe care îl va integra pe prima pagină a portofoliului electronic. (vezi suportul de curs din anexa 7)

- **Utilizarea instrumentelor web 2.0 pentru portofoliile electronice – Prezi**[45]**.** Elevii vor crea o prezentare pe o temă aleasă de profesorul din echipă. Bibliotecarul formator prezintă grupului modalitatea de realizare a sarcinii (configurarea, inserarea de videoclipuri youtube, modalitatea de definire a ordinii ecranelor) şi, cu ajutorul bibliotecarilor asistenți, elevii îşi realizează prezentările pe care le vor integra în portofoliul electronic, pe pagina dedicată.

- **Utilizarea camerei video şi a reportofonul digital.** În cadrul acestei activități bibliotecarul formator prezintă modalitatea de funcționare şi comenzile dispozitivelor respective. Sarcina elevilor este de a filma un scurt interviu cu colegii de grupă şi de a înregistra un eseu pe o tema aleasă împreună cu profesorul din echipă. Materialele realizate sunt descărcate pe calculator, urmând să fie integrate pe pagina „Multimedia" a portofoliului electronic.

- **Utilizarea camerei foto şi realizarea unui banner în Photoshop Elements**[46]. Bibliotecarul formator explică principiile de funcționare ale camerei foto şi fiecare elev va face trei fotografii cu subiect la alegere, care vor servi ca bază pentru realizarea bannerului personalizat. După descărcarea fotografiilor pe calculator sub îndrumarea bibliotecarilor asistenți, elevii vor realiza un banner pentru prima pagină a portofoliului urmând paşii descrişi de bibliotecarul formator.

- **Utilizarea instrumentelor web 2.0 pentru portofoliile electronice – Youtube**[47]**.** Bibliotecarul formator prezintă spațiul de lucru şi elevii încarcă interviurile realizate în cadrul activității anterioare.

- **Utilizarea instrumentelor web 2.0 pentru portofoliile electronice – Wikispace**[48]. Cu ajutorul profesorului, elevii definesc tema proiectului comun, împart responsabilitățile şi fiecare elev adaugă fişiere audio, text, video pe platforma colaborativă, după care înregistrează link-ul acesteia în propriul portofoliu.

- **Utilizarea scanner-ului**. Bibliotecarul formator prezintă modul de funcționare al scanner-ului şi fiecare elev scanează minimum trei lucrări la liberă alegere, pe care le integrează în portofoliu.

- **Utilizarea tabletei grafice**. Elevii sunt împărțiți în două echipe şi au sarcina de a descoperi modul de funcționare, instrumentele disponibile, de a realiza un desen digital şi de a prezenta în fața grupului rezultatul.

A4 – Finalizarea portofoliului electronic, prin integrarea tuturor obiectelor realizate în cadrul proiectului, salvarea şi publicarea lor în acces liber. Fiecare elev, asistat de bibliotecar, va accesa fisierul propriu şi va încărca în spațiul de lucru obiectele realizate în cadrul activității 3: fotografiile, banner-ul personalizat, eseul audio, fişele scanate, imaginea realizată cu ajutorul tabletei grafice şi va verifica funcționalitatea link-urilor către obiectele create pe platformele voky, prezi, youtube, wikispace. Dacă totul funcționează corect, prin alegerea opțiunii „Publish", portofoliile sunt publicate în acces liber în mediul virtual.

---

[44] Voky instrument web 2.0 care permite crearea unui avatar audio http://www.voki.com/Voki_for_education.php
[45] Prezi instrument web 2.0 pentru realizarea prezentărilor interactive http://prezi.com/
[46] Photoshop Elements – program de editare fotografii
[47] Youtube instrument web pentru încărcarea şi vizualizarea videoclipurilor http://www.youtube.com/
[48] Wikispace platformă colaborativă / site personalizabil pe care utilizatorii pot edita conținutul, încărca fişiere, comunica şi colabora. http://www.wikispaces.com/

A5 – Realizarea unei prezentări a activităților desfăşurate în cadrul programului cu ajutorul instrumentului **Glogster**[49]. Împreună cu profesorul, elevii stabilesc design-ul posterului, aleg elementele pe care doresc să le includă, realizezază poster-ul şi îl publică în mediul online. Dacă se doreşte, acest element poate fi integrat pe contul grupului de pe platforma weebly, ca şi pe contul fiecărui elev în parte, situat pe aceeaşi platformă.

A6 – Realizarea unui videoclip de promovare a programului cu ajutorul instrumentului **Animoto**[50]. Profesorul împreună cu bibliotecarului formator fac o selecție a fotografiilor realizate pe parcursul desfăşurării programului şi a filmulețelor de la activități, dacă acestea au fost făcute, cu ajutorul cărora vor crea un mic videoclip de promovare a programului. Animoto este un instrument care permite realizarea de videoclipuri fără a avea un cont plătit, însă durata acestuia nu poate depăşi 1.30 minute. În cazul în care nu aveți un cont plătit şi doriți să folosiți varianta gratuită, atunci va trebui sa alegeți cu mare grijă imaginile pe care doriti sa le includeți pentru că numărul acestora este limitat şi să utilizați fondul sonor pus la dispoziție de platforma respectivă pentru că încărcarea unuia personalizat nu vă este permisă. O dată încărcate toate elementele care vor alcătui videoclipul (imagini, fond sonor, text) este suficient să alegeți opțiunea de salvare şi videoclipul este creat automat şi publicat online. Link-ul poate fi inclus pe contul grupului de pe platforma weebly.

2.1.4 Evaluare şi impact

Pentru evaluarea intermediară se va folosi observația directă şi fişa de monitorizare (anexa 14), iar pentru evaluarea finală se vor folosi următoarele instrumente: „Fişa de evaluare" (anexa 1) şi „Fişa probei practice" (anexa 9)

Pentru măsurarea impactului se vor folosi fişele impact: „Gândesc"(anexa 10), „Simt" (anexa 11), „Dau cu piciorul" (anexa 12), „Viitor?" (anexa 13) şi interviurile cu părinții[51].

De asemenea, se va face o evaluare a gradului de promovare a programului, prin analiza numărului de articole apărute în presa locală, tipărită şi online, cu privire la program.

Materiale suport:

- Chestionar_evaluare inițială_4 pagini (anexa 1)
- Flyer _față (anexa 2)
- Flyer _verso (anexa 3)
- Afis_A3 (anexa 4)
- Semn de carte (anexa 5)
- Suport curs deschidere cont pe platforma Weebly_16 slide.uri (anexa 6)
- Suport curs creare avatar Voky_12 slide-uri (anexa 7)
- Model_Acord de parteneriat _2 pagini (anexa 8)
- Fişa de observație (anexa 9)
- Fişa impact „Gândesc" (anexa 10)
- Fişa impact „Simt" (anexa 11)
- Fişa impact „Dau cu piciorul" (anexa 12)
- Fişa impact „Viitor" (anexa 13)
- Fişă monitorizare activități (anexa 14)

---

[49] **Glogster instrument web 2.0, care permite realizarea de postere on-line numite „Glog-uri" ce permit integrarea de fotografie, clipr video, text, fişier audio, film în acelaşi spațiu**
http://sc6cls2.edu.glogster.com/digifolio-?sms_ss=facebook&at_xt=4deb8028ecf9b31b%2C0
[50] **Animoto instrument web 2.0 pentru realizarea de filmulețe de prezentare şi de promovare http://digifolio.weebly.com/videoclip.html**
[51] **Impresiile părinților http://digifolio.weebly.com/parinti.html**

Anexa 1 Chestionar Clasa a IIa pagina 1

Fișă de evaluare
clasa a IIa

1. Completați propoziția:

Portofoliul electronic este _____

_____

_____

2. Alegeți răspunsul corect

a. Portofoliul electronic este un **proces**
b. Portofoliul electronic este un **produs**
c. Ambele variante sunt corecte
d. Nici una dintre variante

3. Fals sau Adevărat?

- Portofoliul electronic nu permite proiecte de grup
- Portofoliul electronic poate fi accesat oricând, de oriunde
- Portofoliul electronic este scump și necesită mult timp pentru realizare

4. Alegeți cuvintele care completează corect propoziția:

Un document multimedia este un document electronic care conține materiale interactive dintr-o gamă de diferite medii, cum ar fi:

text	video	hârtie	animație
CD-uri	sunet	grafică	casete

5. Stabiliți corespondența:

a colecta	a ordona, a sistematiza, a structura
a selecta	a reda, a exprima gânduri și sentimente
a organiza	a face cunoscut tuturor ceva prin tipărire, afișare, etc.
a reflecta	a strânge la un loc pentru un anumit scop
a colabora	a lucra împreună
a publica	a alege după un anumit criteriu

Pagina 2

6. Stabiliți ordinea etapelor de realizare a portofoliilor electronice

Alege tema

împărtășește și prezintă portofoliul PUBLICĂ	scrie o listă cu ceea ce ai de făcut PLANIFICĂ
alege și organizează documentele realizate SELECTEAZĂ/ORGANIZEAZĂ	treci la acțiune și realizează COLECTEAZĂ
verifică, gândește-te și motivează de ce ai ales să faci așa REFLECTEAZĂ	înregistrează dovezile a ceea ce ai făcut sau învățat ARHIVEAZĂ

7. Subliniați instrumentele cu care ați lucrat:

Dreamweaver,	Flash,	PowerPoint,	Youtube,	Prezi,
Pearltrees,	Voki,	Photoshop,	Wikis,	Word.

Numele _____

Data _____

Anexa 1 Chestionar clasa a VIa pagina 1

Fişă de evaluare
clasa aVIa

1. **Completaţi definiţia:**

   Portofoliul electronic este _____
   _____
   _____

2. **Enumeraţi categoriile de componente ale portofoliilor electronice**_____
   _____
   _____

3. **Daţi exemple de componente de:**

   a. cercetare_____
   b. situative_____
   c. descriptive_____

   ale portofoliilor electronice

4. **Alegeţi răspunsul corect**

   a. Portofoliul electronic este un **proces**
   b. Portofoliul electronic este un **produs**
   c. Ambele variante sunt corecte
   d. Nici una dintre variante

5. **Alegeţi cuvintele care completează corect propoziţia:**

   Un document multimedia este un document electronic care conţine materiale interactive dintr-o gamă de diferite medii, cum ar fi:

text	video	hârtie	animaţie
CD-uri	sunet	grafică	casete

Pagina 2

6. Stabiliţi ordinea etapelor de realizare a portofoliilor electronice

Alege tema

PUBLICĂ

PLANIFICĂ

SELECTEAZĂ/ORGANIZEAZĂ

COLECTEAZĂ

REFLECTEAZĂ

ARHIVEAZĂ

7. Grupaţi în coloanele tabelului următoarele instrumente: Dreamweaver, Flash, Photoshop, Wikis, Prezi, Word, PowerPoint, Youtube, Voki, Pearltrees

Standard	Web 2.0

Numele _____

Data _____

Anexa 2 Flyer _față

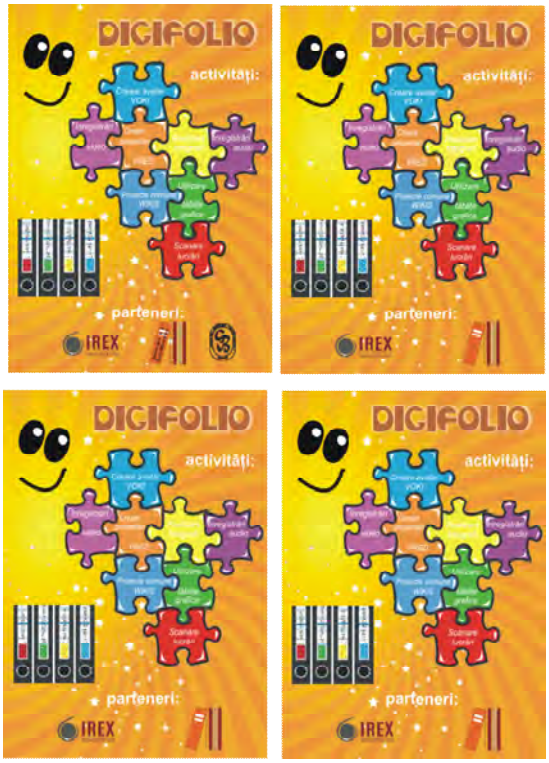

Anexa 3 Flyer _verso

Anexa 4 Afis_A3 şi Model_afisA3

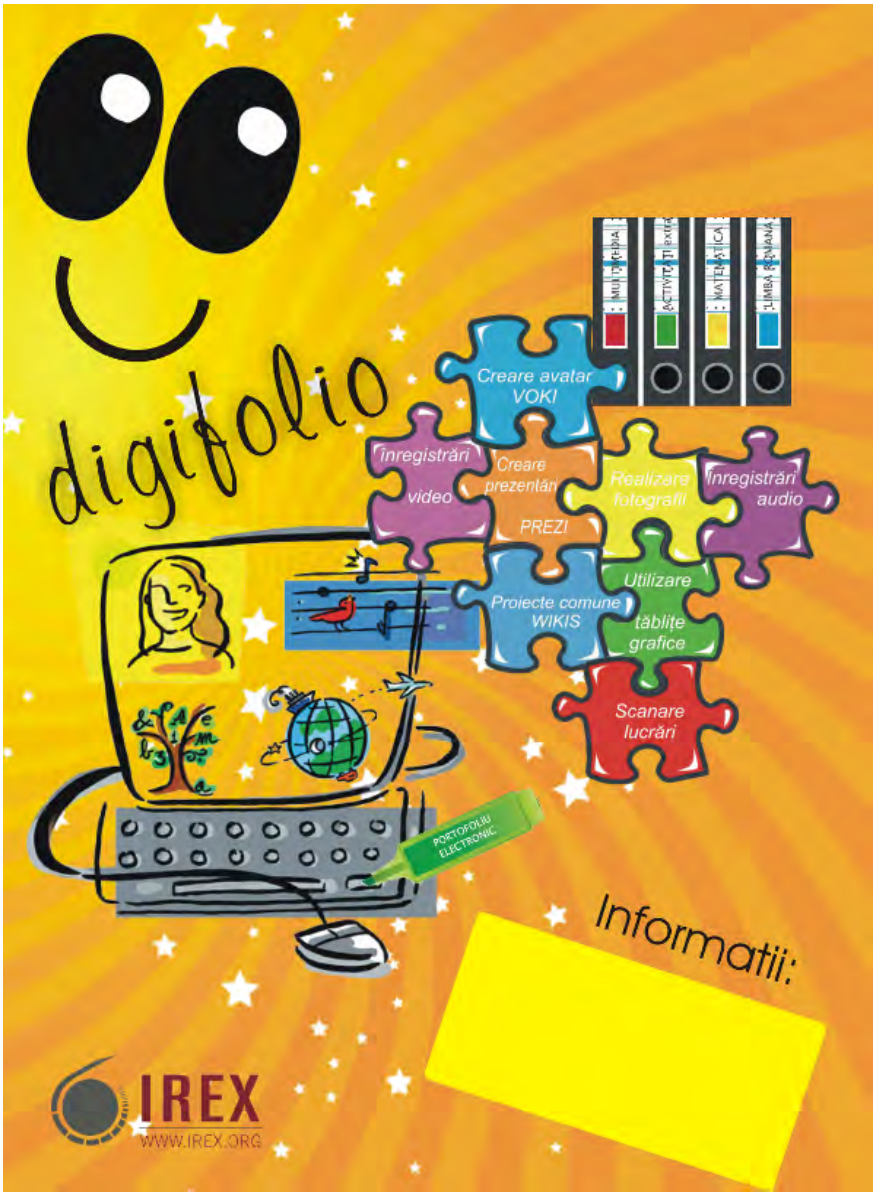

Anexa 5 Semn de carte

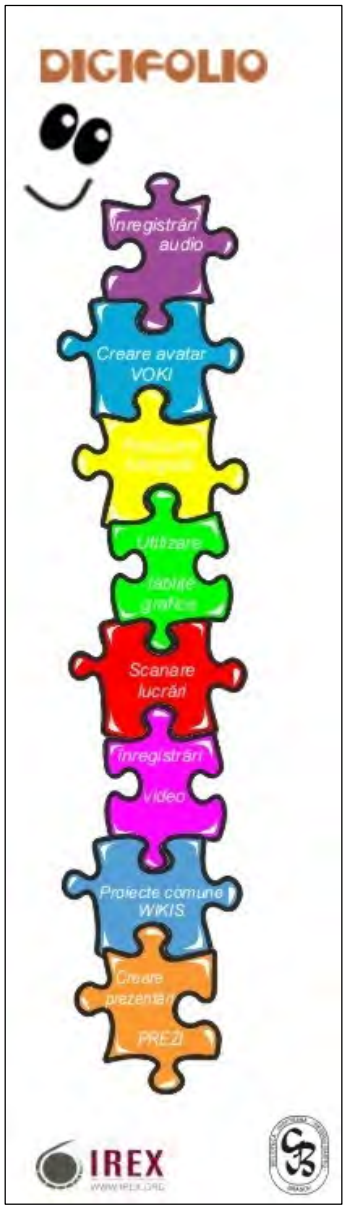

Anexa 6 Suport curs deschiderea conturilor pe platforma weebly

Digifolio
Secția pentru Copii și Tineret Brașov

Activitatea 2

- *Deschiderea conturilor pe sistemul de gestiune al portofoliilor electronice pentru fiecare clasă (http://education.weebly.com/)*
- *Alocarea numelor de utilizator şi a parolelor pentru fiecare elev.*

activitatea cadrelor didactice din echipa de proiect

- *Accesarea propriului spațiu de lucru, familiarizarea şi cunoaşterea instrumentelor disponibile (http://students.weebly.com/)*
- *Redactarea unui mesaj pentru pagina de prezentare, cu instrumentul „text"*

activitatea elevilor

Digifolio
Secția pentru Copii și Tineret Brașov

Pasul 1

Deschideți programul de navigare INTERNET EXPLORER

- *dublu click pe iconița navigatorului situată pe desktop*
- *click pe butonul START (stânga jos) şi aleg din meniul afişat IE*

Pasul 2

Accesați contul de pe platforma weebly

- *În bara de adrese a programului de navigare tastez adresa http://students.weebly.com/*

Digifolio
Secția pentru Copii și Tineret Brașov

Pasul 3

Dacă ați tastat corect adresa se va afişa următoarea fereastră

Pasul 4

*Câmpurile din dreptul cuvintelor "**Username**" (Numele utilizatorului) şi "**Password**" (Parola) vor fi completate de fiecare elev cu datele primite, ca in exemplul alăturat*

*După completarea câmpurilor **click pe butonul "Log in"** (Conectează-te) sau se apasă tasta ENTER*

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 5

Dacă "Username-ul" şi "Password-ul" au fost corect introduse, va apărea fereastra din imaginea alăturată

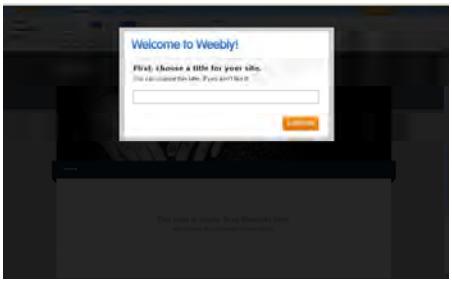

Este un mesaj de "Bun venit pe platforma Weebly!" şi pentru a merge mai departe trebuie sa alegeţi un nume pentru portofoliul dumneavoastră.

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 7

*Introduceţi în câmpul disponibil titlul portofoliului vostru tastând "**eportofoliul lui ...**"(şi prenumele vostru)*

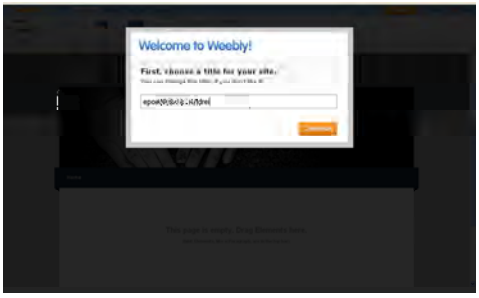

*Apoi **click pe butonul "Continue"** (Continuă) sau apăsaţi tasta ENTER*

Pasul 8 – *FELICITĂRI ! Ați ajuns în spațiul de lucru propriu.*

Deasupra titlului portofoliului dvs. se găsesc mai multe opțiuni care vă ajută să completați portofoliul şi să îl personalizați.

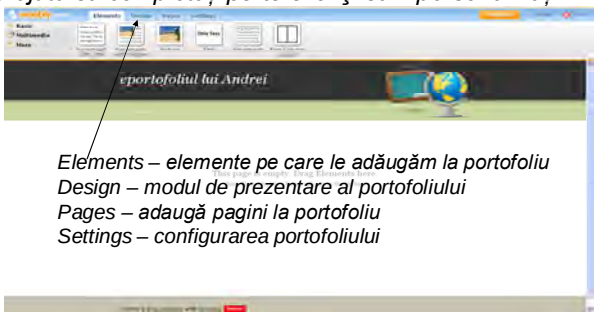

Pasul 9 – *Pentru a alege un model de prezentare al portofoliului dvs.* **click pe opțiunea DESIGN**. *Vor fi afişate mai multe modele. Pentru a alege modelul preferat* **click pe acel model.**

Pasul 10 – *după alegerea modelului preferat se revine la opțiunea* **Elements** *prin click, se alege iconița* **"Two columns layout"** *şi cu butonul stâng al mouse-ului apăsat se trage iconița pe suprafața de lucru pentru a împărți pagina în două coloane*

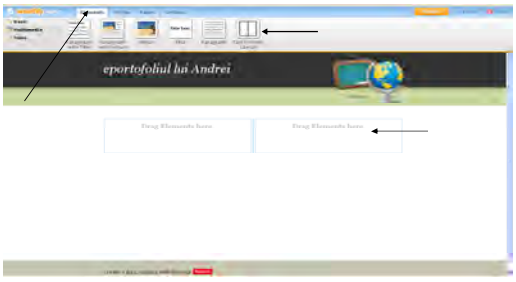

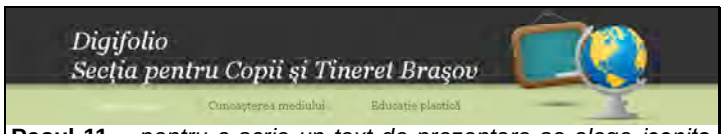

Pasul 11 – *pentru a scrie un text de prezentare se alege iconița* **"Paragraph"** *şi cu butonul stâng al mouse-ului apăsat se trage iconița pe suprafața de lucru în coloana din dreapta. Pentru a introduce text click şi folosiți tastatura*

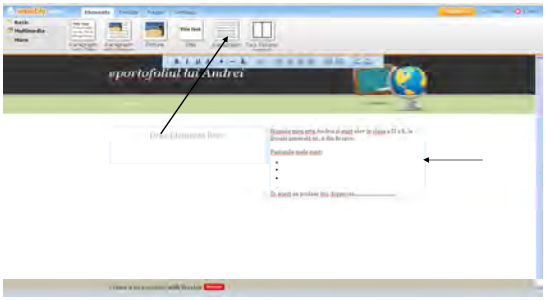

Pasul 12 – *daca ați terminat de scris prezentarea este timpul să salvați şi să faceți vizibilă această prima pagină a portofoliului –* **click pe butonul "Publish"** *(Publică). În urma acestei acțiuni va fi afişată fereastra de mai jos*

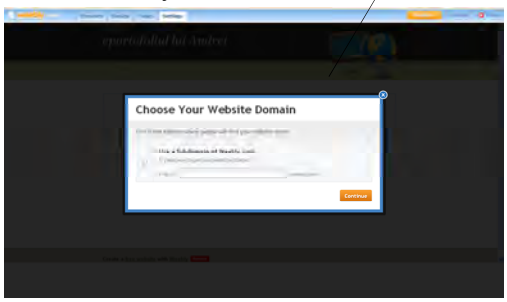

Pasul 14 – *în câmpul disponibil* **introduceți numele şi prenumle dvs**, *fără spațiu între ele; aceasta va fi adresa de internet la care va fi gazduit portofoliul dvs. şi* **click pe butonul "Continue"** *(Continuă)*

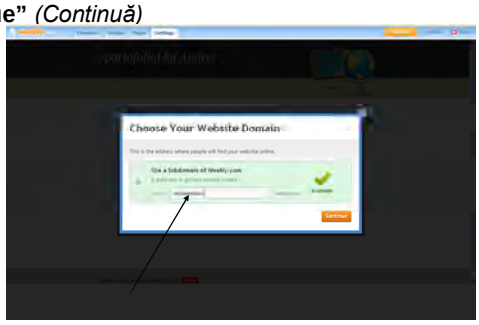

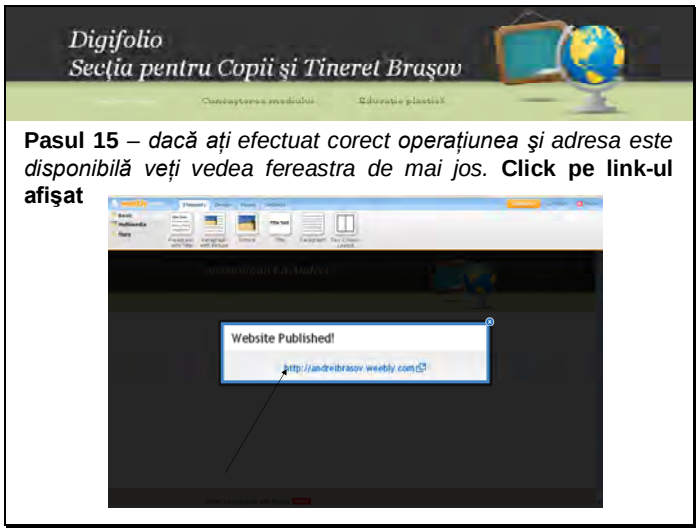

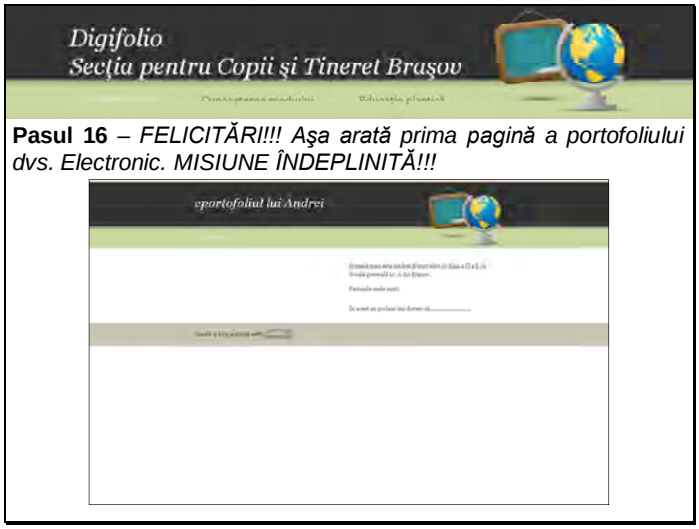

Anexa 7 Suport curs creare avatar Voky

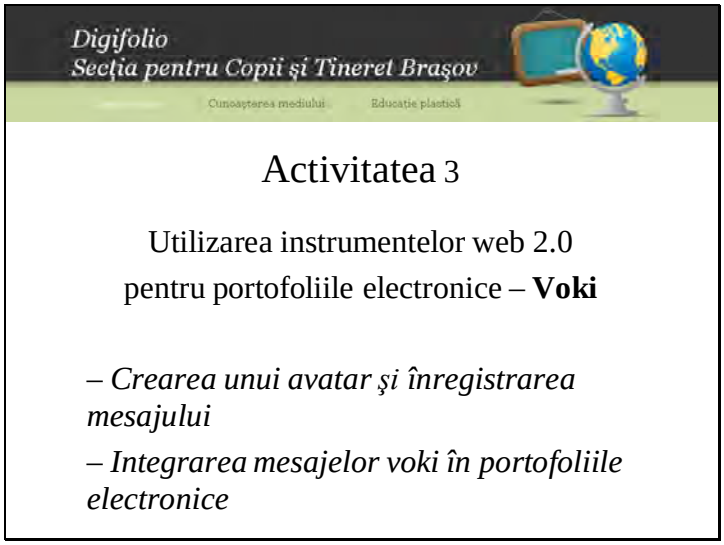

Pasul 1

Deschideţi programul de navigare INTERNET EXPLORER

- *dublu click pe iconiţa navigatorului situată pe desktop*

sau

- *click pe butonul START (stânga jos) şi aleg din meniul afişat IE*

Pasul 2

- *În bara de adrese a programului de navigare tastez adresa http://www.voki.com/*

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 3

Dacă aţi tastat corect adresa va fi afişa această fereastră.

Pentru a crea un avatar **click** *pe butonul "***CREATE***" (Crează)*

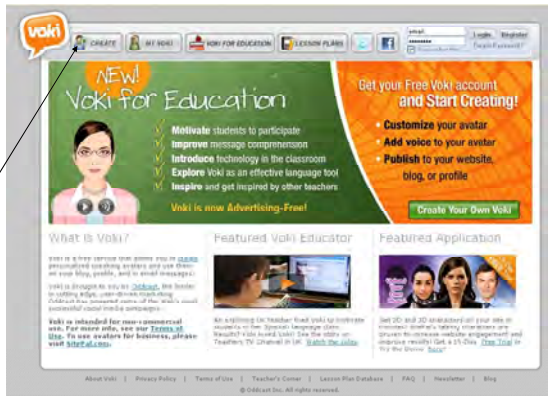

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 4

Pentru a personaliza avatarul **click** *pe prima iconiţa a casetei "***Customize Your Character***"*

Pasul 5
Optiunea **HERO** *oferă o galerie de personaje grupate pe categorii*

Pasul 6
Opțiunea **CLOTHING** *vă permite sa alegeți diferite costumații*

Pasul 7
Opțiunea **BLING** *vă permite să alegeți accesorii: ochelari,bijuterii*

Digifolio
Secția pentru Copii și Tineret Brașov
Cunoașterea mediului Educație plastică

Pasul 8
Un ultim reglaj pe care îl puteți face, se referă la **dimensiunile** *şi* **culoarea** *personajului*
După ce ați terminat de personalizat avatarul pentru a salva alegerile făcute **click** *pe comanda "***DONE***"*

Digifolio
Secția pentru Copii și Tineret Brașov
Cunoașterea mediului Educație plastică

Pasul 9

Dați o voce avatarului **:** **click** *pe iconița cu microfonul*

*a casetei "***Give it a voice***"*

Pasul 10

Pentru a înregistra mesajul **click** *pe butonul "***RECORD***" (Înregistrează) şi rostiţi în microfon rar, clar şi cu intonaţie.*
Pentru a verifica mesajul înregistrat **click**
Dacă sunteţi mulţumit de felul în care se aude **click** *pe butonul "***DONE***"*

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 11

Dacă doriţi să schimbaţi fundalul imaginii sau culoarea chenarului folosiţi comenzile **BACKGROUNDS** *pentru fundal şi* **PLAYERS** *pentru chenar*
Dacă sunteti multumit de felul in care arata avarul dvs. Puteţi să+l publicaţi dând click pe comanda **PUBLISH** *(Publică)*

Digifolio
Secţia pentru Copii şi Tineret Braşov
Cunoasterea mediului Educatie plastică

Pasul 12

Introduceti un titlu in caseta afişată (maxi. 20 de caractere)

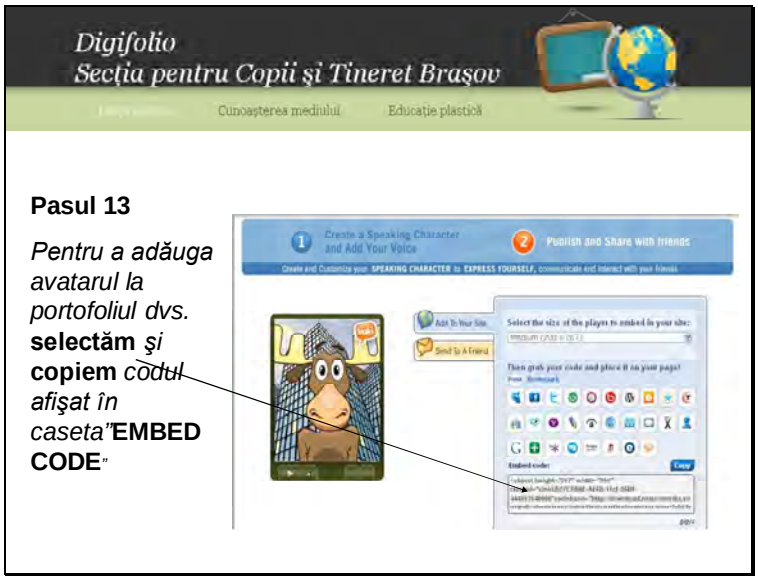

Anexa 8 Model Acord de parteneriat – pagina 1

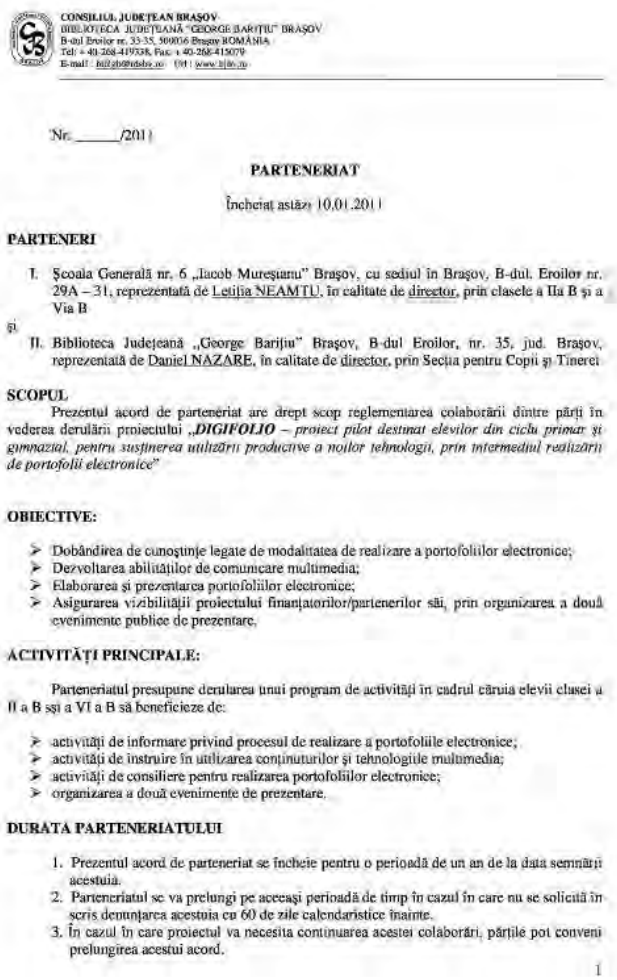

CONSILIUL JUDEŢEAN BRAŞOV
BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ "GEORGE BARIŢIU" BRAŞOV
B-dul Eroilor nr. 33-35, 500036 Braşov ROMÂNIA
Tel: + 40-268-419338, Fax: + 40-268-415079
E-mail: bdjb@bdjbv.ro URL: www.bjbv.ro

Nr. _____/2011

PARTENERIAT

Încheiat astăzi 10.01.2011

PARTENERI

I. Şcoala Generală nr. 6 „Iacob Mureşianu" Braşov, cu sediul în Braşov, B-dul. Eroilor nr. 29A – 31, reprezentată de Letiţia NEAMŢU, în calitate de director, prin clasele a IIa B şi a VIa B

şi

II. Biblioteca Judeţeană „George Barişiu" Braşov, B-dul Eroilor, nr. 35, jud. Braşov, reprezentată de Daniel NAZARE, în calitate de director, prin Secţia pentru Copii şi Tineret

SCOPUL

Prezentul acord de parteneriat are drept scop reglementarea colaborării dintre părţi în vederea derulării proiectului *„**DIGIFOLIO** – proiect pilot destinat elevilor din ciclu primar şi gimnazial, pentru susţinerea utilizării productive a noilor tehnologii, prin intermediul realizării de portofolii electronice"*

OBIECTIVE:

- Dobândirea de cunoştinţe legate de modalitatea de realizare a portofoliilor electronice;
- Dezvoltarea abilităţilor de comunicare multimedia;
- Elaborarea şi prezentarea portofoliilor electronice;
- Asigurarea vizibilităţii proiectului finanţatorilor/partenerilor săi, prin organizarea a două evenimente publice de prezentare.

ACTIVITĂŢI PRINCIPALE:

Parteneriatul presupune derularea unui program de activităţi în cadrul căruia elevii clasei a II a B şşi a VI a B să beneficieze de:

- activităţi de informare privind procesul de realizare a portofoliile electronice;
- activităţi de instruire în utilizarea conţinuturilor şi tehnologiile multimedia;
- activităţi de consiliere pentru realizarea portofoliilor electronice;
- organizarea a două evenimente de prezentare.

DURATA PARTENERIATULUI

1. Prezentul acord de parteneriat se încheie pentru o perioadă de un an de la data semnării acestuia.
2. Parteneriatul se va prelungi pe aceeaşi perioadă de timp în cazul în care nu se solicită în scris denunţarea acestuia cu 60 de zile calendaristice înainte.
3. În cazul în care proiectul va necesita continuarea acestei colaborări, părţile pot conveni prelungirea acestui acord.

1

Anexa 8 Acord de parteneriat – pagina 2

CONSILIUL JUDEȚEAN BRAȘOV
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ "GEORGE BARIȚIU" BRAȘOV
B-dul Eroilor nr. 33-35, 500036 Brașov ROMÂNIA
Tel: +40-268-416338, Fax: +40-268-419079
E-mail: biblgb@nbjbv.ro URL: www.nbjbv.ro

OBLIGAȚIILE PARTENERILOR

Beneficiarul se obligă la:

a) informarea grupului țintă cu privire la graficul de desfășurare a activităților
b) respectarea graficului întâlnirilor
c) participarea la monitorizarea și evaluarea activităților din proiect
d) managementul portofoliilor electronice realizate de elevi
e) utilizarea portofoliilor electronice la clasă

Partenerul se obligă la:

a) elaborarea unui pachet de activități care să răspundă obiectivelor proiectului
b) comunicarea către beneficiar, în timp util, a graficului de desfășurare a activităților
c) realizarea activităților
d) organizarea celor două evenimentelor de prezentare

ÎNCETAREA PARTENERIATULUI

Colaborarea încetează prin ajungere la termen.
Prin nerespectarea obligațiilor părților.

Prezentul parteneriat a fost redactat în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Școala Generală nr. 6 „Iacob Mureșianu" Brașov
Director,
Letiția NEAMȚU

Clasa a IIa B
Alina TUDOR

Clasa a VIa
Raluca IANCĂU

Biblioteca Județeană „George Barițiu" Brașov
Director,
Daniel NAZARE

Serviciul Informare și Formare Continuă,
Claudia Popescu

Secția pentru Copii și Tineret
Melinda DINU

Anexa 9 Fişa de observaţie

Fişă probă practică

1. Scrieţi un paragraf în care să vă prezentaţi. Prezentarea trebuie să includă numele şi prenumele, clasa şi şcoala la care studiaţi. De asemenea, includeţi o propoziţie despre trei scopuri personale şi modul în care aveţi de gând să le atingeţi.

   Textul va fi redactat cu font Arial, size 14, alineat justify. Cele trei scopuri vor fi introduse prin liste ordonate.

2. Alegeţi trei fotografii care simbolizează personalitatea voastră. Fotografiile pot fi realizate cu un aparat de fotografiat, în timpul sau după şcoală, sau pot fi descărcate de pe Internet.

3. Creaţi un banner în Photoshop Elements folosind cele trei fotografii. Dimensiunea trebui să fie de 960 pixeli cu 270 pixeli.

4. Explicaţi de ce aţi ales cele trei fotografii, în ce fel vă reprezintă şi editaţi acest twxt într-o pagină care să nu fie vizibilă pe prima pagină a portofoliului.

5. Creaţi două pagini noi pe care să le numiţi „Semestrul I", „Semestrul II" şi care să fie afişate în prima pagină a portofoliului.

Anexa 10 Fişă impact „Gândesc”

Anexa 11 Fişă impact „Simt”

Anexa 12 Fişă impact „Dau cu piciorul”

Anexa 13 Fişă impact „Ce voi face în viitor”

Anexa 14 Model Fişă monitorizare – pagina 1

MONITORIZARE
realizarea aportofoliilor - clasa a IIa B, Alina TUDOR
9 mai 2011

Nr.crt.	Prenume şi nume	Pagini realizate	Produse realizate	Observaţii	Adresa portofoliului
1	Adrian MUREŞAN	Home	Editare text pe platforma weebly	de refăcut VOKI	http://muresanadrian.weebly.com/
			Creare avatar audio - Voki	Pagina de MATEMATICĂ lipseşte - de creat şi introdus fişa de lucru geometrie	
			Creare prezentare - Prezi		
		Lb. Română	Creare file audio - reportofon		
			Realizare a a 3 fotografii - aparat foto		
			Realizare film - cameră video		
		Matematică	Scanate 2 imagini - scanner		
			Realizare fişier - tabletă grafică		
			Editare text pe platforma wikispaces		
		Fotografii	Creare banner - Photoshop Elements 9		
			Utilizare Youtube şi YourListen		
2	Alexandru ANDREI	Home	Editare text pe platforma weebly		http://andreialexandru.weebly.com/
			Creare avatar audio - Voki		
			Creare prezentare - Prezi		
		Lb. Română	Creare file audio - reportofon		
			Realizare a a 3 fotografii - aparat foto		
			Realizare film - cameră video		
		Matematică	Scanate 2 imagini - scanner		
			Realizare fişier - tabletă grafică		
			Editare text pe platforma wikispaces		
		Fotografii	Creare banner - Photoshop Elements 9		
			Utilizare Youtube şi YourListen		
3	Alexia TIMOFTE	Home	Editare text pe platforma weebly	de revăzut textul din pagina HOME.	http://alexiatimofte.weebly.com/
			Creare avatar audio - Voki		
			Creare prezentare - Prezi		
		Lb. Română	Creare file audio - reportofon		
			Realizare a a 3 fotografii - aparat foto		
			Realizare film - cameră video		
		Matematică	Scanate 2 imagini - scanner		
			Realizare fişier - tabletă grafică		
			Editare text pe platforma wikispaces		
		Fotografii	Creare banner - Photoshop Elements 9		
			Utilizare Youtube şi YourListen		

Page 1

2.1.4. Studiu de caz

Introducere

În România, după 20 de ani de reformă a sistemului de învățământ lipseşte coerența necesară pentru promovarea unui învățământ de calitate, lipseşte o strategie pe termen lung, cu scopuri, standarde şi responsabilități bine definite, care să permită adaptarea la noile cerințe. În ciuda programelor de susținere a achiziției de calculatoare şi conectare a şcolilor la Internet, integrarea noilor tehnologii în curriculum nu s-a realizat decât la modul declarativ.

Proiectul

Obiectivele majore ale proiectului DIGIFOLIO au vizat dezvoltarea de cunoştințe legate de modalitatea de realizare a portofoliilor electronice şi dezvoltarea de abilități multimedia pentru 32 de elevi din ciclu primar (clasa a IIa) şi 30 elevi din ciclul gimnazial (clasa a VIa) şi acordarea sprijinului în elaborarea a 62 de portofolii electronice.

Echipamentele puse la dispoziție pentru realizarea acestor activități de bibliotecă: 10 laptop-uri, o cameră video, o cameră foto, două reportofoane digitale, un videoproiector, o imprimantă, două scannere (în valoare de 8765 $), au fost completate cu echipamentele achiziționate prin proiect: 1 laptop, o cameră video, o cameră foto, două tăblițe grafice, un LCD, un soft de prelucrare imagine şi dispozitive de stocare a informației (stick-uri, carduri de memorie, HDD extern), în valoare de 2330 $.

Activitățile au fost susținute de un bibliotecar formator, asistat de patru bibliotecari şi doi profesori – responsabilii claselor implicate în proiect – care au desfăşurat activități de monitorizare şi evaluare. Din această echipă au mai făcut parte coordonatorul proiectului şi dezvoltatorul programului. Fiind vorba de un proiect pilot, aceştia, alături de cei doi profesori, în afara misiunii fireşti de coordonare, au avut sarcina de a urmări şi de a îmbunătăți activitățile alese, de a realiza suportul de curs şi în final de a crea instrumentele pentru promovarea proiectului (**site-ul, videoclipul de promovare, prezentarea finală**[52]).

Rezultate aşteptate versus realizări

Rezultatele aşteptate în urma desfăşurării fiecărei activități au fost: 62 elevi capabili să definească, să enumere şi să descrie etapele şi instrumentele necesare pentru realizarea unui portofoliu electronic, 2 conturi de grup şi 62 conturi individuale pe platforma Weebly, 62 mesaje de prezentare, 62 mesaje înregistrate pe Voki, 62 prezentări în Prezi, 2 filmulețe (unul pentru fiecare clasă) încărcate pe Youtube, 2 spații de lucru online pentru proiecte de grup pe Wikispace, 62 bannere, 62 videoclipuri, 62 mesaje audio, 124 documente scanate, 62 desene digitale, 62 portofolii, un videoclip, două sesiuni de prezentare.

În realitate, rezultatele obținute au fost mult peste aşteptări, în sensul că elevii clasei a VIa B au realizat fiecare minim trei prezentări în Prezi – în mod absolut voluntar, în afara programului proiectului – a fost scanat un număr cu mult peste dublul numărului de lucrări prevăzut, s-a utilizat un instrument web 2.0 suplimentar, Glogster, pentru prezentarea proiectului. Pentru videoclip, care a fost gândit ca un film ce va fi postat pe Youtube, a fost utilizat un alt instrument 2.0, Animoto, care inițial nu a fost prins în proiect.

Probleme de implementare şi provocări

Pe parcursul derulării proiectului ne-am confruntat cu două categorii de probleme: unele de natură tehnică şi celelalte de natură organizatorică. Ambele tipuri de probleme au fost rezolvate pe loc, prin schimbarea ordinii de desfăşurare a activităților. De

[52] **Site-ul proiectului http://digifolio.weebly.com/**

exemplu, atunci când conexiunea la Internet a fost deficitară şi nu ne-a permis să lucrăm online, activitatea 4 *Utilizarea instrumentelor web 2.0 pentru portofoliile electronice – Wikispace* a fost înlocuită cu următoarea activitate *Realizarea unui banner în Photoshop Elements*, iar în şedința următoare a fost realizată activitatea dedicată cunoaşterii spațiului de lucru Wikispace.

În ceea ce priveşte problemele de natură organizatorică acestea s-au datorat pe de o parte vacanței de Paşte a elevilor, pe de altă parte faptului că cele 10 laptop-uri pe care s-a lucrat au fost laptop-urile centrului de formare al bibliotecii şi au fost solicitate şi pentru alte cursuri (cele destinate adulților). Aceste probleme le-am rezolvat prin decalarea cu o jumătate de oră a programului de desfăşurare al cursului, iar legat de perioada de vacanță, cei care nu au putut participa la activitățile programate în acea perioadă le-au desfăşurat în extra program cu ajutorul bibliotecarilor asistenți, dar şi cu ajutorul colegilor de clasă.

Datorită tipului de program – de dezvoltare de abilități – au apărut şi mici probleme legate de nivelul inițial de cunoştințe al participanților. Au existat elevi care nu ştiau cum se introduce o listă ordonată sau cum se scrie cu majuscule. Bibliotecarii asistenți au răspuns tuturor întrebărilor elevilor pe care i-au avut în grijă, iar la recapitularea din şedința următoare toate întrebările au fost anunțate de bibliotecarul formator şi elevii au fost cei care au dat răspunsurile legate de redactarea unui text.

Un alt gen de problemă, semnalată de elevi, a fost faptul că fiecare portofoliu individual era conectat la contul clasei şi deci accesibil în orice moment profesorului. Elevii de clasa a VIa au fost deranjați că altcineva decât ei le cunoştea parola şi avea acces la contul lor. Această problemă a fost rezolvată printr-o discuție avută cu elevii cărora li s-a explicat că acesta este modul de funcționare al platformei, că acestea sunt portofoliile lor şcolare şi nu simple site-uri personale şi, în consecință, este firesc ca profesorul lor să aibă acces, este ca şi cum profesorul are acces la caietul de teme. Au înțeles acest lucru şi în momentul în care s-au convins că nimeni altcineva în afara profesorului nu poate intra în contul lor, problema a fost rezolvată.

Strategii, tactici şi instrumente

Relația eficientă cu partenerii a fost esențială, pentru că ei au fost cei care au gestionat contul clasei şi au ales subiectele pentru portofoliile electronice. La punerea în aplicare a unui program care implică profesori este important să existe suportul administrației şcolii, care să permită participarea claselor la program şi să îi susțină pe profesorii implicați, iar noi ne-am bucurat de o relație mai mult decât bună cu direcțiunea şcolii nr. 6.

Lucrul în echipă. Prin combinarea cunoştințelor şi expertizei, am fost capabili să transmitem copiilor cunoştințe şi abilități legate de lucrul eficient cu noile tehnologii şi utilizarea lor în procesul de educație. Pe parcursul derulării proiectului, echipa de implementare s-a întâlnit săptămânal pentru a se instrui, a pune la punct activitățile din săptămâna în curs, a semnala întrebările individuale, neclaritățile şi dorințele exprimate de participanți. Frecvența întâlnirilor şi comunicarea permanentă între membrii echipei au fost elementele cheie, care au asigurat coeziunea şi buna funcționare a echipei.

Flexibilitatea programului. Planificarea activităților pe module individuale ne-a permis ca atunci când au existat probleme de natură tehnică (pană de curent, lipsa conexiunii la internet) să putem schimba ordinea activităților, astfel încât să nu existe întreruperi de program.

Beneficii

Implementarea acestui proiect oferă beneficiarilor direcți, **elevii**, **acces** la diferite dispozitive-uri tehnologice, **cunoştințele** necesare pentru utilizarea productivă a acestora, **asistență şi consiliere** în realizarea propriilor portofolii electronice, **posibilitatea de valorizare şi împărtăşire** a performanțelor lor şcolare. Beneficiarilor indirecți, **părinții**, le oferă posibilitatea de a **cunoaşte** şi de a se **informa**, cu uşurință, despre activitatea şcolară şi performanțele copiilor lor, iar pentru **comunitatea locală** oferă un model de **parteneriat de învățare** „bibliotecă - şcoală".

Caracteristicile definitorii ale proiectul au fost **creativitatea** şi **interactivitatea**, fapt pentru care a avut un impact major asupra tuturor celor implicați: copii, bibliotecari, profesori şi chiar părinți. Copiii au devenit dornici să învețe ceva nou de la bibliotecari la fiecare întâlnire. Munca intensă, multitudinea informațiilor, a instrumentelor web 2.0 prezentate, utilizarea şi aplicarea lor, ritmul alert de lucru impus de copii au constituit o adevărată provocare pentru bibliotecari şi profesori deopotrivă.

Ce spun copiii?

Pentru a înțelege impactul proiectului asupra copiilor au fost elaborate patru tipuri de fişe: „GÂNDESC", „SIMT", „DAU CU PICIORUL" şi „VIITOR", care au fost distribuite spre completare cu text sau/şi grafică. Observațiile copiilor despre participarea în proiect ne arată că aceasta „*A fost cea mai frumoasă experiență de învățare*" (Necula Andra-Oana, cls. aVIa), „*Cel mai bun proiect*" (Mărcuş Andrei, cls. a VIa), *a fost nou, util* şi *amuzant* în acelaşi timp (mai multe opinii).

O mulțime de răspunsuri se referă la faptul că proiectul le-a permis să fie mai aproape de colegii lor, contribuind la stimularea comunicării, la dezvoltarea relațiilor de prietenie între copii, socializare, învățare şi petrecerea timpului împreună. Copiii s-au simțit ca într-o familie, s-au bucurat şi au fost mândri că au făcut parte din acest proiect. La întrebarea ce vor să elimine din proiect, unii dintre ei au răspuns că ar fi dorit să poată include şi alte subiecte în portofolii, nu doar cele care țin de şcoală. Cea mai frecventă nemulțumire a copiilor a fost legată de timpul scurt în care s-a derulat proiectul. Dincolo de aceste remarce, majoritatea copiilor au apreciat proiectul: „*Nu vreau să schimb nimic la acest proiect pentru că este perfect!*" (Mihai Elena Francesca, cls. a VIa).

La întrebarea legată de ce vor face în viitor legat de aceste eportofolii, a fost impresionant faptul că toți copiii, fără excepție, au răspuns că doresc foarte mult să-şi împărtăşească noile cunoştințe, să arate portofoliile şi altor copii, chiar să îi învețe cum se face şi sigur vor continua să lucreze la ele.

Atitudinea şi sentimentele copiilor din clasa a IIa au fost rezumate de cuvintele lui Andrei Bâgiu : „*Îmi doresc ca Digifolio să dureze până la sfârşitul lumii*".

Ce spun profesorii?

Profesorii au remarcat şi apreciat foarte mult caracterul practic al formării, bogăția resurselor şi valoarea instrumentelor web 2.0 prezentate, considerând că se simt mai stăpâni, mai împliniți şi mai pregătiți să folosească noile tehnologii la clasă.

Ce spun părinții?

Părinții au observat schimbarea atitudinii copiilor față de folosirea calculatorului, care au început să îl folosească şi în alte scopuri nu doar pentru a se juca. În opinia părinților, a fost foarte vizibilă evoluția şi dezvoltarea abilităților copiilor de a utiliza instrumente de învățare diferite, respectiv resursele web 2.0. Copiii au descoperit valoarea educațională şi culturală a internetului, au devenit interesați să aprofundeze cunoştințele dobândite.

Lecții învățate

Proiectul a reuşit deoarece a pus biblioteca publică şi şcoala într-o **legătură puternică**, bibliotecari şi profesori care lucrează împreună pentru a construi o relație durabilă, bazată pe comunicare, pe schimb de idei, inspirație, implicare activă şi sprijin reciproc. În final, copiii s-au adresat bibliotecarilor asemeni profesorilor lor, percepându-i drept factori importanți de formare, iar biblioteca drept o resursă valoroasă şi un centru educațional care răspunde intereselor lor. Bibliotecarii au învățat să lucreze împreună, centrați pe nevoia de formare specifică a elevilor şi profesorilor. A fost nevoie să fie bine informați, instruiți şi întotdeauna disponibili şi deschişi la solicitările acestora.

Durabilitate

Programul a atras un larg interes. El a fost selectat pentru a fi prezentat în cadrul Secțiunii pentru Copii şi Tineret a Conferinței Internaționale a IFLA 2012 ca exemplu de bună practică în exploatarea noilor tehnologii de către copii. Nu doar colectivul cadrelor didactice din şcoala parteneră, ci şi din numeroase alte şcoli braşovene, ca şi bibliotecarii afiliați Casei Corpului Didactic sunt interesați să participe în program. La prezentarea proiectului am căutat şi am şi găsit noi modalități de a îmbunătăți şi de a extinde acest program, dar şi noi parteneri. În prezent dezvoltăm un curs pe platfoma de e-learning Moodle, dedicat profesorilor şi bibliotecarilor publici şi şcolari pentru pregătirea lor în vederea implementării programului Digifolio în cât mai multe unități şcolare. De asemenea, elevii beneficiază în cadrul Secției pentru Copii şi Tineret de echipamentele şi asistența necesară pentru dezvoltarea de portofolii electronice sau pentru continuarea celor deja create.

2.2. MICUL EXPLORATOR

2.2.1 Introducere

Scopul educației pentru ştiință constă în înțelegerea lumii înconjurătoare şi în folosirea cunoştințelor dobândite ca urmare a acestei educații pentru a aprecia la adevărata valoare şi a te bucura de această lume. Observând natura, clasificând observațiile directe şi urmând logica cercetării ştiințifice, copiii ajung să respecte atât minunile lumii înconjurătoare, cât şi pe savanții care le-au descoperit. Pe aceste baze ajung la o înțelegere mai profundă a descoperirilor ştiințifice şi tehnologice şi la aprecierea reală a acestora. Un alt avantaj pe care îl oferă acest tip de educație este reprezentat de abilitățile cognitive pe care le dezvoltă: gândirea critică, generarea de soluții, flexibilitatea, creativitatea, capacitatea de a şti cum să înveți, să te dezvolți şi să te adaptezi.

Curiozitatea pe care o manifestă copiii față de mediul înconjurător trebuie permanent menținută şi transformată într-o puternică dorință de a afla mai mult şi mai multe şi de a înțelege ceea ce se întâmplă dincolo de aparențe. De aceea, este necesar ca preşcolarii să fie ajutați să pătrundă tainele naturii, pentru a sesiza interdependența şi cauzalitatea fenomenelor. Prin activitățile desfăşurate cu preşcolarii, aceştia învață să exploreze lumea înconjurătoare, să o analizeze, să-şi pună şi să pună întrebări în legătură cu aspectele întâlnite, să facă predicții pe baza datelor culese, să exprime opinii şi stări sufleteşti şi să inițieze acțiuni.

Bibliotecarul îl poate conecta pe copil la informația pe care vrea să i-o transmită, recurgând la diverse subterfugii, ajutându-l să caute datele care-l interesează citindu-i o carte, proiectându-i un film sau propunându-i o mulțime de modalități cum ar fi: **măsurători** (cântarul – greutatea, metru şi centimetru – lungimea, vasele – volumul, termometrul – temperatura corpului uman), **situații problemă** (încolțirea semințelor, ofilirea plantelor, uscarea), **observări spontane** (transformările din natură), **observări fixe** (transformarea culorii unor lichide în amestec de diferite substanțe, plutirea şi scufundarea obiectelor, dizolvarea unor substanțe în lichide, transformarea alimentelor în procesul preparării hranei, magnetizarea, perceperea timpului şi a succesiunii diferitelor acțiuni, evenimente), **experimentul de laborator**, unde folosind lupa sau miscroscopul se pot observa secțiuni în legume, fructe, frunze.

Explorarea se poate face prin intermediul tuturor activităților. Dacă dispunem de vase, apă, nisip, pietricele, zahar, sare, se pot face o multitudine de experimente. Copiii vor fi surprinşi să descopere că o cantitate de zahar ia forme diferite în vase diferite, dar şi că pot măsura o cantitate cu ajutorul unui vas etalon numărând câte vase de acest fel pline cu substanță pot fi descărcate în vasul mare pentru a-l umple.

„Micul explorator" este un program dedicat ştiințelor, care combină noțiunile teoretice cu experimentele distractive, permițând copiilor cu vârste între 3 şi 7 ani să îşi însuşească noțiuni fundamentale din diferite ştiințe. Prin integrarea în cadrul aceluiaşi eveniment a unui conținut teoretic consistent, a experimentului şi jocului, acordăm copiilor şansa de a se distra în timp ce învață noțiuni considerate „aride" şi neatrăgătoare.

Datorită componentei sale experimentale, „Micul explorator" este un program al bibliotecii județene care s-a bucurat de succes în rândul copiilor, însă el poate fi preluat şi de bibliotecile mai mici, deoarece, cu excepția experimentelor care necesită microscop sau realizarea anumitor machete ceva mai complexe, resursele materiale necesare nu sunt costisitoare. Un centimetru, o riglă,

un cântar, în cazul în care ele nu se găsesc în bibliotecă, pot fi împrumutate de la părinții copiilor participanți. Pe post de vase/recipienți se pot folosi pet-uri decupate sau diferite cutii de plastic reciclate (de la înghețată, iaurt, margarină etc.); pietricele şi apă se găsesc în curtea oricărei gospodării, aşa cum zahăr, făină, siropuri de diverse culori se mai găsesc prin cămară. Informații teoretice, tipuri de experimente, filmulețe pentru temele abordate, dacă nu fac parte din colecțiile bibliotecii, pot fi accesate via internet. Singurul lucru care nu poate fi suplinit este dorința şi pasiunea bibliotecarului de a oferi un astfel de program.

În condițiile vieții contemporane, asimilarea cunoştințelor din domeniul ştiințelor de la cea mai fragedă vârstă are o importanță deosebită, deoarece acestea stimulează semnificativ dezvoltarea intelectuală generală a copilului (învață să pună întrebări, să asculte, să oberve detalii şi să întreprindă mici experimente), influențând pozitiv dinamica vieții sale.

2.2.2 Prezentarea programului

„Micul explorator" include trei module tematice: **Ştiințele Pământului**, **Ştiințele Naturii** şi **Astronomie**. Fiecare modul este compus din trei teme. Activitățile sunt săptămânale, întregul program desfăşurându-se pe parcursul a două luni sau, în funcție de orarul copiilor, acesta se poate desfăşura lunar, pe tot parcursul anului şcolar. Printr-o combinație de activități practice, comunicare, concentrare pe limbaj şi vocabular, copiii primesc o educație timpurie echilibrată, interesantă şi distractivă.

Obiectivele generale:

- aprofundarea înțelegerii conceptuale a lumii din jurul lor
- creşterea înțelegerii noțiunii de ştiință şi a modului în care operează aceasta
- dezvoltarea abilităților copiilor de a efectua investigații ştiințifice

Resurse necesare:

a) Umane: 2 bibliotecari, 1 profesor

b) Materiale:

- **echipamente** – videoproiector, ecran, laptop, calculatoare cu conexiune la internet, panou plută, binoclu, microscop, prisma, lupă, termometru, magneți, sistem solar, enciclopedii, atlase, casete video, DVD-uri, jocuri şi jucării tematice
- **spațiu**: sală pentru instruire
- **consumabile**: fişe de lucru, hârtie, carton, lipici, polistiren diverse forme, foarfeci, cutter

c) Timp: 2 luni (trei săptămâni pregătirea programului, trei săptămâni desfăşurarea activităților 18 ore/grupă, două săptămâni evaluarea)

Indicatori:

a) cantitativi**:** 50 de preşcolari/serie, 18 ore de instruire, 3 pachete educaționale tematice, o expoziție/serie

b) calitativi**:** gradul de implicare al copiilor în activitate, corectitudinea realizării sarcinilor, gradul de realizare al sarcinilor, asumarea responsabilității în organizarea expoziției

2.2.3 Fazele de implementare

- **Consultare cu unitățile de învățământ preşcolar de stat şi din mediul privat (grădinițe) pentru a identifica necesitatea derulării unui astfel de program educațional – o săptămână**
- **Identificarea resurselor necesare şi a resurselor existente – o săptămână**
- **Planificarea activităților, organizare, distribuirea sarcinilor – o săptămână**
- **Desfăşurarea activităților, 3 săptămâni**
- **Organizarea expozițiilor cu produsele realizate de cei mici în cadrul programului şi a evenimentului de prezentare a rezultatelor copiilor în rândul comunității (grădinițe, părinți, mass-media) – o săptămână**
- **Evaluarea programului, după încheierea fiecărei activități şi la finalul programului – o săptămână**

Consultarea

Consultarea cu unitățile de învățământ preşcolar se realizează prin întâlniri față în față. În urma discuțiilor cu educatorii şi părinții pot fi trimise scrisori de invitație către instituțiile de învățământ. Pe baza răspunsurilor primite se poate face o estimare a numărului total de participanți şi o programare de principiu a acestora pe zile şi ore.

Identificarea resurselor

Etapa de identificare a resurselor necesare şi a resurselor existente se realizează pe baza evaluării materialelor existente în bibliotecă, iar pentru resursele necesare se poate întocmi un referat de necesitate pentru achiziționarea acestora. O altă modalitate de completare a resurselor necesare desfăşurării activităților este prin obținerea de sponsorizări sub formă de bani cu care se pot achiziționa cele necesare sau direct sub formă de produse. De asemenea, diferitele dispozitive sau instrumente de măsurare pot fi împrumutate pe perioada derulării programului de la şcoala din localitate sau de la părinți.

Planificarea activităților

În perioada de planificare a activităților, de organizare şi distribuire a sarcinilor este indicat să se țină legătura cu fiecare unitate de învățământ în parte pentru: confirmarea calendarului de activități cu termene clar definite, stabilirea conținutului pachetelor educaționale care vor include dosare tematice, planuri de lecție, material didactic explicit ajutător, necesarul de materiale pe fiecare activitate, se vor repartiza sarcini bibliotecarilor pentru susținerea activităților, efectuarea monitorizării, realizarea evaluării.

Desfăşurarea activităților

Activitățile sunt repartizate pe cele trei module:

a. **Ştiințele Pământului** cu temele: *Vulcanii, Stalacmite-stalactite, Rocile*

b. **Ştiințele Naturii** cu temele: *Circuitul apei în natură*, *Aerul*, *Gusturi şi texturi din natură*

c. **Astronomie** cu temele: *Soarele şi stelele, Planetele, Călătoriile spațiale*

Fiecare tema în parte va include următoarele tipuri de activități:

- **Prezentarea noțiunilor teoretice** PowerPoint sau Videoclip (Youtube[53], Discovery Education Channel[54], Discovery Kids[55], NASA Channel[56])

- **Fixarea informațiilor** prin intermediul unui **dialog pe bază de ghicitori**, a unui **joc de potrivire** a noțiunilor cu reprezentarea lor grafică, a **construirii de puzzle sau tangram**, reprezentării prin **modelare** sau printr-o altă formă de artă (mozaic, colaj, quilling) a uneia dintre noțiunile învățate

- **Experimentul** (măsurarea temperaturii, observarea la microscop, cu lupa, topire, înghețare, evaporare, realizarea unui vulcan, realizare machete stalacmite – stalactite, circuitul apei în natură, diorame pentru identificarea texturilor etc).

Exemplu:

Modul : Ştiințele Naturii, Tema : Circuitul apei în natură

Prezentarea noțiunilor teoretice

1. Discutați despre cât de multă apă conține oceanul. Pe baza hărții fizice a pământului (planşă sau imagine afişată pe ecran) solicitați copiilor să identifice zonele de uscat şi de apă şi să observe care zone sunt mai numeroase. Explicați că oceanul acoperă aproape trei sferturi din suprafața Pământului şi este foarte adânc. Acesta conține aproape toată apa de pe Pământ, aproximativ 97%.

2. Introduceți tema zilei „Circuitul apei în natură".
   Întrebați: „Credeți că toată apa rămâne în ocean?", „De unde credeți că vine ploaia ?"
   Se vizionează filmulețul http://www.youtube.com/watch?v=v7c-MKQVK6M

3. Se solicită trei voluntari care vor încerca să schițeze pe foi de flipchart: oceanul, soarele, pământul. Ceilalți participanți vor face acelaşi lucru pe fişele de lucru. Pe măsură ce explicați procesele toți copii completeză cu săgeți circuitul apei în natură

Etapa 1: evaporare – Explicați că lumina soarelui lovind suprafața oceanului transformă apă din stare lichidă în vapori de apă, care intră în compoziția aerului. Acest proces se numeşte evaporare. Fiecare copil va ilustra acest lucru, trăgând o săgeată care reprezintă apa care se evapora şi lipeşte eticheta.

Etapa 2: condensarea – Explicați că pe măsură ce vaporii de apă se răcesc pot deveni picături de apă în stare lichidă. Deoarece aerul se răceşte tot mai mult aceste picături devin tot mai numeroase, transformându-se în nori. Copiii vor desena un nor deasupra oceanului. Explicați că acest proces este numit condensare şi cereți copiilor să adauge eticheta corespunzătoare.

Etapa 3: precipitațiile – Puneți întrebări: „Norii stau într-un singur loc?" Explicați faptul că norii sunt puşi în mişcare de curenții de aer, care strâng norii şi pe măsură ce aerul devine mai rece, picăturile sunt tot mai grele, motiv pentru care în cele din urmă cad pe Pământ sub formă de ploaie sau, daca este foarte frig, sub formă de lapoviță, grindină sau ninsoare. Explicați că aceast fenomen poartă numele de precipitații şi cereți să adauge eticheta.

---

[53] **Kids Learning Videos http://www.youtube.com/watch?v=vuiwA4Ne_pU&list=PLsujH_u89cJ-_59BMCSMdDXdwDlUJ1LO9**
[54] **Dicovery Education Channel http://www.discoveryeducation.com/**
[55] **Discovery Kids http://kids.discovery.com/**
[56] **NASA Channel for Kids http://www.nasa.gov/audience/forkids/kidsclub/flash/index.html**

Discutați despre ceea ce se întâmplă cu ploaia şi zăpada de pe Pământ. Unele cad înapoi în ocean. Unele în râuri care apoi se varsă în ocean. Unele cad pe pământ, se infiltrează în pământ, şi se scurg încet înapoi în ocean. Acest proces poate dura mii de ani, dar în cele din urmă toată apa se întoarce în ocean.

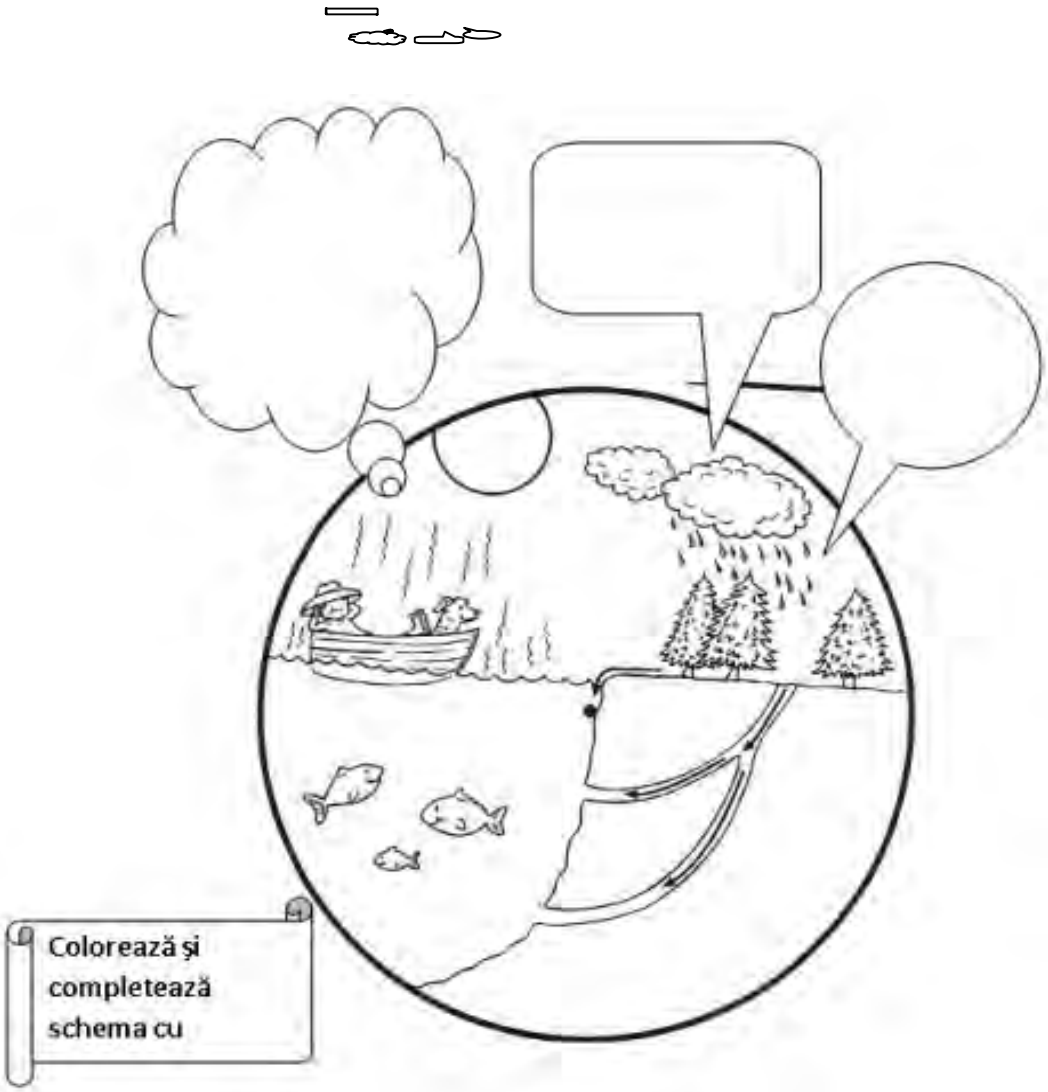

EVAPORARE	**CONDENSARE**	**PRECIPITAŢII**	**INFILTRARE**

Fixarea cunoştinţelor

4. Cereţi copiilor să facă conexiuni cu locaţia în care trăiesc. Trebuie să personalizeze circuitul apei prin conectarea acestuia la locul în care trăiesc. Cereţi să caute munţii din apropiere, lacurile şi râurile. Apoi să explice modul în care apa se conectează la cel mai apropiat ocean. Subliniaţi faptul că oraşele sunt situate în apropierea surselor de apă şi explicaţi faptul că oamenii s-au stabilit în apropierea surselor de apă.

Experimentul

5. Copiii vor fi împărţiţi pe 3 grupe şi vor fi realizate experimentele de topire, fierbere, condensare a apei. Un cub de gheaţă va fi topit într-un vas metalic. Cealaltă grupă va fierbe puţină apă până când se produc vapori. Cu ajutorul unei oglinzi reci ţinute deasupra aburului se va crea o mică ploaie pentru a ilustra condensarea. Un alt grup va turna apă într-un vas transparent în care a fost pus puţin nisip sau pietriş sau pământ pentru a ilustra fenomenul infiltraţiei. Fiecare grupă va povesti experimentul.

6. Discutaţi despre importanţa oceanelor. Întrebaţi: De ce sunt oceanele importante? Discutaţi despre modul în care acestea nu sunt doar sursa de apă, ci şi locul în care trăiesc multe animale. Dacă vrem să păstrăm planeta sănătoasă, trebuie să avem grijă de oceane.

2.2.4. Evaluare şi impact

Evaluarea se va realiza la sfârşitul fiecărei activităţi utilizând ca metodă „studiul de caz". Copiii vor fi invitaţi să prezinte pe rând ceea ce au realizat în cadrul activităţii respective, răspunzând la întrebări de genul:

- „Ce reprezintă lucrarea ta?"
- „Cât de greu ţi-a fost să o realizezi?"
- „Care a fost partea cea mai dificilă?"
- „Ce le recomanzi colegilor tăi pentru a fi mai uşor?"
- „Cum te simţi că ai reuşit să realizezi obiectul respectiv?"
- „Împărtăşeşte-ne un gând de al tău legat de ştiinţă!"

Organizarea expoziţiilor şi a evenimentului de prezentare

În această perioadă, copiii vor alege dintre obiectele realizate pe cele pe care vor să le expună, vor face etichete pentru obiectele alese (acestea vor conţine numele exponatului şi a autorului său). La indicaţia bibliotecarului vor crea invitaţiile pentru părinţi, educatori şi colegi, pe care le vor şi distribui.

Evaluarea programului

Evaluarea finală a programului se poate realiza prin mai multe mijloace. În funcţie de reursele tehnologice şi de materialele de care dispune biblioteca se poate realiza **emisiunea tv „Ora de ştiinţă**". Realizatorii sunt chiar beneficiarii programului, care vor alcătui o colecţii video în care prezintă diferitele experimente la care au participat şi explică fenomenele descoperite şi importanţa acestora. Filmuletele realizate pot fi oferite în chip de cadou grădiniţei de la care provin copiii, familiilor. O altă modalitate de a evalua programul constă în realizarea unui **panou publicitar de mari dimensiuni**, pe care copiii să ilustreze prin desen importanţa programului pentru ei şi să promoveze ştiinţa pentru copii. Panoul poate fi o placă de OSB, de polistiren

sau chiar un perete interior al bibliotecii, însă pentru această ultimă opțiune recomandăm asistența unui grafician. Anual biblioteca poate organiza **târgul de ştiință** pentru cei mici, unde participanții pot veni să prezinte diverse experimente realizate acasă sau la grădiniță pe baza cunoştințelor dobândite prin programul „Micul explorator". Cea mai simplă metodă este reprezentată de **organizarea unei expoziții** cu diferitele obiecte şi produse realizate de copii în cadrul programului. La deschiderea expoziției vor fi invitați prieteni, colegi, părinți, educatori, iar prezentarea expoziției va fi făcută de către copii.

Materiale suport

- Planul de activități (anexa 15)

MICUL EXPLORATOR
Plan de activităţi

Modulul	Tema	Desfăşurarea activităţii	Durata	Resurse necesare
ŞTIINŢELE NATURII	Circuitul apei în natură	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=v7c-MKQVK6M) • Discuţii libere • Fişa de lucru „Circuitul apei în natură" • Experimentul (activitate practică) Resurse utile: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=mOy92_1UuDI http://www.youtube.com/watch?v=mduY9CcO6xY http://www.youtube.com/watch?v=FAnDIYRvcgs	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, apă, cerneală, albuş ou, recipienţi, oglindă/capac, lampă cu gaz.
	Aerul	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film Poluarea atmosferei – factori poluanţi http://www.youtube.com/watch?v=aXmfQLC8ju4) • Discuţii • Fişa de lucru „Factori poluanţi" ALA – DEC • Experimentul (activitate practică) Resurse utile : http://www.youtube.com/watch?v=3hzrbwvNZpc	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, ventilator, baloane de săpun, recipienţi, cerneală

MICUL EXPLORATOR
Plan de activităţi

	Gusturi şi texturi din natură	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=uUH8iAanREY&feature=c4-overview-vl&list=PLF7170D3E760903CC) • Discuţii libere • Experimentul (activitate practică): Salata de fructe / tablou vegetal	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, diferite materiale din natura: muschi, conuri brad, seminte, scoarta copac, flori uscate, castane, paie, scoici, materiale textile, fructe şi legume
ŞTIINŢELE PĂMÂNTULUI	Vulcanii	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=A4dRMmxrQMo) • Discuţii libere • Fişa de lucru „Vulcanul" • Experimentul (activitate practică): realizarea unui vulcan http://www.youtube.com/watch?v=UKmMh_SX92c	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, bicarbonat de sodiu, oţet,
	Stalacmite-stalactite	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=wPZVeO-jj7Q)	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, apă,

		• Discuţii libere • Experimentul (activitate practică): realizarea stalactite/stalacmite http://www.youtube.com/watch?v=UKmMh_SX92c		recipienţi, sfoară bumbac, sare grunjoasă
	Rocile	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=HN1eRMsAIuE) • Discuţii libere • Fişa de lucru „Rocile" DEC • Experimentul (activitate practică): realizare brăţări cu pietricele	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, colecţie de roci, enciclopedii

ASTRONOMIE	Soarele şi stelele	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ şi DEC • Prezentare generala (PPT - Universul, Soarele, Luna, Stelele, etc.) • Discuţii libere • Consultat enciclopedii, atlase • Legenda soarelui şi a lunii DEC • Activitate practică – Soarele (confecţionarea din carton galben a unui soare/ dactilopictură/ realizare sistem solar din bile polistiren – alegerea tipului de activitate practică se face funţie de vârsta copiilor) http://www.youtube.com/watch?v=K5mgTBkDaCs&feature=c4-overview&playnext=1&list=TLahydfOMJAp4	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, ventilator, baloane de săpun, recipienţi, cerneală
	Planetele	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=3vmzcUG9Y3g)	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, machetă, bile polistiren,

MICUL EXPLORATOR
Plan de activităţi

		• Discuţii libere • Fisă de lucru „Planetele" DEC • Confecţionarea unei machete a sistemului solar		sârmă, acuarele
	Călătoriile spaţiale	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineaţă, plecarea) ALA – DŞ şi DEC • Prezentare generala (vizionare film http://www.youtube.com/watch?v=P6rFXqm5Xj0 • Discuţii libere • Fişa de lucru „Universul" DEC • Confecţionarea unei rachete din materiale reciclabile	50 min	Resurse materiale: spaţiu, videoproiector, ecran, laptop, fişe de lucru, carton, hârtie creponată, lipici, foarfeci

Simboluri:

ALA – Activităţi Liber Alese
ADE – Activităţi Domenii Experienţiale
ADP – Activităţi de Dezvoltare Personală
DLC – Domeniu Limbaj Comunicare
DEC – Domeniu Estetic şi Creativ
DŞ – Domeniu Ştiinţă
DOS – Domeniu Om - Societate
DPM – Domeniu Psiho-Motric

Biblioteca Judeţeană "George Bariţiu" Braşov
Serviciul de Informare şi Formare Continuă

Secţia pentru Copii şi Tineret – Jucărioteca

MICUL EXPLORATOR					
Semestrul	I	Săptămâna		Data	
Activitate	ŞTIINŢELE PĂMÂNTULUI			Nivel	3 – 7 ani
Tema	Circuitul apei în natură		Durată		60 minute
Nr elevi aşteptaţi	25		Nr elevi prezenţi		
Tipul activităţii	mixt				

Descriere generală

Copiii lucrează împreună pentru a ilustra circuitul apei în natură. Fiecare copil va ilustra prin desen călătoria unei picături de apă. Apoi, copiii discută despre unele dintre motivele pentru care oceanele sunt importante.

Obiective de referinţă

1. Cunoaşterea noţiunilor teoretice despre circuitul apei în natură
2. Dezvoltarea capacităţilor de observare, explorare şi înţelegere a circuitul apei în natură
3. Participarea la activităţile de grup, atât în calitate de vorbitor, cât şi în calitate de auditor

Obiective operaţionale

Cognitive:

O3 – să comunice impresii, idei, pe baza celor observate
O4 – să numească stările de agregare ale apei
O5 – să enumere principalele fenomene care determină circuitul apei în natură
O6 – îmbogăţirea vocabularului prin cuvintele: agregare, evaporarea, condensare, precipitaţii, lapoviţă, grindină, gaz, lichid, vapor

Psiho-motorii:

O7 – să participe la experiment
O8 – să execute un desen care să ilustreze tema

Strategii didactice

Metode: conversaţia, observaţia, demonstraţia, experimentul
Mijloace : film, panouri, planşe, etichete, fişe de lucru, stimulente
Forma de organizare: frontal

Resurse

Apă, recipienţi, oglindă, lampă cu gaz, cartonaşe evaluare, laptop, videoproiector, bomboane.

Probleme de anticipat	Soluţii
Accidente provocate de manevrarea defectuoasă sau neatentă a lămpii cu gaz	Se va explica preşcolarilor regulile desfăşurării experimentului. Lampa va fi manevrată numai de bibliotecar. Pentru experimentul legat de crearea ploii copiii care vor manevra oglinda vor fi asistaţi de bibliotecar
Defecţiuni tehnice – nu rulează filmuleţul	Se vor folosi în schimb planşe, harta fizică a Pământului
Depăşirea timpului alocat	Se va gestiona cu atenţie, depăşirea timpului pentru una dintre activităţi va fi recuperată prin reducerea timpului pentru activităţile următoare

Observaţii

- Fişa de observaţie (anexa 16)

Biblioteca Judeţeană "George Barițiu" Brasov
Serviciul de Informare şi Formare Continuă

Secţia pentru Copii şi Tineret – Jucărioteca

Fişă de observare a copiilor pe parcursul desfasurarii activitatii

DATA: .....

Nr. crt.	Nume şi prenume	Comunicare	Colaborare	Gandire	Participare/ implicare	Respectarea termenelor	Respectarea regulilor	Rezolvare de probleme
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								

GRILA : 5 –Excelent, **4**- Foarte Bine, **3**- Bine, **2**- Satisfacator, **1** -Insuficient

2.2.4 Studiu de caz

Programul

Noul model de proiectare curriculară este centrat pe formarea de competenţe. Utilizarea competenţei drept element central al curriculumului modern este asociată în general cu modernizarea învăţământului din Europa, care are la bază opt competenţe-cheie. În acest context, disciplina Ştiinţe, asemeni celorlalte discipline, urmăreşte valorizarea de competenţe care să îi oferă copilului preşcolar autonomie şi posibilitatea de a se mişca cu uşurinţă în mediul apropiat sau mai îndepărtat şi de a experimenta evenimente şi fenomene care mai târziu vor avea o semnificaţie aparte pentru un domeniu sau altul de cunoaştere (matematica, fizica, chimia, biologia). „Micul explorator" este programul prin care biblioteca publică vine în sprijinul realizării acestui deziderat. Acesta foloseşte o metodă mixtă, care combină noţiunile teoretice, prezentate cu ajutorul noilor tehnologii, cu activităţile practice, permiţând copiilor cu vârste între 3 şi 7 ani să dezvolte competeţe şi să însuşească noţiuni de bază din diferite ştiinţe.

Rezultate aşteptate versus realizate

Ocuparea în proporţie de 100% a locurilor disponibile în cadrul unei serii. Participarea în proporţie de 90 % la toate activităţile programului. Îmbunătăţirea nivelului de înţelegere a lumii înconjurătoare de către participanţii la program, dezvoltarea şi stimularea interesului pentru ştiinţă. Realizarea câte unui set de pachete educaţionale pentru fiecare modul în parte, care să poată fi împrumutat de către cadrele didactice pentru desfăşurarea de activităţi la clasă.

În realitate, solicitările venite din partea grădiniţelor pentru participarea la acest program au depăşit capacitatea logistică a bibliotecii. Au existat propuneri ca programul să se desfăşoare pe tot parcursul anului şi să existe posibilitatea ca bibliotecarii să se deplaseze la grădiniţe pentru a susţine acest tip de activităţi. De asemenea, au existat solicitări pentru realizarea de experimente care adresează alte domenii ale ştiinţei decât cele care făceau parte din pachetele educaţionale oferite de bibliotecă şi solicitări pentru mai multe resurse de informare pe această tematică.

Decizia de a realiza seturi de pachete educaționale destinate educatorilor s-a bazat tocmai pe faptul că biblioteca nu oferă doar acest tip de program, ci încearcă să asigure o diversitate de servicii şi programe care să răspundă cât mai multor nevoi, cu resurse umane care nu pot acoperi cereri suplimentare. De aceea, până în acest moment nu s-a putut dat curs solicitărilor de dezvoltare a acestui program, chiar dacă el se bucură de succes, însă suntem într-un proces de găsire a unor soluții (realizarea de parteneriate cu ONG-uri care lucrează cu copii).

Probleme de implementare şi provocări

Diferențele de gen existente la această vârstă constituie una dintre cele mai mari provocări în alegerea tipurilor de experimente pe care urmează să le prezentăm în cadrul activităților. În timp ce pentru băieți realizarea unui vulcan cu lavă sau a unei machete pentru o navetă spațială este o activitate extrem de atrăgătoare, pentru fete, o activitate de succes este reprezentată de etichetarea colecțiilor de roci, eventual însoțite de poveşti sau realizarea de grădini miniaturale prin cultivarea de semințe în pahare de unică folosință.

O altă provocare este reprezentată de experimentele pe bază de apă. Orice activitate care implică folosirea fluidelor se va termina fără excepție prin răsturnarea unui recipient. De aceea, spațiul în care se desfăşoară aceste experimente ar trebui să fie unul special amenajat, care să permită curățarea uşoară şi rapidă. De asemenea, echipamentele de protecție: şorțulețe, mănuşi de plastic, halate ar trebui să fie asigurate de bibliotecă, pentru că cei mici inevitabil uită câte un articol acasă.

Strategii, tactici şi instrumente

Consultarea cu educatorii şi părinții, o bună informare şi documentare cu privire la noi materiale, seturi educaționale, activități reprezintă tehnicile care asigură reuşita experimentelor.

Beneficii

În timp ce îi ajută pe copii să înțeleagă mai bine diverse materii ştiințifice, activitățile programului întăresc motivația copiilor şi respectul de sine, pregătindu-i pentru viitorul lor profesional. Cu ajutorul programului se îmbunătățeşte educația pe care copiii o primesc, folosind concepte noi şi inovatoare; aduce lumea ştiinței mai aproape de copii într-o maniera ludică.

Activitățile vin în complementarea programelor de învățământ formale, ajutând la asimilarea conceptelor fundamentale şi stimulând interesul în aceste domenii. Metoda de predare este sub forma unor activități interactive care urmăresc acelaşi țel: satisfacerea deplină a copiilor, dar şi a educatorilor şi părinților. Misiunea este să stimulăm curiozitatea şi imaginația copiilor prin intermediul unor experiențe educative şi distractive în timpul cărora ei ajung să înțeleagă importanța ştiinței şi efectele ei în lumea înconjurătoare. Metoda îmbunătățeşte motivația copiilor şi le dezvoltă abilitățile creative şi sociale.

Ce spun copiii?

Copiii sunt extrem de încântați de acest tip de activități, îşi doresc ca programul să se desfăşoare pe tot parcursul anului şi să facem şi nişte experimente cu artificii. Dragoş Alexa declară că înainte de a participa la acest program îşi dorea să se facă polițist, însă acum vrea să devină cosmonaut, iar colegul lui Adrian Neamțu a renunțat la visul de a deveni şofer pentru că vrea să se facă savant. Miruna Vasile doreşte să cultive cât mai multe plante, pe care o să le şi îngrijească, pentru că doreşte să salveze planeta.

Ce spun educatorii?

Apreciază programul „Micul explorator" pentru că a reuşit să îi motiveze şi pe cei mai tăcuți şi timizi dintre copii şi îl consideră de un real folos în susținerea activității lor profesionale.

Ce spun părinții?

O parte dintre părinți au aflat cu surprindere că apa are trei stări de agregare, alții au participat în direct la experimente, atunci când copiii lor au solicitat să le reproducă acasă, o altă parte se văd nevoiți să fie mai atenți cu apa consumată, cu reciclarea gunoiul, în fine, o altă parte au devenit colecționari de roci. Indiferent de categoria în care se situează, părinții s-au declarat mulțumiți de noile cunoştințe ale copiilor lor.

Lecții învățate

Partea practică a atelierelor este extrem de importantă pentru copii, activitățile trebuie alese cu grijă astfel încât să fie suficient de interesante pentru a le trezi curiozitatea şi suficient de sigure pentru a nu risca accidente. Buna colaborare cu educatorii este soluția pentru constituirea grupelor de „exploratori" şi alegerea experimentelor.

Durabilitate

Programul dedicat ştiinței necesită pentru desfăşurare fonduri comparabile sau similare cu cele necesare pentru organizarea altor tipuri de activități ale bibliotecii, cum ar fi: atelierele de creativitate, atelierul de pictură, grădinița de vară, activitățile dedicate zilei de 1 iunie, Crăciun, Paşte etc. Pentru bibliotecă nu este un efort financiar suplimentar, iar interesul continuu pentru acest program ne determină să îl menținem în oferta de servicii permanente.

3. CAPITOL III DESCRIEREA SERVICIILOR POTRIVITE PENTRU A FI DEZVOLTATE ÎN BIBLIOTECILE COMUNALE

3.1. GRĂDINIȚA DE VARĂ

Introducere

Până în anii '90, cei mici petreceau vacanța la bunici, în tabere şcolare sau în fața blocului. În ultimii ani, o dată cu dezvoltarea televiziunii, a jocurilor pe calculator ce se adresează vârstelor din ce în ce mai fragede, cumulate cu lipsa bunicilor, desființarea taberelor şcolare, lipsa de timp şi de bani a părinților, petrecerea vacanței a devenit o problemă atât în mediul urban cât şi în cel rural.

În urma sondajelor şi a focus grupurilor realizate în diverse medii cu părinți ai căror copii sunt preşcolari, a reieşit că părinții petrec tot mai puțin timp împreună cu copiii lor, fiind preocupați de obținerea unui venit suplimentar pentru a face față cheltuielilor zilnice. Situația economică din ultimii ani a adus modificări importante în relația părinți-copii, adulții fiind predispuşi la stress, nervozitate şi la lipsa răbdării în a face față situațiilor apărute în viața cotidiană. Preocuparea principală constă în găsirea resurselor cu care să acopere nevoile de educație ale copiilor în perioada grădiniței şi mai ales pentru perioadele în care aceştia nu frecventează grădinița (vacanțe). În aceste situații, părinții apelează de cele mai multe ori la vecini, bone, bunici şi uneori la alte persoane adulte care nu sunt specializate în lucrul cu copiii, doar pentru a şti că nu i-au lăsat singuri pe cei mici. De asemenea, există multe cazuri în care copiii de vârstă preşcolară sunt lăsați în grija fraților care nu sunt cu mult mai mari decât ei, motiv pentru care au fost semnalate numeroase cazuri în care s-au produs tot felul de accidente, chiar tragedii.

Programul „Grădiniță de vară" este soluția pe care biblioteca o propune părinților aflați în situația descrisă. Prin implementarea acestui program părinții nu se mai gândesc să îşi lase copiii în grijă vecinilor, sau a altor persoane neinstruite, iar copiilor le oferă situații de învățare potrivite nivelului lor de dezvoltare. Totodată, programul reprezintă o alternativă pentru timpul liber al copiilor, pentru că înlocuieşte orele petrecute de aceştia în fața televizorului şi a calculatorului, ale căror efecte negative asupra dezvoltării intelectuale şi emoționale sunt cunoscute şi relevate prin studii de specialitate.

„Grădiniță de vară" este un program potrivit pentru toate tipurile de biblioteci, pentru că într-o formă sau alta el este deja aplicat în foarte multe biblioteci din țară. Pe timpul vacanței de vară bibliotecile oferă celor mici o serie de activități, de la lectură la jocuri de diverse tipuri. Ceea ce propunem prin intermediul acestui program este de fapt o mai bună organizare şi structurare a activităților, sugestii de activități noi şi, nu în ultimul rând, încurajăm cât mai multe biblioteci să ofere copiilor o alternativă pentru petrecerea timpului pe perioada vacanței de vară. Chiar dacă resursele materiale şi umane ale bibliotecii dumneavoastră nu sunt la nivelul celor descrise mai jos, acesta nu este un motiv pentru a nu oferi acest tip de program, pentru că, în esență, el constă în asigurarea unui spațiu în care copiii să poată participa la diferite activități tematice, aşa cum oferiți pe parcursul întregului an şcolar. Diferența de data aceasta este dată de cadrul mai puțin formal, copiii participă la bibliotecă la activități dirijate de joc şi cunoaştere pe parcursul a patru ore/zi, în loc de una aşa cum erau obişnuiți, intră în interacțiune şi cu alți copii, nu doar cu colegii de clasă.

3.1.1. Prezentarea programului

Scopul programului este să creeze condiții favorabile de dezvoltare pentru copii de vârstă preşcolară (3-6 ani) în perioada vacanței de vară, oferind un cadru creativ şi antrenant, o alternativă de a petrece timpul liber.

Programul va ajuta copiii să învețe să descopere lucruri noi, să realizeze lucrări practice deosebite, să trăiască alături de ceilalți, toate acestea contribuind la formarea unei persoane autonome şi independente, care se va integra mai uşor în viitor, într-o lume tot mai dinamică. În acelaşi timp, programul vine şi în întâmpinarea părinților cu resurse financiare limitate, care vor putea în acest fel să ofere copiilor o vacanță activă, interesantă şi frumoasă.

Obiectivele generale ale proiectului :

- Să ofere un cadru potrivit pentru socializare, învățare activă şi joacă pentru copii preşcolari
- Să ofere o alternativă viabilă, sigură şi potrivită de petrecere a timpului copiilor preşcolari pe perioada vacanței de vară
- Să dezvolte cunoştinte minimale în diferite domenii (sănătate, educație rutieră, ecologie) pentru copiii participanți la activitățile din proiect
- Să dezvolte un ghid practic pentru părinți care să-i ajute la realizarea de activități educative cu copiii în timpul liber

Resurse necesare:

a) Umane: un bibliotecar şi trei voluntari sau asistenți care pot fi chiar dintre părinții benficiarilor

b) Materiale:

- **echipamente –** flipchart, videoproiector, laptop, imprimantă, ghilotină, cameră foto, trusă de prim ajutor, coşuri de gunoi pentru colectarea selectivă a materialelor reciclabile, calculatoare, televizor, dvd player, boxe, radiocasetofon, cameră video
- **spațiu**: sală pentru activități
- **consumabile**: hârtie flipchart, hârtie xerox, hârtie colorată, cartoane, markere, pixuri, creioane colorate, puzzle, foarfeci, lipici, forme perforare, tonner, şabloane, tempera, capse, capsator, perforator, post-it-uri, creta colorată, spirale caiete activități, pastă de modelaj, lut, pensule, saci de gunoi

c) Timp: 6 luni (identificarea resurselor necesare – 1 săptămână, încheierea parteneriatelor – 2 săptămâni, pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității – 2 săptămâni, stabilirea calendarului activităților şi realizarea materialelor – 2 săptămâni, instruirea resurselor umane – 1 săptămână, înscrierea copiilor în cele 12 serii – 2 săptămâni, desfăşurarea activităților, durata unei serii o săptămână, 15 copii pe serie – 12 săptămâni, evaluarea programului – 2 săptămâni)

Indicatori:

a) cantitativi**:** toți copiii participanți la activități să fie capabili să identifice specii de dinozauri, nume de planete, tipuri de insecte, să enumere minimum 2 modalități prin care ducem o viață sănătoasă, minimum 2 reguli necesare a fi respectate pentru a evita producerea accidentelor rutiere ca urmare a implicării în cadrul activităților realizate la grădinița de vară, 1000 fişe completate, 8 expoziții cu obiectele realizate de copii

b) calitativi**:** 70% dintre copii să colaboreze cu coechipierii, să socializeze şi experimenteze prin joc roluri cât mai diverse (cel puțin 1 rol), să respecte algoritmii de lucru, să rezolve diferite probleme

3.1.2. Fazele de implementare

- **Identificarea resurselor necesare – 1 săptămână**
- **Încheierea parteneriatelor – 2 săptămâni**
- **Pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității – 2 săptămâni**

- **Stabilirea calendarului activităților şi realizarea materialelor – 2 săptămâni**
- **Instruirea resurselor umane – 1 săptămână**
- **Înscrierea copiilor în cele 12 serii – 2 săptămâni**
- **Desfăşurarea activităților – 12 săptămâni**
- **Monitorizarea proiectului, permanent**
- **Evaluarea programului, după încheierea fiecărei activități şi la finalul proiectului – 2 săptămâni**

Identificarea resurselor necesare

Pentru că fiecare dintre activități presupune realizarea unor produse prin care copiii fixează cunoştințele, dobândesc manualitate, trebuie să se facă o estimare realistă a materialelor necesare şi în cazul în care nu avem fonduri pentru achiziționarea tuturor materialelor, se vor cumpăra în mod prioritar materialele pentru realizarea activităților practice. O altă posibilă soluție este obținerea unor sponsorizări sau solicitarea ajutorului părinților pentru materialele pe care aceştia le dețin deja (creioane colorate, pensule, acuarele, plastelină).

Încheierea parteneriatelor

Încheierea parteneriatelor cu grădinița din localitate şi cu cele din împrejurimi asigură pe lângă punerea bazelor unei colaborări bune şi de lungă durată, promovarea programului şi posibilitatea de a obține voluntari calificați. Pentru aceasta bibliotecarul se va deplasa la unitățile respective sau va stabili o întâlnire cu toți educatorii, care se poate desfăşura la bibliotecă. În cadrul acestei întâlniri pot fi invitați şi polițistul, medicul din localitate, părinții viitorilor beneficiari. Tuturor li se va prezenta programul, avantajele pe care acesta îl prezintă pentru toate părțile implicate şi importanța lui pentru copiii din comunitate. În contractul care se va încheia se vor specifica durata parteneriatului, drepturile şi obligațiile partenerilor, condițiile în care relațiile parteneriale iau sfârşit.

Pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității

Materialele prin care programul poate fi făcut cunoscut în comunitate: afişe, fluturaşi, semne de carte (vezi anexa), anunțuri pe blogul bibliotecii, în cazul în care aceasta are unul. Materialele vor fi distribuite în comunitate, în cele mai frecventate locuri (afişe la şcoală, magazin, dispensar, primărie, biserică etc.), fluturaşii pot fi distribuiți în parcuri, la trecerile de pietoni, cu ocazia diferitelor manifestări care au loc în localitate sau a celor organizate de bibliotecă. De asemenea, semnele de carte pot fi oferite în dar fiecărui utilizator al bibliotecii, cu prilejul folosirii serviciilor de bibliotecă: împrumut carte, consultare, informare etc. Pentru difuzarea tuturor materialelor promoționale se poate apela la ajutorul voluntarilor sau al prietenilor bibliotecii.

Stabilirea calendarului activităților şi realizarea materialelor

Activitățile sunt astfel structurate încât fiecărei zi a săptămânii îi corespunde o temă generală: luni – Lumea animalelor, marți – Educație pentru sănătate, miercuri – Insecte, dinozauri, astre, joi – Educație rutieră, vineri - Educație ecologică (vezi planul de activități[57]).

[57] **Planul de activități al programului „Grădinița de vară”https://docs.google.com/file/d/0B-DXv_Ia9bAISzRZdkdCeTRaa2c/edit?usp=sharing**

Pentru fiecare temă se vor realiza activități diverse (ascultare poveşti, colorare şi decupare planşe, vizionare imagini, filme, utilizarea diferitelor tehnici – origami, tangram, colaj – realizarea activităților ludice pe tematica prezentată) adecvate vârstei copiilor.

Instruirea resurselor umane

Având în vedere vârsta grupului țintă, instruirea resurselor umane este o etapă importantă şi necesară, iar în cazul în care se lucrează cu voluntari cu atât mai mult. Instruirea bibliotecarilor şi/sau a voluntarilor ar trebuie să includă informații cu privire la caracteristicile şi particularitățile de vârstă ale copiilor cu vârste cuprinse între 3 şi 7 ani, principiile de moderare a activităților ludice, recompensa şi pedeapsa în educația prin joc, gestionarea conflictelor, măsuri de acordare a primului ajutor în cazul accidentelor.

Dată fiind importanța acestei pregătiri preliminare începerii programului, ea ar trebui să fie susținită de instructori atestați. În cazul în care biblioteca nu dispune de resursele financiare necesare pentru asigurarea acestui tip de formare, se poate încheia un parteneriat cu o organizație nonguvernamentală specializată, care să ofere pregătirea ca parte a responsabilităților ce-i revin în cadrul parteneriatului sau se poate apela la ajutorul organizațiilor profesionale, gen „Asociația educatoarelor", la cadre medicale sau la alți colegi bibliotecari din țară, care au cunoştințele necesare lucrului cu această categorie de public.

Înscrierea copiilor în cele 12 serii

Înscrierea copiilor în program se face cu acordul părintelui sau a tutorelui legal şi se realizează pe baza următoarelor documente:

- fişa de înscriere (anexa 17)
- convenție părinți (anexa 18)
- copii după buletinele părinților/tutorilor
- copie după buletinul persoanei însoțitoare (unde este cazul)
- copie după certificatul de naştere al copilului
- adeverință de la medicul de familie din care să rezulte că preşcolarul este « clinic sănătos »

Pentru a veni în sprijinul părinților ocupați, înscrierea se poate face atât la sediul bibliotecii, cât şi virtual prin trimiterea documentelor necesare prin email. De asemenea, pentru a uşura misiunea părinților în întocmirea dosarului, copiile după documentele necesare înscrierii în program pot fi realizate la bibliotecă prin scanare.

Desfăşurarea activităților

Activitățile sunt astfel structurate încât pentru fiecare zi a săptămânii se păstrează o temă generală, pentru care se realizează activități diferite, adecvate vârstei copiilor. Astfel, ziua de luni va fi dedicată activităților de prezentare şi descoperire a lumii animalelor (animale sălbatice, animale domestice etc).

Ziua de marți încurajează dezvoltarea unei educații pentru sănătate, în aceste zile fiind invitat un cadru medical, o persoană care le poate povesti copiilor despre cum să mănânce sănătos şi ce este necesar pentru a se dezvolta armonios, adaptând desigur tema la specificul vârstei lor. Vor realiza fişe, vor desena, vor modela pentru a evidenția aspectele învățate în cursul zilei de marți.

Miercuri este o zi în care copiii vor învăța pe rând despre lumea dinozaurilor, a insectelor, astrelor etc.. Pentru a-şi însuşi cunoştințele despre această temă, se vor viziona mini documentare, imagini sugestive, se vor citi poveşti, se vor colora imagini, se vor asambla jocuri de puzzle, vor realiza tangram şi origami.

Ziua de joi a fiecărei săptămâni le va rezerva copiilor o experiență unică de învățare în domeniul educației rutiere (reguli de bază pentru a circula corect şi pentru a se feri de accidentele auto). Experiența de învățare a copiilor se va baza pe activități teoretice dar şi practice, cum ar fi: realizarea unor indicatoare auto, scenete, excursii urbane pentru a identifica şi pune în practică ceea ce au învățat în cadrul zilei. De asemenea, vor purta discuții cu un reprezentant al Poliției, care le va prezenta copiilor normele ce trebuie respectate pentru a evita producerea accidentelor rutiere.

Vineri, fiind ultima zi a săptămânii, copii vor realiza activități relaxante care au la bază principiile educației ecologice: modalități de protejare a naturii, cum pot contribui la menținerea planetei Pământ prin acțiuni de reciclare şi cum pot da utilitate practică şi artistică obiectelor reciclabile. Vor purta discuții cu reprezentanți ai instituțiilor care are ca obiect de activitate protecția naturii.

La finalul fiecărei săptămâni de activități, copiii vor primi un dosar cu fişele şi lucrările practice realizate şi un CD pe care vor fi înregistrate pozele din cadrul activității desfăşurate.

3.1.3. Evaluare şi impact

Evaluarea activităților desfăşurate şi a programului, în ansamblul său, se va realiza cu ajutorul fişeleor pe care le completează copiii la sfârsitul fiecărei zile de activități şi prin intermediul unor fişe de feed-back, care vor fi completate de către părinți la sfârşitul perioadei de participare. Se aşteaptă ca toți copiii participanți să fie capabili să identifice specii de dinozauri, nume de planete, tipuri de insecte, să enumere minimum 2 modalități prin care ducem o viață sănătoasa, minimum 2 reguli necesare a fi respectate pentru a evita producerea accidentelor rutiere ca urmare a implicării în cadrul activităților realizate la grădinița de vară.

Materiale suport

- Fişa de înscriere (anexa 17)
- Convenție părinți (anexa 18)
- Planul de activități (anexa 19)
- Afiş (anexa 20)
- Fluturaşi (anexa 21)

Anexa 17 Fişă de înscriere

CONSILIUL JUDEŢEAN BRAŞOV
BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ "GEORGE BARIŢIU" BRAŞOV
B-dul Eroilor nr. 33-35, 500036 Braşov ROMÂNIA
Tel: + 40- 268-419338, Fax: + 40-268-415079
E-mail : copiibrasov@gmail.com Url : www.bjbv.ro

FORMULAR DE ÎNSCRIERE

Gradinita de vara

NR. .....DATA .....
PERIOADA ÎNSCRIERII:.....

• DATE DESPRE COPIL
NUME: _____
PRENUME: _____
DATA NAŞTERII: _____
COD NUMERIC PERSONAL (CNP) _____
LOCUL NAŞTERII: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
ADRESA ACTUALĂ: _____
TELEFON DOMICILIU: _____

INSTITUŢII DE EDUCAŢIE (CREŞE, GRĂDINIŢE) FRECVENTATE ANTERIOR:
NUMELE INSTITUŢIEI: _____

• DATE DESPRE PĂRINŢI
TATA
NUME ŞI PRENUME: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
PROFESIA: _____
LOC DE MUNCĂ: _____
FUNCŢIA: _____
TELEFON MOBIL: _____
TELEFON SERVICIU: _____
E-MAIL: _____

MAMA
NUME ŞI PRENUME: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
PROFESIA: _____
LOC DE MUNCĂ: _____
FUNCŢIA: _____
TELEFON MOBIL: _____
TELEFON SERVICIU: _____
E-MAIL: _____

• PERSOANE DE CONTACT ÎN CAZ DE URGENŢĂ
NUME ŞI PRENUME: _____
ADRESA: _____
NUMĂR DE TELEFON: _____

SEMNĂTURA:

Anexa 18 Convenție părinți

IREX

CONVENȚIE
Încheiat azi, ...2012
Nr. Înregistrare .....

I. PĂRȚILE SEMNATARE

1.1. Biblioteca Județeană „George Barițiu" Brașov, prin Secția pentru Copii și Tineret, cu sediul în Str. Iuliu Maniu nr. 6, identificată prin ..... reprezentată de Melinda Dinu în calitate de prestator,

și

1.2. D-nul/D-na ....., cu domiciliul în , identificat(ă) cu BI/CI, seria ...nr....., C.N.P. ....., în calitate de beneficiar, au convenit să încheie prezenta convenție, cu respectarea următoarelor clauze:

II. OBIECTUL CONVENȚIEI

2.1.Obiectul convenției îl reprezintă educarea și supravegherea copilului/copiilor preșcolar(i) în grupe de vârstă.(copii nascuti in 2006 – 2007).

2.2. Activitatea de bază care face obiectul prezentei convenții se va desfășura la sediul Secției pentru Copii și Tineret din Brașov situată pe Str. Iuliu Maniu nr. 6.

III. DURATA CONVENȚIEI

3. 1. Convenția se încheie pe o durată de o săptămână, începând de la data de ..... și până la data de ..... în cadrul proiectului „Grădinita de vară"

3.3. Prin executarea zilnică efectivă a prezentei convenții se înțelege respectarea de către părțile implicate a orarului de funcționare de la ora 9:00 până la ora 13:00 numit program normal, de luni până vineri.

IV. OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

5.1. Sectia pentru Copii si Tineret are următoarele obligații:

- Să asigure buna funcționare a procesului de învățământ.
- Să pună la dispoziție spațiul destinat desfășurării procesului de învățământ, recreere și joacă, care să satisfacă necesitățile unei functionări în bune condiții și sigure a acestui proces.
- Ofera posibilitatea copiilor sa ia toate lucrarile executate pe perioada saptamanii in care a frecventat gradinita.
- Să semnaleze eventualelel semne de îmbolnavire în timpul programului, pentru a evita pe cât posibil, epidemiile în instituție.
- Să vegheze la siguranța copiilor în timpul desfășurării activităților din cadrul proiectului grădiniței de vară.
- Să protejeze confortul psihic al celor implicați, iar în condițiile în care se dovedește o situație de inadaptare a copilului în colectiv, să ia măsurile necesare continuării în condiții optime a activităților prevăzute în proiect, până la rezervarea dreptului de a întrerupe participarea copilului la activități.

5.2. Beneficiarul are următoarele obligații:

- Să respecte orarul de funcționare.
- Să prolejeze starea de sănătate a celorlalți copii, în situația în care copilul prezintă simptome de îmbolnavire.
- Să-și exprime acordul de încredințare al copilului în intervalul de timp corespunzător desfășurării programului de lucru (9-13) în responsabilitatea angajaților bibliotecii implicati în proiect.
- Să asigure confortul psihic al copilului, în caz contrar, prin semnarea acestei convenții este de acord cu întreruperea frecventării activităților proiectului de către acesta.
- Să-și exprime acordul cu privire la utilizarea pozelor realizate la activități în scop informativ (nu comercial) pentru a prezenta și promova activitățile viitoare.

VI. ÎNCETAREA CONTRACTULUI

6.1. Prezenta convenție încetează de plin drept fără a mai fi necesară intervenția unei instanțe judecătorești, în cazul în care:

- Una dintre părți nu își execută una dintre obligațiile esențiale din prezenta convenție
- Una dintre părți cesionează drepturile și obligațiile sale prevăzute de prezenta convenție fără acordul celeilalte părți.

VII. FORȚA MAJORĂ

7.1. Nici una dintre părți nu răspunde de neexecutarea la termen sau/și de executarea în mod necorespunzător - total sau parțial - a oricărei obligații care îi revin în baza prezentei convenții, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forța majoră, așa cum este definită de lege.

VIII. NOTIFICĂRI

8.1. În accepțiunea părților, orice notificare adresată de una dintre acestea celeilalte este valabil îndeplinită dacă va fi transmisă sau comunicată personal în scris la adresa/ sediul prevăzut în partea introductivă a prezentei convenții.

IX. LITIGII

9.1. Părțile convin că toate neînțelegerile privind validitatea prezentei convenții sau rezultate din interpretarea, executarea ori încetarea să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

9.2. În cazul în care nu este posibilă rezolvarea litigiilor pe cale amiabilă, părțile se vor adresa instanțelor judecătorești competente.

Secția pentru Copii și Tineret | Părinte/Tutore

Anexa 19 Planul de activități

IREX

GRĂDINIȚA DE VARĂ - BUCURIA COPIILOR ȘI ALTERNATIVA PĂRINȚILOR PE PERIOADA VERII

Program activități

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
LUNI - LUMEA ANIMALELOR	**Lumea animalelor**	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC • Proiecția unor texte cu ghicitori, poezii despre animale. • Discuții libere despre animalul preferat, descrierea acestuia. • Lectură „Motanul încălțat" ADE – DEC • Activitate practică planse de colorat cu iepurasi. ALA – DPM • Dansuri: „Rățusca", „Dansul pinguinului "
	Animale domestice, animale sălbatice	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA - DLC • Povestea "Turtitei", • „ Povestea celor trei purceluși" • Discuții pornind de la animalutele apărute în povesti • Filmuleț documentar cu animale ALA – DPM • Planșe de colorat - purceluș • Dansuri: „Rățusca", „Dansul pinguinului "
	Animale domestice, animale	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta,

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
	sălbatice 1	gustarea, plecarea) ALA – DȘ și DEC • Animalele de la poli – Antarctica • Pinguinul imperial • Planse de colorat • Animale domestice - Ghicitori • Confecționarea unei carticele cu desenele copiilor
	Animale sălbatice – Vulpea	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC și DEC • Povestea „Ursul păcălit de vulpe" de Ion Creanga • Discuții libere, cine este Ion Creanga si audierea altor povesti de acelasi autor • Cântecelul **„Vulpe tu mi-ai furat gâsca"** • Confectionat masti (decupat, colorat, etc.) ALA - DPM • Dansuri: „Rățusca", „Dansul pinguinului"
	Animale sălbatice – Veverita	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC și DEC • Povestea veveritei • Discuții libere • Desenat veverița cu codița cea stufoasă (lipit codița din vată, colorat)
	Animale sălbatice –Elefantul	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta,

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		gustarea, plecarea) ALA – DLC și DEC • Ce știm despre elefant ? • Consultare enciclopedii, atlase • Discuții libere • Povestea elefantului Dumbo • Vizionare film „Dumbo„ • Activitate practică – Îl colorăm pe Dumbo
	Animale sălbatice – Ursul	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC și DEC • Prezentare urs (unde trăiește, cu ce se hrănește, hibernarea, specii de urși : brun, polar, panda • Ghicitori • Jocuri „Ursul doarme" • Activitate practică – confectionare mască
	Animale domestice - Pisica	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC și DEC • Prezentare generală, discuții libere • Ghicitori, poezii **„Pisicuță, pis, pis, pis"** • **Activitate practică** – *„Cum se face o pisica?"* (desen dupa model) • **Vizionare film** „Pisicile aristocrate"
MARȚI –	**Corpul omenesc**	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta,

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE		gustarea, plecarea) ALA – DOS • Proiecție planșe „Corpul omenesc" • Discuții • Ghicitori, poezii, despre legume și fructe ADE – DEC • „Balistuța mea" – dactilo pictură
	Țara nutriției	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ADE – DOS • Ghicitori, poezii, despre legume și fructe • Cum mâncăm sănătos? Discuții • Vizionare filmuleț "Dumbo" ALA – DEC • Planșe de colorat – Fructele
	Camera veselă	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ADE – DEC • Colorarea unor imagini cu personaje de desene animate și din povești pentru a-și înfrumuseța camera de acasă. • Confecționarea unui coșuleț cu flori ALA – DPM

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• Joc de atenție • Dansuri : „Macarena", „Pinguinul"
	Cum să ne dezvoltăm armonios?	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ADE – DOS • Anotimpurile (PPT) – discuții libere, ghicitori, poezii, etc. • Cum mâncăm sănătos? – legume, fructe, igiena, ghicitori, poezii, discuții libere. ALA – DPM • Activitate practică – Bagajul meu pentru vacanța de vară (decuparea, lipirea, colorarea articolelor de îmbrăcăminte de vară) • Marcarea fructelor cu x și colorarea acestora pe fișele de lucru
	Cum să ne dezvoltăm armonios?1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ADE – DOS și DEC • „Povestea legumelor laudăroase" • Ghicitori și poezii – legume și fructe • Planșă tematică - (marcarea legumelor cu X, colorare fructe • „Învăț despre mine" – **poezie** ALA - DPM • Arată-mi ce și cum pot folosi? (săpun, șampon, unghiera, etc) • Exercitii joc mimă (ne spălăm pe față, ne spălăm pe mâini, facem gimnastică, etc)

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• **Activitate practică –** „Coșul meu cu fructe" **(colorat și expo cu desenele realizate)**
	Igiena personală	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta gustarea, plecarea) ALA – DOS și DPM • Despre igiena personală – îmbrăcămintea • Discuții libere • Planșe ilustrate: Așa DA, așa NU • Fișe de lucru: „O cameră curată" • Fișe de colorat • Vizionare film „Winnie de Pooh"
	Igiena personală 1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta gustarea, plecarea) ALA – DOS și DPM • Despre igiena personală – odihna • Poezie despre igienă (animăluțele din pădure) • Discuții libere • Activitate practică – planșă de lucru – obiecte de igienă personală
	Igiena personală 2	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC și DPM • Poezia „Murdărel" • Discuții libere • Fișe pentru consolidarea cunoștințelor de igienă personală

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• Vizionare film „Albă ca Zăpada"
MIERCURI INSECTE, DINOZAURI, ASTRE	**O zi în lumea insectelor - Gărgărița**	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DLC • Proiecție planșe cu insecte • Discuții libere • Ghicitori și poezii cu insecte • Vizionare film „Aventuri la firul ierbii" ADE - DEC • Confecționare steguleț cu buburuza
	Lumea lui ... Dino	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DȘ • Proiecție despre dinozauri • Consultare enciclopedii, atlase • Discuții libere ALA - DPM În căutarea lui Dino – joc interactiv, familiarizarea cu biblioteca (dinozaurii ascunși printre rafturile bibliotecii), construirea căsuței dinozaurilor din lego ALA – DEC • Puiul meu de dinosaur (tablou desenat)
	Lumea lui ... Dino 1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea)

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		ALA – DȘ • Film de animație cu dinosauri • Discuții libere ALA – DPM • Puzzle dinosauri • Construcție din lego, Dino Parc ALA – DEC • „Prietenul meu, Dino » (tablou desenat)
	O zi în lumea insectelor – Albinuța	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DȘ și DLC • Povestea albinuței • Ghicitori, poezii, cântecele • Vizionare film „**The Adventures of Maya the Bee**" ALA – DEC • Activitate practică – confectionarea unei albinuțe (decupare, colorare, lipire)
	Planetele	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DȘ și DEC • Prezentare generala (PPT - Universul, Pamantul, Soarele, Luna, Stelele, etc.)

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• Discuții libere • Consultat enciclopedii, atlase • Legenda soarelui și a lunii • Activitate practică – Soarele (confecționarea din carton galben a unui soare)
	Lumea lui ,.. Dino 2	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DȘ și DEC • Dinozaurii - prezentare generala, PPT, atlase, enciclopedii • Discuții libere • Activități practice – confecționare dinozauri din figuri geometrice și litera „D" (decupaj, lipire) • Identifică dinozaurul – planșe cu umbre • Găsește perechea – joc de cărți cu dinozauri
	Lumea lui ,.. Dino 3	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DȘ și DEC • Dinozaurii - prezentare generala, PPT, atlase, enciclopedii • Discuții libere • Activități practice – fișă (numără ouăle din cuiburile de dinozauri și colorează-le) • Activități practice – fișă (Ajută-l pe Dino să iasă din labirint) • Vizionare film „Tom și Jerry și dinozaurii"
	O zi în lumea insectelor - Fluturele	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea)

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		ALA – DȘ, DLC și DEC • Prezentare generală • Discuții libere • „Legenda fluturelui" • Ghicitori, poezii, cântece • Activitate practică – dactilopictură fluturi
JOI EDUCAȚIE RUTIERĂ	Să circulăm corect!	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS • Proiecție planșe cu regulile de circulație • Discuții • Colorat planșe • Vizionare film „Tom si Jerry furioși" ADE – DLC • Lb. engleză - Butterfly (desen)
	Să circulăm corect! 1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS • Proiecție planșe cu regulile de circulație • Discuții • Colorat planșe ADE – DLC și DEC

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• Lecția de engleză – confecționat din pahare de plastic un shaker muzical
	Să circulăm corect! 2	ALA – DOS și DEC • Regulile de circulație (semaforul, semnele de circulație) • Discuții • Colorat planșe • Activitate practica – semaforul de pe strada mea (din plastelina) ADE – DLC și DEC • Lecția de engleză : „My name is ...” • Confecționat brățări
	Poliția în alertă!	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA - DOS • Serviciul criminalistică • 112 • Despre amprente ADE – DLC și DEC • Lecția de engleză : „My name is ...” • The Colors • Găsește perechea – joc cu cartonașe
	Prietenul meu, polițistul	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS și DEC • Reguli de circulatie pentru pietoni, semaforul, trecerea de pietoni, locuri de joacă premise

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• Prezentarea mașinii de poliție • Poze cu casceta de polițist • Activitate practică – desen „Mașina de poliție" ADE – DLC și DEC • Lecția de engleză : Jocuri pe nivele de cunoștințe de limbă engleză (cei mici desen, cei mai mari joc de cărți • Vizionare film „Thomas și prietenii"
	Aventurile lui Piticlick	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS și DEC • Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru aprofundarea cunoștințelor de educație rutieră ADE – DLC și DEC • Limba engleză: „My family" – desen
	Aventurile lui Piticlick 1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS și DEC • Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru aprofundarea cunoștințelor de educație rutieră • Activitate practică – „Semaforul de pe strada mea" (desenăm și colorăm) ADE – DLC și DEC • Limba engleză: „My pet" – desen • Vizionare film „Mica sirenă"

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
	Aventurile lui Piticlick 2	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DOS și DEC • Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru aprofundarea cunoștințelor de educație rutieră • Decernarea diplomelor de „Polițist junior" ADE – DLC și DEC • Limba engleză: „Red, blue, yellow" • Activitate practică – desen abstract cu culorile învățate • Cântecel „Yellow submarine"
VINERI EDUCAȚIE ECOLOGICĂ	Darul mamei natura	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM • Keraplast – montaj (Muzeul de istorie) • Confecționat semne de carte din frunze și hârtie cerată ALA – DS • povestea „Darul mamei natura" (soarele și ploaia) • Discuții pe baza poveștii
	Flopi și apa	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM Modelaj în lut – Epoca bronzului (Muzeul de istorie) ALA – DS

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		• poveste „Flopi si apa" • Discuții pe tema poluării apei ALA – DEC • desen cu peștișorul Flopi
	Circuitul apei în natură	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM Modelaj in lut (Muzeul de istorie) ALA – DS • Proiecție circuitul apei în natură • Discuții ALA – DEC • Planșe de colorat • Confectionat felicitări pentru aniversarea Larei
	Micul ecologist	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM Modelaj in lut – Epoca romana ALA – DS • SOS Natura – factori poluanti • Ordinea în cameră • Discuții

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		ALA – DEC • Confectionare diplome „Micul ecologist"
	Pădurea	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM Modelaj in lut – Epoca romana ALA – DS și DEC • Pădurea – toamna, cu frunze ruginii, vara cu frunze verzi) • Activitate practică – „Semnul meu de carte" ALA – DPM • Dansuri : „Rățusca", „Dansul pinguinului "
	Colectarea selectivă a deșeurilor	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM • Modelaj în lut • Puzzle din istorie ALA – DS și DEC • Prezentare PPT colectarea selectivă a deșeurilor • Activitate practică – Recunoaște simbolul • Fișe de lucru (grupează deșeurile după felul lor)
	Micul ecologist 1	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea)

Ziua	Denumirea activității	Descrierea activității
		ALA – DPM Modelăm din keraplast – Egiptul antic ALA – DS și DEC • SOS Planeta – Spune NU risipei de apă, energie • Discuții libere • Activitate practică – Fișe de lucru • Joc cu cuburi
	Micul ecologist 2	ADP – Rutine (sosirea copilului, întâlnirea de dimineață, spălatul și toaleta, gustarea, plecarea) ALA – DPM Modelăm din Keraplast – Civilizația asiatică (ambarcațiuni și evantaie) ALA – DS și DEC • SOS Planeta – Cum protejăm mediul? (nu rupem florile, plantăm copăcei etc.) • Discuții libere • Activitate practică – Fișe de lucru • Puzzle – plante

Simboluri:

ALA – Activități Liber Alese
ADE – Activități Domenii Experiențiale
ADP – Activități de Dezvoltare Personală
DLC – Domeniu Limbaj Comunicare
DEC – Domeniu Estetic și Creativ
DȘ – Domeniu Știință
DOS – Domeniu Om - Societate
DPM – Domeniu Psiho-Motric

Data,
1 iunie 2011

Intocmit,
Claudia Popescu

Anexa 20 Afiş

Anexa 21 Fluturaş

3.1.4 Studiu de caz

Proiectul

Obiectivele majore ale proiectului Grădinița de vară – bucuria copiilor şi alternativa părinților pe perioada verii au vizat :

- Să ofere un cadru potrivit pentru socializare, învățare activă şi joacă pentru 160 de copii preşcolari;
- Să ofere o alternativă viabilă, sigură şi potrivită de petrecere a timpului copiilor preşcolari pe perioada vacanței de vară;
- Să dezvolte cunoştinte minimale în diferite domenii (sănătate, educație rutieră, ecologie);
- Să dezvolte un ghid practic pentru părinți care să-i ajute la realizarea activitătilor educative cu copiii în timpul liber

Pentru atingerea acestor obiective, în intervalul 23 mai – 21 august 2011, au fost derulate mai multe activități, iar în perioada 20 iunie - 12 august, pe parcursul a opt săptămâni, o serie/săptămână, am desfăşurat următoarele categorii de activități tematice:

- Luni 9 – 13 Activități de prezentare şi descoperire a lumii animalelor
- Marți 9 – 13 Educație pentru sănătate (Cum mânâncăm sănătos? Ce este necesar pentru a ne dezvolta armonios?)
- Miercuri 9 – 13 Lumea dinozaurilor, a insectelor, excursie în lumea astrelor.
- Joi 9 – 13 Educație rutieră (Reguli de bază pentru a circula corect şi pentru a ne feri de accidente)
- Vineri 9 – 13 Educație ecologică (modalități de protejare a naturii)

Echipamentele puse la dispoziție de bibliotecă pentru realizarea acestor activități: televizor, dvd player, boxe, radiocasetofon, 6 calculatoare (în valoare de 3895$), au fost completate cu echipamentele achiziționate: videoproiector, laptop, imprimanta, aparat de îndosariat, ghilotină, trusă de prim ajutor, coşuri de gunoi (în valoare de 2330 $) şi consumabile (în valoare de 627 $).

Activitățile au fost susținute în zilele de luni, miercuri şi vineri de un bibliotecar, iar în zilele de marți şi joi de un voluntar, asistați de alți trei bibliotecari şi, în medie, patru voluntari/zi – responsabili cu preluarea copiilor dimineața, supravegherea lor pe parcursul programului, precum şi cu acordarea asistenței la jocurile dintre activități. Din această echipă au mai făcut parte coordonatorul proiectului, un medic responsabil cu verificarea stării de sănătate a copiilor şi reprezentanți ai Inspectoratului Județean de Poliție, care au desfăşurat activitățile de educație rutieră. Programul inițial a fost completat cu lecții de limbă engleză, dans şi istorie, prin cooptarea voluntarilor de la Projects Abroads şi a doi muzeografi de la Muzeului Județean de Istorie Braşov.

Alături de cei 150 de preşcolari şi părinții lor, o altă categorie de beneficiari ai acestui proiect a fost reprezentată de cinci bibliotecari ai secției de copii şi tineret şi 20 voluntari provenind de la mai multe organizații neguvernamentale braşovene, care desfăşoară activități cu copiii. Pe parcursul a trei zile, aceştia au participat la un training în animație socio-educativă susținut de SOS – Satele Copiilor, Maşina cu Jucării. Training-ul a fost unul interactiv şi practic, la sfârşitul lui participanții fiind capabili să creeze jocuri noi, să confecționeze jucării, să proiecteze activități de animație socio-educativă.

În ultima zi a prezenței la Braşov a celor de la SOS – Satele Copiilor a fost organizată o activitate destinată tuturor prichindeilor, participanți sau nu la Grădinița de vară, în aer liber, în parcul central. Pe parcursul a patru ore, bunici, mamici, tătici şi, bineînțeles, cei mici au avut posibilitatea să testeze jucării originale, să participe la activități creative şi să se întreacă în concursuri inedite. Prezența celor peste 100 de copii ne-a demonstrat încă o dată că astfel de activități nu sunt numai bine venite, ele sunt necesare şi sunt cerute de copii şi părinți.

Rezultate aşteptate versus realizări

Primele trei tipuri de activități desfăşurate au vizat crearea a unui cadru potrivit pentru socializare, învățare activă şi joacă şi s-au desfăşurat fără probleme, ele constând în: stabilirea echipei, identificarea resurselor necesare, realizarea calendarului de activități.

Pentru realizarea celui de al doilea obiectiv, oferirea alternativei de petrecere a timpului, s-au desfăşurat două activități: **instruirea şi formarea resurselor umane** şi **achiziționarea materialelor necesare**. Formarea resurselor umane a fost realizată în două etape deoarece furnizorul inițial nu a mai fost disponibil, astfel că această formare a fost asigurată în mod voluntar de Asociația Educatoarelor din România şi de SOS Satele Copiilor Maşina cu Jucării, contra cost.

Pentru atingerea celui de-al treilea obiectiv, dezvoltarea de cunoştințe minimale în diferite domenii, în fiecărei zi a săptămânii au fost organizate activități tematice, care au fost completate cu următoarele tipuri de activități:

LIMBA ENGLEZĂ	**ISTORIE**	**DANSURI**
• Butterfly”	• Modelaj din keraplast – animale	• Rățuşca”
• „My name is …1”	• Modelaj în lut – Epoca bronzului	• „Pinguinul”
• „My name is …2”	• Modelaj în lut – Epoca fierului	• „Macarena”
• „Colors”	• Modelaj în lut – Epoca romana	• „Meneaito”
• „Numbers”	• Modelaj din keraplast – liber	• „Polka”
• „My family”	• Modelaj din keraplast – Egiptul antic	
• „My pet”	• Modelaj din Keraplast – Civilizația asiatică	
• „Red, Yellow, Blue”	• Modelaj din keraplast – liber	

LUNI - LUMEA ANIMALELOR, cu temele:	MARȚI - EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE, cu temele:	MIERCURI - INSECTE, DINOZAURI, ASTRE, cu temele:	JOI - EDUCAȚIE RUTIERĂ, cu temele:	VINERI – EDUCAȚIE ECOLOGICĂ, cu temele:
• „Animale domestice, animale sălbatice – prezentare generală”(Săptămâna1) • „Animale domestice – Purceluşul”(S2) • „Animale sălbatice – Pinguinul Imperial”(S3) • „Animale sălbatice – Vulpea”(S4) • „Animale sălbatice – Veverița”(S5) • „Animale sălbatice – Elefantul”(S6) • „Animale sălbatice – Ursul”(S7) • „Animale domestice – Pisica”(S8)	• „Corpul omenesc”(S1) • „Țara nutriției”(S2) • „Camera veselă”(S3) • „Cum să ne dezvoltăm armonios1 - alimentația”(S4) • „Cum să ne dezvoltăm armonios2 - sportul”(S5) • „Igiena personală1 - spălatul”(S6) • „Igiena personală2 - îmbrăcămintea”(S7) • „Igiena personală3 - odihna”(S8)	• „O zi în lumea insectelor – Gărgărița” (S1) • „Lumea lui Dino1” (S2) • „Lumea lui Dino2” (S3) • „O zi în lumea insectelor – Albinuța” (S4) • „Panetele” (S5) • „Lumea lui Dino3” (S6) • „Lumea lui Dino4” (S7) • „O zi în lumea insectelor – Fluturele” (S8)	• „Să circulăm corect – reguli generale” (S1) • „Să circulăm corect – semaforul” (S2) • „Să circulăm corect – indicatoare rutiere” (S3) • „Poliția în alertă – serviciul 112” (S4) • „Prietenul meu, polițistul!” (S5) • „Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru fixarea cunoştințelor1” (S6) • „Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru fixarea cunoştințelor2” (S7) • • „Aventurile lui Piticlick – joc interactiv pentru fixarea cunoştințelor3” (S8)	• „Darul mamei natura” (S1) • „Flopi şi apa” (S2) • „Circuitul apei în natură” (S3) • „Micul ecologist – factorii poluanți” (S4) • „Pădurea” (S5) • „Colectarea selectivă a deşeurilor” (S6) • „Micul ecologist – spune NU risipei” (S7) • „Micul ecologist – cum protejăm mediul” (S8)

Probleme de implementare şi provocări

Printre punctele slabe ale programului, aşa cum reiese din analiza fişelor se numără: durata prea scurtă a programului (părinții şi-ar dori ca programul să se desfăşoare pe toată perioada vacanței de vară sau pe un timp cât mai îndelungat din această perioadă), activitățile oferite copiilor să includă şi ieşiri în natură, vizite la muzee, excursii în împrejurimile Braşovului. De altfel, la sugestia părinților, programul de activități a fost completat față de planul inițial cu lecții de limba engleză şi dans, activități pe care părinții doresc să le oferim şi în continuare.

Pe parcursul derulării proiectului ne-am confruntat cu două categorii de probleme: unele de natură organizatorică şi celelalte „neprevăzute".

În ceea ce priveşte problemele de natură organizatorică acestea s-au datorat faptului că proiectul a fost derulat în parteneriat cu Asociația Edu For All. Din cei şapte voluntari inițiali ai asociației o parte nu au mai participat la program de loc, iar ceilalți au fost prezenți doar la câteva întâlniri, fiind înlocuiți de alte persoane care nu îşi cunoşteau rolul şi care nu parcurseseră etapa de instruire. Această situație a necesitat un efort suplimentar din partea bibliotecarilor pentru informarea şi instruirea pe loc a noilor voluntari. De asemenea, coordonatorul din partea Asociației nu a putut fi prezent decât în prima săptămână de activități, motiv pentru care comunicarea cu acesta pentru realizarea achizițiilor, coordonarea voluntarilor, a programului de activități s-a realizat doar telefonic şi prin e-mail. Au fost perioade în care numărul voluntarilor era prea mare, pentru că se prezentau cei care puteau, şi perioade în care erau doi voluntari. Această fluctuație a personalului implicat în derularea proiectului a creat disfuncționalități, însă problema a fost rezolvată prin suplimentarea cu bibliotecari atunci când voluntarii au fost puțini şi prin discuții cu coordonatorul din partea Asociației, pentru mai buna gestionare a voluntarilor.

Legat de categoria probleme „neprevăzute", aici ne-am confruntat cu situații din cele mai diverse, la care nici nu ne-am gândit la începutul proiectului. De exemplu, proiectul s-a adresat copiilor preşcolari cu vârste cuprinse între 3 şi 6 ani, lucru care a fost specificat şi în comunicatul de presă şi în fişa de înscriere. Cu toate acestea, au existat cazuri în care fratele de 4 ani a venit însoțit de surioara de 2 ani, care nu intrase în sistemul instituționalizat şi care nu era obişnuită cu colectivitatea sau cazuri în care un băiețel de 5 ani a venit împreună cu fratele său care deja era elev în clasa I, însă doreau să rămână împreună. Am fost flexibili şi am acceptat ambele variante, însă acest lucru a însemnat eforturi suplimentare şi încălcarea regulilor pe care le stabilisem.

Au fost cazuri de copii trimişi fără gustare şi atunci am rezolvat problema prin achiziționarea unor fructe, batoane de cereale şi apă pentru acei copii. Copiii mai energici, au transpirat foarte tare şi nu aveau bluziță de schimb, s-a telefonat părintelui pentru a veni cu hainele de schimb şi s-a recomandat tuturor să aibă un tricou în plus la ei. Când un părinte a dorit să rămână la program, copiii acestuia nu doreau să participe la activități, ci să stea cu părintele. În acest caz am rugat părintele să îi aştepte pe copii în sala de lectură şi în ziua următoare să nu mai rămână la activități.

În pauzele dintre activități, au existat conflicte între copii, în jucăriotecă, pentru aceeaşi jucărie. Voluntarii nu au intervenit. Foarte dorită a fost tricicleta şi cum era numai una şi toți doreau să o folosească în acelaşi timp, am gestionat situația prin organizarea unui concurs. Copiii au folosit tricicleta pe rând şi au obținut la sfârşit un permis de conducere a tricicletei şi astfel conflictul a fost aplanat.

Cel de-al patrulea obiectiv al proiectului, „realizarea unui ghid practic pentru părinți" nu a fost atins din cauza lipsei de comunicare cu partenerii noştri.

Strategii, tactici şi instrumente

Pentru că programul se adresează unei categorii de vârstă aflată în plin proces de dezvoltare psihologică, motorie şi cognitivă şi, mai mult decât atât, perioada de desfăşurare este vacanța de vară, atunci când alegeți activitățile asigurați-vă că acestea sunt dinamice, au ingredientele necesare şi asigură satisfacerea tuturor nevoilor celor mici. Recomandăm să existe întotdeauna pregătit un set de activități ludice şi de animație de rezervă, care să poată fi utilizat în pauzele dintre activitățile dedicate temei abordate, pentru că indiferent de cât de multe jucării ar avea biblioteca, atenția şi răbdarea celor mici nu s-au dezvoltat încă suficient, au nevoie să schimbe în permanență tipul de activitate şi au o mare nevoie de interacțiune, care nu este bine să vă prindă pe picior greşit.

De asemenea, pentru tema generală alegeți activități care să utilizeze şi să combine cât mai multe metode, tehnici şi suporturi, pentru a-i ajuta pe cei mici să fixeze informațiile primite, pentru a le satisface curiozitatea şi a le oferi oportunitatea să intre în contact cu cât mai multe resurse.

Descoperim maşina de poliție

Învățăm să circulăm corect cu Piticlick

Modelaj în keraplast

O căsuță pentru Dino

Lectură

Dansăm Macarena

Parteneriatele

Parteneriatele încheiate în cadrul acestui program s-au dovedit a fi extrem de valoroase, pentru că, pe de o parte ne-au permis o bună promovare a programului (Inspectoratul Şcolar Județean, Asociația Educatoarelor din România), pe de altă parte ne-au permis să oferim activități atractive şi interesante pentru copii (Inspectoratul Județean de Poliție, SOS Salvați Copii – Maşina cu Jucării). De asemenea, parteneriatele realizate cu Muzeul de Istorie şi asociația Projects Aborads au contribuit la diversificarea programului de activități, prin includerea de ore de modelaj şi de limbă engleză susținute de vorbitori nativi.

Flexibilitatea programului

Programul a avut o structură bine definită, pentru fiecare zi a săptămânii fiind stabilită o temă generală. Acest fapt nu a însemnat însă că subiectul abordat în cadrul temei sau activitățile programate pentru tema respectivă nu au putut fi schimbate, ajustate, modificate, atunci când din varii motive (lipsa voluntarilor, absența unui partener, defecțiuni tehnice) s-a impus acest lucru. Asigurarea flexibilității unui program este deosebit de importantă atunci când se lucrează cu preşcolari şi când activitățile sunt conduse în parteneriat.

Ce spun părinții

Părinții ne-au informat că au constatat schimbări pozitive intervenite în comportamentul copiilor, ca urmare a participării la acest program: Karuna bea mai multă apă şi nu mai traversează strada decât pe zebră, atrăgînd atenția asupra acestei reguli şi

celorlalți membri ai familiei, Andra doreşte să asculte în fiecare zi măcar o poveste, Ana este mai generoasă, Diana este mai ordonată, Andrei doarme în sfârşit la prânz, Maria mănâncă tot, Vlad împarte acum jucăriile cu sora lui.

Lecții învățate

Comunicarea permanentă cu membrii echipei, cu partenerii, dar şi cu părinții copiilor participanți este o condiție esențială pentru asigurarea unui program de bună calitate. De asemenea, dezvoltarea unei relații cu părinții copiilor participanți permite atingerea obiectivelor programului mult mai uşor, pentru că îi implică în mod activ şi pe aceştia, care vor continuă munca începută de bibliotecari acasă şi vor avea în final o altă atitudine față de bibliotecă şi de bibliotecari.

Alături de comunicare am menționa dezvoltarea unor bune relații cu voluntarii, formarea, responsabilizarea şi recunoaşterea eforturilor lor, activități care trebuie precedate de un proces de selecție riguros.

Sustenabilitate

În acest an programul a ajuns la cea de a treia ediție, ceea ce dovedeşte că este un program nu doar atractiv, ci şi necesar, că răspunde unei nevoi reale a comunității. Pentru realizarea ultimelor două ediții nu au fost necesare cheltuieli suplimentare pentru că baza materială exista deja, iar activitățile care au fost asigurate pentru prima ediție de către partenerii bibliotecii au putut fi susținute şi de bibliotecarii care s-au familiarizat cu aceste tipuri de activități (modelaj cu keraplast, dans). În ceea ce priveşte cheltuielile cu consumabilele necesare, acestea nu au depăşit cheltuielile efectuate cu prilejul desfăşurării activităților obişnuite ale secției. Ele au fost achiziționate din bugetul bibliotecii, pe baza planificării anuale a activităților culturale, întocmită la sfârşitul anului trecut.

3.2. CULORILE COPILĂRIEI (program dedicat artei)

Introducere

Evoluția societății contemporane conduce către o nouă optică în didactica educației plastice, orientată spre receptarea critică a culturii vizuale din actualitate (civilizația contemporană) şi spre producerea de compoziții plastice cu rol formativ. Cu toate acestea, caracteristicile curriculei şi conținutul învățării, aşa cum sunt ele reflectate în programele elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului, cât şi numărul de ore alocat acestei discipline, nu satisfac cerințele actuale.

Şcolile şi partenerii lor din comunitate (biblioteci, muzee etc.) trebuie să consolideze educația pentru artele plastice şi vizuale şi să contribuie la integrarea lor în alte domenii de învățare, pentru a se asigura că elevii vor avea informațiile şi abilitățile necesare înțelegerii fenomenului, deoarece, în noua economie, estetica şi creativitatea sunt la fel de importante ca şi cunoştințele tehnice. Educația pentru artă nu sprijină numai dezvoltarea intelectuală şi educațională a copiilor, ci are şi un important rol în dezvoltarea lor personală şi socială.

Pentru copiii cu potențial intelectual ridicat şi cu aptitudini artistice care provin din medii defavorizate implementarea acestui program de către bibliotecă reprezintă unica posibilitate de instruire în domeniul artelor plastice.

Pentru şcoli, în special pentru cele din mediul rural, unde în majoritatea cazurilor lipseşte personalul specializat, programul va facilita organizarea de activități extraşcolare dedicate artelor plastice, în parteneriat cu bibliotecile publice locale care dispun de baza materială şi tehnologică necesară.

3.2.1 Prezentarea programului

Culorile copilăriei este un program care se desfăşoară din anul 2009, prin intermediul căruia se urmăreşte cunoaşterea noțiunilor teoretice şi practice elementare de limbaj plastic, dezvoltarea capacităților de observare, explorare şi înțelegere a unei opere de artă, dezvoltarea capacității de a aprecia şi reda frumosul din natură şi din viață. Astfel, copiii au posibilitatea să experimenteze în cadrul atelierelor de pictură diferite tehnici (de la dactilo-pictură la tehnica şabloanelor), jocul cu culorile (aplicarea culorii, combinarea culorilor, realizarea unor compoziții plastice) şi să interpreteze liber, creativ, lucrări plastice exprimând sentimente estetice (descrierea lucrărilor proprii sau ale celorlalți copii).

Scopul programului este înțelegerea activă de către copiii de vârsta preşcolară a limbajului plastic, a formelor de comunicare şi a expresiei plastice, de a le dezvolta gustul pentru frumos, culoare, armonie, compoziție, simetrie, spiritul de ordine şi acuratețe, de a le stimula interesul şi a le trezi emoții artistice.

Programul se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 3 şi 7 ani.

Obiectivele generale ale programului sunt:

- dezvoltarea cepacităților de observare şi înțelegere a unei opere de artă;
- dezvoltarea capacității de a aprecia şi reda frumosul din natură şi viață;
- cunoaşterea noțiunilor teoretice şi practice elementare de limbaj plastic.

Resurse necesare:

a) **umane**:
   - îndrumători – 2 cadre didactice de specialitate / artişti plastici locali / bibliotecari
   - asistenți – 2/4 bibliotecari / voluntari
   - colaboratori – 3/ 5 părinți din cadrul grupei de participanți

b) **materiale**:

   - **spațiu**: - biblioteca
   - **echipamente**: - laptop, videoproiector, ecran proiecție, scanner, imprimantă,
   - **consumabile**: - panouri polistiren, planşe, acuarele, creioane colorate, pânză albă / crem, vată, dopuri de plută, gumă de şters, pensule, etichete, cartoane divers colorate, foarfece, perforatoare cu forme diverse

c) **timp**: este un program cu caracter permanent, desfăşurat pe baza solicitărilor beneficiarilor. Timpul alocat desfăşurării unui program complet este de 6 săptămâni.

Indicatori principali folosiți la măsurarea rezultatelor şi impactului

a) cantitativi: creşterea numărului de beneficiari cu 25%, continuitatea în timp a programului, încheierea a 10 noi parteneriate pentru acest program cu grădinițele din județ

b) calitativi: caietul de impresii, feedback-ul partenerilor şi colaboratorilor; impresiile la cald ale beneficiarilor

3.2.2. Fazele de implementare

- **Cotactarea şi comunicarea cu grădinițele pentru identificarea formelor de colaborare agreate – 1 lună înainte de începerea programului**

- **Identificarea resurselor, a resurselor existente şi celor necesare desfăşurării programului în condiții optime – 2 săptămâni înainte de începerea programului**

- **Încheierea parteneriatului cu grădinița selecționată – 1 săptămână înainte de începerea programului;**

- **Planificarea activităților, organizarea şi distribuirea sarcinilor în echipă – 2 săptămâni**
- **Achiziționarea materialelor necesare – 1 săptămână înainte de începerea programului**
- **Desfăşurarea activităților planificate – 6 săptămâni**
- **Evaluarea programului – după încheierea fiecărei activități şi la finalizare**.

Etapa de contactare şi comunicare

Se realizează o scurtă prezentare a programului şi o listă cu obligațiile ce le revin grădinițelor care doresc să se implice ca parteneri în proiect. Comunicarea se realizează direct, prin contactarea şi invitarea educatorilor la o primă întâlnire. Principalele obligații ale potențialilor parteneri ai programului se referă la acordul educatorului coordonator şi al părinților de participare şi implicare în activitățile derulate prin program, acordul factorilor responsabili asupra locației, orarului şi activităților propuse a se desfăşura. În urma întâlnirii se vor selecta grădinițele care îşi manifestă dorința de participare.

Identificarea resurselor

Se face o evaluare a resurselor existente şi se identifică resursele care trebuie procurate pentru a se putea desfăşura activitățile propuse. Educatorii vor colabora la întocmirea necesarului de materiale şi împreună cu părinții copiilor beneficiari ai programului se alcătuiesc trusele personalizate pentru fiecare participant, truse care conțin materialele şi instrumentele ce vor fi utilizate în cadrul activităților.

Încheierea parteneriatului

Se încheie un parteneriat formal, care va fi semnat şi ştampilat de părțile implicate, care include drepturile şi obligațiile fiecărui partener.

Planificarea activităților

Se distribuie sarcinile pentru membrii echipei, fiecărui bibliotecar revenindu-i sarcina de a asista, îndruma şi supraveghea în realizarea activităților un număr de 5 participanți. Se elaborează planul de activități cu obiectivele de învățare vizate pe fiecare activitate în parte. Se stabileşte calendarul desfăşurării activităților, pe zile şi ore şi se rezervă spațiul pe intervalul orar stabilit pentru întreaga perioadă a programului. Se planifică întâlnirile echipei după fiecare activitate pentru completarea fişelor de evaluare şi discutarea problemelor apărute pe parcursul desfăşurării activităților.

Achiziționarea materialelor

Se stabilesc modalitățile de procurare a materialelor necesare desfăşurării programului. Materialele se obțin atât prin intermediul serviciului administrativ al bibliotecii, cât şi prin contribuția benevolă a părinților micilor beneficiari care pot asigura o parte din materialele necesare.

Activitățile din program

Activitățile prevăzute se derulează pe o perioadă de şase săptămâni, cu o frecvență de o şedință pe săptămână şi durata de două ore/şedință.

Activitatea 1: **Să ne cunoaştem, să desenăm împreună**.

Deoarece provin din medii diferite, prezentarea participanților se face prin intermediul unui joc de cunoaştere care are rolul de a sparge gheața şi de a ajuta la crearea unei atmosfere relaxante, de colaborare, un climat propice învățării. Bibliotecarul prezintă culorile şi calitățile lor, iar cu ajutorul unor cartonaşe colorate împarte participații în echipe, folosind culorile. Fiecare echipă trebuie să îşi aleagă un nume care să aibă în componență denumirea culorii echipei. Pentru a ajuta participanții în alegerea numelor se fac propuneri de nume care să-i orienteze în procesul decizional. Fiecărei echipe constituite i se repartizează o măsuță de lucru, iar fiecărui membru al echipei o insignă colorată în culoarea echipei. Sarcina de lucru pe această activitate este

realizarea unui desen individual, pe o temă la liberă alegere. Fiecare echipă primeşte materialele necesare realizării sarcinii, iar desenele vor fi incluse în portofoliul participantului. Se face o evaluare inițială a participanților cu ajutorul „Testului culorilor", un instrument de evaluare care permite identificarea unor stări afective de moment sau chiar a unor trăsături de personalitate ale copilului.

Sarcini de învățare / participant: • să numească culorile; • să identifice culoarea preferată.	Aspecte urmărite: • să precizeze culoarea preferată, chiar dacă nu a utilizat-o; • să denumească culorile prezentate; • să denumească elementele desenate.

Activitatea 2: **„Jocul formelor şi culorilor" - linii, forme şi culori de bază**.

Se prezintă culorile de bază şi formele. Se fac exerciții de reproducere a formelor după indicații trasate, se prezintă obiecte de diferite mărimi, forme, texturi şi culori care să îi orienteze şi să îi ajute pe participanți în asimilarea corectă a informațiilor nou prezentate. Fiecare participant este invitat să aleagă diferite forme şi suprafețe de lucru pe care trebuie să le coloreze în diferite culori. La terminarea timpului acordat, după ce colorarea suprafețelor s-a încheiat, participanții trebuie să descrie ce formă are obiectul lui şi cu ce culoare a ales să îl coloreze.

Sarcini de învățare / participant: • să denumească formele desenate; • să recunoască culorile primare; • să aplice culoarea pe suprafața dată; • să ştie să utilizeze creioanele colorate; • să traseze puncte şi linii pentru a reda imaginea; • să coloreze în spațiul trasat • să coloreze fiecare formă după culoarea reprezentată de cercurile colorate primite; • să denumească culorile de pe disc; • să denumească elementele desenate.	Aspecte urmărite: • să coloreze suprafața fiecărei forme date fără să depăşească conturul; • să recunoască culorile primare; • să haşureze în spațiul indicat; • să utilizeze corect creioanele colorate; • să folosească diferite elemente de limbaj plastic cunoscute (punctul, linia, forma) în redarea temei alese.

Activitatea 3: **„Anotimpurile şi culorile lor" - amestecurile cromatice.**

Se prezintă participanților „natura în imagini" şi se identifică culorile prezente în imagini. Se insistă pe denumirea culorilor, pe semnificația şi obiectul / lucrul / elementul din natură în care se întâlneşte acea culoare. Fiecărui participant i se repartizează câte o planşă pe care este un contur care trebuie umplut cu culoarea specifică elementului desenat. Fiecare participant este rugat să precizeze care este anotimpul lui preferat şi apoi este invitat să picteze culorile specifice anotimpului indicat

Sarcini de învățare / participant: • să precizeze petele de o anumită culoare indicată; • să numere perechile de pete de aceeaşi culoare; • să deseneze atâtea buline câte pete/perechi de pete sunt • să utilizeze corect culorile, potrivit obiectelor / lucrurilor / elementelor din natură prezentate să coloreze fiecare element al naturii aşa cum este el; • să acopere toată suprafața de lucru dată; • să exprime starea pe care o are în contactul cu o culoare precizată.	Aspecte urmărite: • să denumească culorile date; • să recunoască culorile obține; • să denumească culorile ce caracterizează obiectul / lucrul / elementul de natură prezentat / indicat; • să coloreze imaginile, respectând conturul acestora; • să precizeze starea pe care o are ,,citind'' culoarea indicată.

Activitatea 4: Tehnici de ştampilare

Se prezintă tehnicile şi materialele diferite cu ajutorul cărora pot fi realizate ştampilele destinate imprimării unor forme prefabricate pe suportul de lucru. Propunerea diferitelor tehnici de decorare are drept scop atragerea, stimularea interesului şi îmbogățirea cunoştințelor. Se folosesc drept ustensile de lucru obiecte simple şi materiale variate (cartofi, dopuri de plută, gume de şters, piepteni, şabloane confecționate prin decupaj).

Sarcini de învățare / participant: • să ştie care sunt tehnicile de desen prezentate; • să ştie să lucreze cu tehnicile de desen prezentate; • să utilizeze corect materialele de lucru; • să acopere suprafața suportului de lucru ales pentru a realiza tema aleasă;	Aspecte urmărite: • să ştie să denumească tehnica utilizată; • să ştie care sunt instrumentele de lucru adecvate tehnicii de lucru alese; • să ştie să utilizeze tehnicile prezentate; • să ştie să utilizeze corect instrumentele noi de lucru; • să acopere corect / în limitele stabilite suprafața de lucru.

Activitatea 5: **Expresivitatea. Tehnici de expresie** (stropirea pe suprafața uscată / amestecul culorilor calde sau reci / acoperirea suprafeței date).

Se prezintă şi se explică tehnicile noi de abordare a suprafeței de lucru. Fiecare participant este invitat să îşi aleagă suportul de lucru pe care este rugat să reprezinte prin intermediul tehnicilor de expresie artistică prezentate, anotimpul preferat în culorile specifice lui. La terminarea timpului de lucru acordat lucrările sunt lăsate pe mesele de lucru şi se face turul participanților pe la fiecare masă pentru a putea fi văzute de către toți. Fiecare participant este invitat să îşi exprime părerea asupra produselor realizate.

Sarcini de învățare / participant: • să finalizeze tema aleasă în timpul acordat; • să precizeze culorile pe care le utilizează; • să acopere suprafața suportului de lucru ales pentru a realiza tema aleasă; • să amestece culorile (una primară şi vecina sa binară) în cantități diferite pentru a obține mai multe nuanțe; • să cunoască procedeele de realizare a formelor care redau delicatețea şi sensibilitatea; • să realizeze un spațiu plastic cu subiect dat, dezvoltându-şi simțul estetic şi sensibilitatea cromatică.	Aspecte urmărite: • să precizeze care sunt culorile specifice anotimpului ales; • să utilizeze corect acuarela, apa şi accesoriile primite pentru a reda tema aleasă; • să identifice forme din "natura pe imagini" ca forme de obiecte, forme geometrice, forme plastice; • să manifeste spirit critic şi autocritic în evaluarea produselor activității; • să aplice culoare pe suportul de lucru primit (frunză, felie de cartof). • să acopere toată suprafața cu pete de culoare potrivit culorilor caracteristice anotimpului ales.

Activitatea 6: **Dactilo-pictura şi pictura cu palma**

Se prezintă dactilo-pictura ca tehnică de lucru şi se împart participanților materialele de lucru. Pentru a fixa cunoştințele acumulate, a stimula colaborarea şi cooperarea, participanții sunt solicitați să realizeze o pictură în comun, pe echipe. Pentru realizarea materialului, fiecărei echipe îi este repartizat câte un suport de lucru. După realizarea materialelor pe echipe, este prezentată şi tehnica de pictură cu palma şi sunt invitați toți participanții să îşi aducă contribuția artistică la realizarea unui material comun.

Sarcini de învățare / participant: • să elaboreze împreună o lucrare colectivă prin folosirea unor tehnici învățate; • să acopere suprafața suportului de lucru; • să realizeze compoziția, în mod curat şi îngrijit; • să utilizeze materialele, instrumentele de lucru şi tehnicile învățate, pentru a exprima liber idei şi	Aspecte urmărite: • să obțină efecte plastice prin fuzionarea culorilor prin amprenta palmei şi a degetelor; • să realizeze efecte plastice – pete de culoare, amprente folosind palma, degetele; • să participe activ la crearea cadrului estetic specific ambientului;

sentimente; • să obțină forme elaborate pe baza prelucrării formelor spontane, valorificând diferențele dintre acestea şi folosind culorile şi amestecurile.	• să lucreze după cerința dată; • să utilizeze corect acuarela, apa şi accesoriile primite; • să utilizeze corect terminologia specifică artelor plastice;

3.2.4. Evaluare şi impact

Evaluarea activităților programului se va realiza prin intermediul a trei tipuri de instrumente: fişa de observație (anexa 23) şi fişa activității zilnice (anexa 24) care se va completa de către îndrumător la sfârşitul fiecărei sesiuni şi fişa de evaluare (anexa 25) care va fi completată la sfârşitul programului. De asemenea, evaluarea va fi completată impresiile la cald ale beneficiarilor şi de cele ale părinților care vor fi rugați să completeze caietul de impresii.

În urma derulării programului se aşteaptă o creştere a numărului de beneficiari cu 25%, continuitatea în timp a programului, încheierea a 10 noi parteneriate pentru acest program cu grădinițele din județ

TESTUL CULORILOR

Materiale necesare:
- cartonaşe de culori diferite: albastru, verde, roşu-portocaliu, [illegible], violet, maron, negru, gri.

Modul de desfăşurare:
- se aşează cartonaşele în şir orizontal şi se acoperă.
- se cere subiectului să aleagă repede culoarea care-i place cel mai mult.

Scop - evaluarea inițială a participanților.

Obiective:
- să identificăm starea afectivă a participanților,
- să cunoaştem trăsăturile de bază ale personalității lor,
- să ştim nivelul lor de recunoaştere a culorilor.

Interpretare:
În funcție de culoarea aleasă pot fi considerate anumite stări afective sau trăsături de personalitate.

Semnificația culorilor:
1.albastru - cel puțin pentru acel moment, se identifică o trebuință de linişte, relaxare, repaus, fie ca urmare a unei tensiuni psihice / emoționale, fie a unei oboseli.
2.verde – dorința de a fi luat în considerație, tendința către egocentrism şi de a face ce vrea el. În unele cazuri poate dezvălui tendința de independență, autonomie.
3.roşu-portocaliu – se identifică o slabă capacitate de a se concentra asupra unei singure activități, nevoia de trăiri variate, schimbare a experienței. Pentru preşcolari poate exprima şi existența unui nivel ridicat al curiozității, ca sentiment intelectual.
[illegible] - trebuința de destindere ca urmare a existenței unui conflict. Pentru cazul în care nu există un conflict prezent, alegerea acestei culori poate să semnifice dorința de schimbare.
5.violet - indică de cele mai multe ori sentimentul lipsei unei securități afective, trebuința de protecție din partea cuiva, sau dorința de a fi protejat, dorit mai ales pentru farmecul personal.
6.maron - de obicei semnifică trebuința pentru sănătate şi bine fizic. Poate dezvălui o suferință /afecțiune ascunsă de care nici nu îşi dă seama. Poate fi vorba de o afecțiune reală.
7.negru - atitudine de renunțare, protest față de o anumita situație, existența unor conflicte ascunse în conştiința copilului.
8.gri - predispoziția de a refuza implicarea / participarea la acțiuni atunci când ele sunt impuse din exterior. În astfel de cazuri copilul execută activitățile în mod mecanic, artificial, formal.

Materiale suport

- „Testul culorilor" – evaluare inițială (anexa 22)
- Fişă observație (anexa 23)
- Fişă activități zilnice (anexa 24)
- Fişă evaluare_3 pagini (anexa 25)
- Plan lecție (anexa 26)

Anexa 22 „Testul Culorilor" – evaluare inițilă

Anexa 23 Fişa de observație

FIȘĂ DE OBSERVAȚIE

Data: _____

Locul și activitatea în care se desfășoară: _____

Cod subiect: _____

Durata desfășurării: _____

Observarea expresivității și creativității artistice	I	B	FB
Folosește cuvinte și expresii specifice activităților artistico-plastice (decorare, colorare, stropire, ștampilare, presare, rupere, frământare etc)			
Aplică tehnicile învățate pentru realizarea unor combinații originale			
Creează forme și modele noi prin îmbinarea elementelor de limbaj plastic			
Elaborează creații individuale și colective cu temă dată			
Participă la crearea cadrului estetic specific ambiental			
Descrie lucrările proprii sau ale celorlalți colegi, ținând cont de aspectul lor și de sentimentele pe care acestea le trezesc în sufletul autorului			
Respectă regulile stabilite de comun acord în cadrul grupului			
Este activ în jocurile în care este implicat și participă la reușita echipei			

I = insuficient
B = bine
FB = foarte bine

Comentarii:

_____

_____

_____

_____

Observator: _____

Anexa 24 Fişă de activităţi zilnice:

FIŞA DE ACTIVITAŢI ZILNICE

Data:_____

Locul desfăşurării:_____

COD ID	COLABORARE	IMPLICARE	RESPECTAREA TIMPILOR	RESPECTAREA REGULILOR	STARE AFECTIVĂ	INDEPLINIREA SARCINILOR

1= InSuficient
2 = Suficient
3 = Bine
4 = Foarte Bine
5 = Excelent

Observaţii:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Intocmit: _____

Anexa 25 Fişă evaluare

FIŞĂ EVALUARE – (5-6/7 ani)

Nume si prenume: _____
Activitate: _____
Data: _____

I = comportament insuşit
D = în dezvoltare
A = comportament absent

	I	D	A
a)Înţelegerea şi utilizarea corectă a semnificaţiilor			
1. Ia parte la discuţii;			
2. Întreabă şi răspunde la întrebări;			
3. Ia parte la activităţile de grup, sugerează ce este de făcut mai departe			
4. Îndeplineşte acţiuni, ca răspuns adecvat			
5. Utilizează cuvinte noi în contexte adecvate;			
6. Manifestă iniţiativă în comunicare şi interes pentru semnificaţia cuvintelor;			
7. Utilizează calităţile expresive ale limbajului în transmiterea unor idei şi sentimente			
b)Capacitatea de a înţelege şi transmite intenţii, gânduri, semnificaţii			
1. Manipulează cărţi cu uşurinţă şi îşi manifestă interesul faţă de ele ;			
2. Cunoaşte elemente distinctive importante ale unei cărţi : copertă, foi, pagini, titlu, autor, numerotarea paginilor etc. ;			
3. Discută despre cărţi (poveşti, poezii) care i s-au citit ori la ale căror ilustraţii a privit, spune de ce i-au plăcut, discută despre personajele lor etc.;			
4. Împrumută cărţi din bibliotecă şi ştie să se descurce în ea;			
5. Citeşte global şi contextual (ajutându-se de imagini) cuvinte sau simbolurn din natura în imagini;			
6. Cunoaşte semnificaţia relaţiilor spaţiale uzuale (sus, jos, la dreapta, la stânga, pe, sub, deasupra, dedesubt, aproape, departe, înăuntru, în afară, lângă, aici, acolo etc.) şi utilizează limbajul adecvat;			
c)Capacitatea de a recunoaşte, denumi, construi şi utiliza formele geometrice			
1. Identifică cercul, pătratul, dreptunghiul, triunghiul, ovalul dintr-o mulţime de alte forme geometrice;			
2. Recunoaşte cercul, pătratul, dreptunghiul, triunghiul, ovalul în mediul ambiant;			
3. Construieşte cercul, pătratul, dreptunghiul, triunghiul, ovalul folosind diferite obiecte (cuburi, bile, mărgele, jetoane etc.);			
4. Trasează cercul, pătratul, dreptunghiul, triunghiul, ovalul trecând cu creionul peste o linie deja trasată/după model sau în baza comenzii verbale			
d)Capacitatea de cunoaştere şi înţelegere a mediului înconjurător			
1. Analizează elemente componente ale mediului înconjurător prin antrenarea tuturor organelor de simţ;			
2. Enumeră părţi componente ale corpului uman, plantelor, animalelor;			
3. Recunoaşte fenomene ale naturi (vânt, ploaie, grindină, ninsoare, îngheţ, viscol, furtună, tunet, trăsnet, etc.) în momentul producerii lor;			
4. Identifică caracteristicile anotimpurilor şi lunile corespunzătoare acestora;			
5. Observă şi enumeră modificări apărute în viaţa omului, plantelor, animalelor în funcţie de anotimp;			
6. Efectuează experienţe (dizolvare, colorare, plutire, scufundare, combinare, separare, fierbere, evaporare, atracţie magnetică etc.) folosindu-se de instrumente diferite;			
e)Utilizarea unui limbaj adecvat în prezentarea unor fenomene din natură şi din mediul înconjurător			

1. Adresează întrebări în legătură cu cele observate;			
2. Cunoaşte existenţa mai multor medii de viaţă şi factorii care le pot influenţa;			
3. Exprimă descoperirile şi ideile sale utilizând un limbaj adecvat;			
4. Utilizează ustensile de lucru accesibile vârstei;			
5. Observă caracteristici ale materialelor din natură şi a celor sintetice (formă, culoare, dimensiune etc.);			
f)Abilităţi practice specifice nivelului de dezvoltare motrică			
1. Selectează şi foloseşte adecvat unelte şi materialele, conform temei propuse;			
2. Verbalizează acţiunile întreprinse, folosind un limbaj adecvat;			
3. Execută, individual şi în grup, tema dată;			
4. Manifestă spirit cooperant în activităţile de grup ;			
5. Execută lucrări practice din materiale diferite, combinându-le între ele.			
g)Simţ practic şi estetic			
1. Realizează lucrări originale, manifestând creativitate în alegerea subiectelor;			
2. Manifestă stabilitate şi perseverenţă în activitate;			
3. Găseşte utilitate tuturor obiectelor realizate;			
4. Îşi exprimă opinia faţă de lucrarea proprie şi/sau faţă de lucrarea celorlalţi, motivându-şi părerea.			
h)Cunoaşterea şi respectarea normelor de comportare			
1. Acceptă şi respectă regulile de convieţuire în grup;			
2. Manifestă spirit de echipă şi colaborează la realizarea unei teme/activităţi în comun;			
3. Ascultă şi respectă păreri;			
4. Acceptă şi oferă sprijin;			
5. Îşi cunoaşte responsabilităţile în microgrupul din care face parte;			
6. Dovedeşte autonomie în activitatea zilnică.			
i)Trăsături pozitive voinţă şi caracter, atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi			
1. Îşi apreciază propriul comportament în raport cu persoane, personaje şi situaţii cunoscute;			
2. Îşi adaptează comportamentul la diferite situaţii;			
3. Respectă promisiunile făcute;			
4. Manifestă încredere, sinceritate, curaj în raport cu sine şi cu ceilalţi;			
5. Îşi manifestă dezacordul faţă de atitudinile negative			
6. Acceptă diversitatea de opinii şi atitudini.			
j)Deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje			
1. Respectă poziţia corectă a corpului faţă de suportul de lucru;			
2. Utilizează corect instrumentele de lucru în exprimarea liberă a gestului grafic ;			
3. Trasează linii în duct continuu, în diferite poziţii, pentru a reda imaginea unor obiecte (în desene individuale sau colective);			
4. Execută punctul atât liber cât şi într-un spaţiu dat (orizontal, vertical, concentric);			
5. Dispune alternativ două sau mai multe elemente decorative;			
6. Ilustrează povestiri, evenimente, plante, animale, oameni cu mijloace specifice domeniului artistic;			

7. Aplică culoarea pe suprafețe date sau libere (cu pensula, buretele, degetul, palma, ghemotocul de hârtie, ghemul de ață, ștampila, penia, tubul etc.);			
8. Obține efecte plastice prin combinarea culorilor sau alte tehnici (fuzionare, presare, decolorare, stropire, pliere etc.);			
9. Pregătește materialul de modelat prin frământare, rupere;			
10. Modelează prin: mișcarea translatorie a palmelor față de planșetă, împreunarea capetelor prin lipire, adâncire, apăsare, mișcare circulară, aplatizare;			
11. Cooperează în realizarea unor lucrări plastice complexe.			
k)Corespondența între diferitele elemente de limbaj plastic și forme, obiecte din mediul înconjurător			
1. Recunoaște și compară puncte, linii, culori, forme în mediul înconjurător și lucrările proprii;			
2. Recunoaște și utilizează cu ușurință materiale și instrumente de lucru specifice desenului, modelajului, picturii ;			
3. Aplică reguli de utilizare a materialelor și instrumentelor, astfel încât să asigure protecția sănătății proprii și a celorlalți;			
4. Folosește cuvinte și expresii specifice activităților artistico-plastice (decorare, colorare, stropire, ștampilare, presare, rupere, frământare, adâncare etc.);			
5. Descrie acțiuni specifice tehnicilor folosite.			
l)Stimularea expresivității și creativității prin desen, modelaj,pictură			
1. Aplică în situații noi tehnicile învățate pentru realizarea unor combinații originale;			
2. Creează forme și modele noi prin îmbinarea elementelor de limbaj plastic;			
3. Elaborează creații individuale și colective cu și fără temă dată.			
4. Participă la crearea cadrului estetic specific ambiental;			
5. Modifică modelul dat pentru o lucrare de desen, pictură, modelaj prin adăugare sau restructurare;			
6. Descrie lucrările proprii sau ale celorlalți copii, ținând cont de aspectul lor și de sentimentele pe care acestea le trezesc în sufletul copilului;			
7. Descoperă semnificația lucrărilor din analiza culorilor, formelor, liniilor;			
8. Propune posibilități de valorificare a lucrărilor (expoziții, aniversări, concursuri etc.);			
9. Exprimă ceea ce simte privind desene, tablouri, fotografii artistice, albume de artă.			
m)Aplicarea independentă a deprinderilor însușite			
1. Exprimă stări afective sau comportamentale prin mișcare;			
2. Respectă regulile stabilite de comun acord în cadrul grupului;			
3. Este activ în jocurile în care este implicat și participă la reușita echipei.			

Comentarii:_____

Fişa 26 Plan de lecție

Biblioteca Judeţeană "George Bariţiu" Braşov
Serviciul de Informare şi Formare Continuă

Secţia pentru Copii şi Tineret Jucărioteca

CULORILE COPILĂRIEI						
Semestrul	I		Săptămâna		Data	17.09.2010
Activitate	Artă – Atelierul de Pictură				Nivel	Cls.II (8 - 9 ani)
Tema	Principalele elemente ale limbajului plastic - Linia			Durată		60 minute
Nr elevi aşteptaţi	32			Nr elevi prezenţi		
Tipul activităţii	mixt					

Obiectiv cadru

Înţelegerea activă a limbajului plastic, a formelor de comunicare şi expresie plastică

Obiective de referinţă

1. Cunoaşterea noţiunilor teoretice şi practice elementare de limbaj plastic
2. Dezvoltarea capacităţilor de observare, explorare şi înţelegere a unei opere de artă
3. Dezvoltarea capacităţii de a aprecia şi reda frumosul din natură şi din viaţă
4. Participarea la activităţile de grup, inclusiv la activităţile de joc, atât în calitate de vorbitor, cât şi în calitate de auditor

Obiective operaţionale

Cognitive:

O1 – să enumere trei tipuri de picturi, funcţie de tehnica de realizare
O2 – să observe pe perioada rulării filmuleţului asemănările şi deosebirile dintre picturile prezentate
O3 – să comunice impresii, idei, pe baza celor observate
O4 – să numească cel puţin trei teme abordate în lucrările prezentate
O5 – să enumere principale elementele ale limbajului artistico-plastic
O6 îmbogăţirea vocabularului prin cuvintele: artă rupestră, frescă, mozaic, baroc, renascentism, impresionism, expresionism, cubism, suprarealism, artă abstractă

Psiho-motorii:

O7 – să participe la jocul "Oglinda"
O8 să execute o lucrare prin realizarea conturului unei imagini date

Strategii didactice

Metode: conversaţia, observaţia, exerciţiul, demonstraţia,
Mijloace : film, panouri, planşe, etichete, fişe de lucru, stimulente
Forma de organizare: frontal

Resurse

3 panouri polistiren, planşe, pioneze, etichete, cartonaşe evaluare, acuarele, pensule, laptop, videoproiector, bomboane.

Probleme de anticipat	Soluţii
Defecţiuni tehnice – nu rulează filmuleţul	Se vor folosi în schimb albume de artă şi enciclopedii
Depăşirea timpului alocat	Se va gestiona cu atenţie, depăşirea timpului pentru una dintre activităţi va fi recuperată prin reducerea timpului pentru activităţile următoare

Observaţii

3.2.4. Studiu de caz

Introducere

Eficiența preşcolarului depinde nu numai de capacitatea de asimilare a cunoştințelor, priceperilor şi deprinderilor, dar şi de anumite trăsături de personalitate, în particular de imaginația lui. Fără imaginație este imposibilă acumularea aceloraşi cunoştințe, priceperi şi deprinderi, este cu neputință formarea personalității în ansamblu a preşcolarului.

Este cunoscută importanța desenului şi picturii în pregătirea copilului pentru scris, cu scopul de a stimula interesul, de a trezi emoții estetice de a dezvolta gustul pentru frumos, culoare, armonie, compoziție şi acuratețe. S-a dorit îmbogățirea cunoştințele copiilor, folosind diferite tehnici de decorare a suprafețelor pentru o mai mare atractivitate a activităților artistico-plastice. Activitățile artistico-plastice constituie un important mijloc de dinamizare a vieții psihice a copilului, a proceselor sale intelectuale, afectiv-voliționale şi motivaționale.

Programul

Obiectivele majore ale programului au vizat dezvoltarea de cunoştințe legate de modalitatea de realizare a creațiilor artistice, dezvoltarea de priceperi şi deprinderi, capacități creative de alcătuire şi redare a obiectelor şi formarea abilităților practice la copii. Activitățile au fost susținute de două cadre didactice de specialitate asistate de bibliotecarii secției pentru copii. Din această echipă au mai făcut parte părinți ai beneficiarilor care au avut statutul de colaboratori fiind direct implicați în procesul de monitorizare a activităților desfăşurate în cadrul programului.

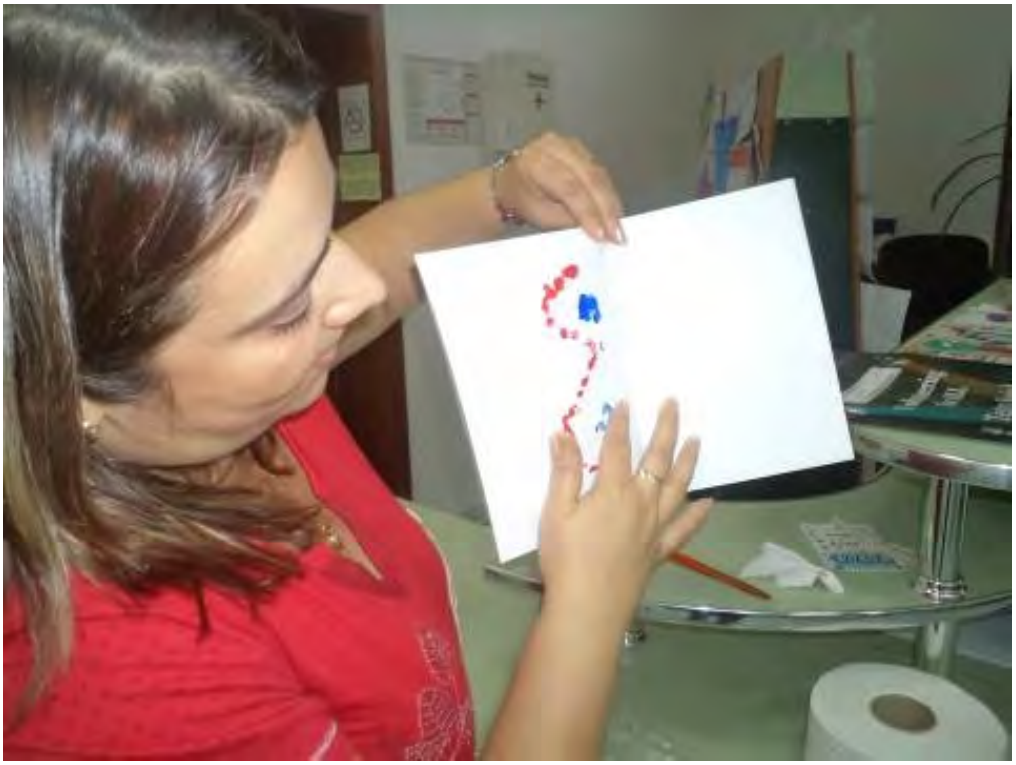

Rezultate aşteptate versus realizări

Rezultatele aşteptate în urma desfăşurării programului în prima etapă au fost de 45 de beneficiari cu vârste între 3 şi 7 ani. Realizarea şi vernisarea a 3 expoziții cu produsele realizate în timpul activităților din program. Creșterea gradului de socializare a beneficiarilor și manifestarea dorinței de a continua activități de educație și creație artistică întrun cadru formal, pentru aprofundarea cunoștințelor. Stimularea implicării, comunicării și colaborării între părinți și copii prin stimularea satisfacțiilor ambelor părți generate de rezultatele înregistrate. Creșterea stimei de sine și îmbunătățirea imaginii de sine ca urmare a activităților desfășurate și a responsabilizării micuților beneficiari în reușita lor.

Probleme de implementare şi provocări

Pe parcursul derulării programului ne-am confruntat cu problema legată de adaptarea şi integrarea copiilor de vârste mai mici în ritmul de desfăşurarea al activităților. Soluția identificată a fost implicarea părinților beneficiarilor în calitate de colaboratori astfel încât am putut asigura o mai bună asistență copiilor pe parcursul desfăşurării activităților.

Strategii, tactici şi instrumente

Relații eficiente cu partenerii şi colaboratorii au fost esențiale în derularea activităților din program. Lucrul în echipă. Prin combinarea cunoştințelor şi expertizei, am fost capabili să transmitem copiilor cunoştințe şi abilități legate de lucrul eficient. Pe parcursul derulării proiectului, echipa de implementare s-a întâlnit săptămânal pentru a se instrui şi a pune la punct activitățile din săptămâna în următoare. Frecvența mare şi constantă a întâlnirilor şi comunicarea permanentă între membrii echipei au fost elementele cheie, care au asigurat coeziunea şi buna funcționare a echipei.

Beneficii

Implementarea acestui program oferă beneficiarilor direcți posibilitatea de externalizare a trăirilor, de dezvoltare a unor abilități motrice de finețe, de dezvoltare a gustului pentru frumos şi estetic.

Beneficiarilor indirecți, părinți, le oferă posibilitatea de a fi implicați direct în derularea activităților din program, putând contribui direct la progresele înregistrate de copii.

Programul a fost interesant şi atractiv pentru toți cei implicați, mai ales pentru copii, care au devenit dornici să învețe la fiecare întâlnire ceva nou. El a avut un impact benefic asupra tuturor factorilor direct implicați. Munca intensă, utilizarea şi aplicarea tehnicilor noi, ritmul susținut de lucru au constituit o provocare pentru toți factorii direct implicați.

Ce spun copii:

Copiii s-au simțit ca acasă, au fost bucuroşi că au fost parte a acestui program şi mândri de realizările lor. Unii dintre beneficiari şi-au exprimat dorința de a mai participa încă o dată la acest program. Ceea ce s-a şi întâmplat pentru câțiva dintre ei.

Ce spun îndrumătorii

Cadrele didactice de specialitate implicate au apreciat favorabil caracterul practic al formării, diversitatea tehnicilor abordate, mediul stimulant de învățare şi climatul cald şi prietenos oferit de bibliotecă.

Ce spun părinții

Părinții au observat schimbarea în bine a copiilor în ceea ce priveşte încrederea de sine, adaptabilitatea, comunicarea şi relaționarea. Au considerat că dezvoltarea gustului pentru frumos este esențială în dezvoltarea armonioasă a personalității.

Lecții învățate

Programul a reuşit deoarece a pus biblioteca publică, părinții şi şcoala într-o strânsă legătură. Bibliotecari părinți şi profesori care lucrează împreună pentru a construi o relație durabilă bazată pe comunicare, pe schimb de experiență, inspirație, implicare activă şi sprijin reciproc. Bibliotecarii au învățat să lucreze împreună centrați pe nevoia de formare specifică a beneficiarilor.

Sustenabilitate

Programul a atras un larg interes. Numeroase şcoli braşovene, ca şi bibliotecarii afiliați Casei Corpului Didactic şi-au manifestat interesul să se implice în program.

4. SMS Preşcolar

Introducere

Perioada preşcolară este una dintre etapele de intensă dezvoltare psiho-motorie ce are loc sub presiunea structurilor sociale şi culturale, prin influențele massmediei şi instituțiilor preşcolare. Nevoia de joc şi mişcare este una dintre nevoile fundamentale ale copilului preşcolar, care o dată împlinită asigură pe lângă o bună condiție fizică, dezvoltarea unui respect de sine ridicat, dezvoltarea perseverenței, experimentarea colaborării şi a toleranței.

Sistemul românesc de educație preşcolară include din punct de vedere organizatoric **creşele**, în care sunt cuprinşi copiii de la **0 la 3 ani** şi **grădinițele de stat sau particulare**, pentru copiii cu vârste de la **3 la 7 ani**.

Din multiple cauze (numărul insuficient de locuri, costurile ridicate pentru frecventarea grădinițelor particulare, dorința familiei de a creşte copilul în prima parte a copilăriei alături de bunici) NU toți copiii de vârstă preşcolară fac parte din aceste două sisteme, iar cei care sunt parte a sistemului participă la activități care sunt centrate în general pe dezvoltarea intelectuală, în defavoarea dezvoltării fizice (calități şi deprinderi motrice), deşi acestea sunt strâns interconectate.

Petrecerea timpului în fața televizorului/calculatorului, alimentația de tip fastfood, abuzul de antibiotice, lipsa de timp a părin'ilor pentru mişcare în aer liber, costurile ridicate în centrele specializate, lipsa unei culturi a mişcării, ca şi oferta extrem de redusă de programe educaționale pentru mişcare constituie o motivație puternică pentru intervenția bibliotecii prin oferirea unui serviciu care să echilibreze această situație.

SMS Preşcolar este un program adresat copiilor cu vârste cuprinse între **3 şi 7 ani**, care îşi propune să contribuie la formarea obişnuinței de a practica sistematic exercițiul fizic, la educarea interesului şi a dragostei pentru mişcare, ca premise ale creşterii şi dezvoltării armonioase în continuare şi pentru menținerea unei stări optime de sănătate, într-un mod inovator. Folosind metoda „learning by doing", biblioteca poate oferi copiilor toate informațiile necesare pentru dezvoltarea gradului de coordonare a mişcărilor şi a abilităților motorii critice, într-un mod ludic, amuzant. Părinții au ocazia de a vedea rezultate concrete, pentru a conştientiza importanța mişcării în viața copiilor şi a învăța totodată cum să se joace cu ei, astfel încât să contribuie în mod direct în procesul de dezvoltare al copiilor şi să-i ajute să se integreze mai bine în mediul natural şi social. Comunitatea va avea o generație următoare mai sănătoasă, care înțelege beneficiile practicării regulate a sportului şi exercițiilor fizice, pregătită pentru a transmite şi consolida o cultură a mişcării.

Punerea în practică a acestui program nu necesită resurse costisitoare şi nici cunoştințe a căror achiziționare să se facă pe perioade de timp îndelungate pentru bibliotecarii implicați. Echipamentele care asigură suportul pentru activități pot fi împrumutate (mingi, cercuri, corzi, tobogan) sau realizate de către bibliotecari (plasă de cățărare, traseu cu obstacole, saltea), iar activitățile pot fi conduse de bibliotecari asistați de un profesor de sport, în cazul în care nu există posibilitatea ca acesta să conducă activitățile în totalitate.

4.1. Prezentarea programului

Scopul noului serviciu este de a promova un stil de viață sănătos pentru copii, printr-un program comun, care combină activitățile practice pentru copiii cu vârsta între 3 şi 7 ani cu dezvoltarea de cunoştințe şi competențe în rândul părinților şi educatorilor lor.

Proiectul va facilita accesul liber la informații cu privire la modul de a încuraja un stil de viață sănătos în rândul copiilor mici şi va corecta comportamentele negative cauzate de lipsa de informații, atitudini negative față de activitățile fizice sau stiluri de viață nesănătoase.

Obiectivele proiectului:

- să proiecteze şi să implementeze un program de bibliotecă permanent axat pe comportamente sănătoase şi pe activități fizice pentru copiii cu vârsta între 3 şi 7 ani;

- să creeze conținut, să-l promoveze şi să transfere cunoştințele privind metodele de educație pentru o dezvoltare sănătoasă pentru copiii cu vârste între 3 şi 7 ani în rândul adulților direct responsabili de educație: părinți şi educatori

Resurse necesare:

1. Umane: un bibliotecar formator, 3 bibliotecari asistenți

2. Materiale:
   - **echipamente**: reportofon, aparat foto, HDD extern, echipament videoconferință, laptop, videoproiector, scanner, imprimantă, minge de sărit cu mâner, cercuri 50 cm, coardă de sărit, trambulina, structura modulara mică, mingi cauciuc şi pluş, tobogan, covor exerciții
   - **spațiu**: sală pentru activități
   - **consumabile**: markere, tonner, carton, hârtie xerox, materiale igienico-sanitare

3. Timp: 9 luni (identificarea resurselor necesare – 1 săptămână, încheierea parteneriatelor – 2 săptămâni, pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității – 2 săptămâni, stabilirea calendarului activităților şi realizarea materialelor – 2 săptămâni, instruirea resurselor umane – 1 săptămână, înscrierea copiilor în cele 12 serii – 2 săptămâni, desfăşurarea activităților, durata unei serii o săptămână, 15 copii pe serie – 12 săptămâni, evaluarea programului – 2 săptămâni)

Indicatori:

1. cantitativi: 10 grupe de copii cu vârste cuprinse între 3 şi 7, 150 de participanți (15/grup), 50 de ore de activități de educație fizică/grup, cu un total de 500 de ore, 2 ateliere de lucru pentru părinți, 100 de părinți participanți la ateliere de lucru, 2 ateliere de lucru on-line pentru educatori, 20 de educatori informați, 10 parteneriate cu gradinițe, 10 prezentări pentru părinți şi educatori

2. calitativi: 70% dintre copiii preşcolari să îşi însuşească şi să îşi perfecționeze abilitățile motorii de bază, 70% dintre copiii preşcolari să continue să practice mişcare în mod regulat, 70% dintre copiii preşcolari să fie capabili să aplice normele de igienă a efortului fizic, 70% dintre părinții care participă la prezentări să îşi îmbunătățească cunoştințele cu privire la modalitatea de a avea un stil de viață sănătos, să îşi îmbunătățească atitudinea față de mişcare şi exercițiul fizic, să dobândească noi competențe, 50% din educatori să utilizeze noi metode la clasă, 50% dintre familiile beneficiarilor direcți să fie capabili să folosească tehnici de prevenire, un grup de sprijin părinți-educatori care să promoveze importanța educației pentru un stil de viață sănătos.

4.2. Fazele de implementare

- **Identificarea/achiziționarea resurselor necesare – 1 săptămână**
- **Reamenajarea spațiului – 2 săptămâni**
- **Pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității – 2 săptămâni**
- **Înscrierea copiilor în cele 10 serii – 2 săptămâni**
- **Desfăşurarea activităților – 10 săptămâni**
- **Monitorizarea proiectului – permanent**

Identificarea/achiziționarea resurselor necesare

Pe baza programului de activități propus, împreună cu profesorul de educație fizică, bibliotecarii fac o evaluare a resurselor existente şi identifică resursele care trebuie procurate. Pentru echipamentele de care biblioteca nu dispune sau care nu pot fi achiziționate (tobogan, trambulină, mingi, corzi, cercuri) se poate apela la ajutorul instituțiilor de învățământ sau la ajutorul părinților, de la care se pot împrumuta pe perioada desfăşurării proiectului. De asemenea, cu ajutorul voluntarilor, parte din echipamentele necesare pot fi confecționate (plase de cățărare, traseu cu obstacole, saltele).

Reamenajarea spațiului

Pentru că programul se va desfăşura zilnic, este bine ca acolo unde există spațiul necesar să se amenajeze o zonă dedicată desfăşurării activităților fizice, care, în afara programului, să fie disponibilă pentru toți utilizatorii bibliotecii. Aici se poate instala toboganul, trambulina, saltelele. La amenajarea spațiul pentru activitățile fizice trebuie să se țină cont de câteva criterii: zona trebuie să fie **sigură** – în momentul în care copiii execută diferite exerciții să nu se rănească de rafturi, elemente de construcție (coloane interioare), să **nu îi deranjeze** pe ceilalți utilizatori – nu avem un spațiu antifonat în bibliotecă însă este evident că nu vom plasa echipemnetele în sala de lectură sau pe holurile bibliotecii, ci vom alege un spațiu în zona de joacă, acolo unde zgomotul este permis. De asemenea, spațiul respectiv trebuie să poată fi **uşor de curățat şi de aerisit**.

Pregătirea materialelor de promovare şi promovarea în rândul comunității

Materialele de promovare trebuie concepute diferențiat, în funcție de grupurile țintă cărora se adresează şi trebuie să acopere întreaga perioadă de derulare a programului (la început, pe parcurs şi la finalul programului). Astfel, pentru educatori şi părinți se pot utiliza afişe şi fluturaşi, pentru bibliotecile şcolare şi ong-urile cu activitate în domeniu va fi creat un material de prezentare mai amplu. Pentru mass media se poate redacta un comunicat de presă, iar în localitățile mari se poate organiza chiar o conferință de presă. Publicul larg va fi informat şi prin posturi pe blogul, pagina de facebook, contul de twitter al bibliotecii, blogul Secției pentru Copii şi Tineret.

Înscrierea copiilor în cele 10 serii

Înscrierea copiilor în program se face cu acordul părintelui sau a tutorelui legal şi se realizează pe baza următoarelor documente:

- fişa de înscriere (anexa 27)
- convenție părinți (anexa 28)
- copii după buletinele părinților/tutorilor
- copie după buletinul persoanei însoțitoare (unde este cazul)
- copie după certificatul de naştere al copilului
- adeverință de la medicul de familie din care să rezulte că preşcolarul este « clinic sănătos »

Pentru a veni în sprijinul părinților ocupați, înscrierea se poate face atât la sediul bibliotecii, cât şi virtual prin trimiterea documentelor necesare prin email. De asemenea, pentru a uşura misiunea părinților în întocmirea dosarului, copiile după documentele necesare înscrierii în program pot fi realizate prin scanare la bibliotecă.

Desfăşurarea activităților

Principalele activități ale serviciului includ **un program de educație fizică** pentru copii şi un **pachet educațional** pentru părinți şi educatori, care vizează transferul de cunoştințe legate de importanța activității fizice în viața copilului şi a metodelor de a încorpora exercițiile fizice în rutina de zi cu zi a copiilor prin mijloace creative.

Fiecare grupă de copii, alcătuită din maximum 15 persoane, participă la 27 de sesiuni de instruire cu durata de 1h30 şi la un eveniment comun cu durata a 4h. Grupele participă la program de trei ori pe săptămână (luni-mircuri-vineri sau marți-joi-sâmbătă), timp în care se încearcă dezvoltarea şi exersarea aptitudinilor locomotorii, aptitudinilor pentru menținerea echilibrului şi aptitudinilor de manevrare conform planului de activități (anexa 29).

În momentul în care grupele formate au încheiat programul, se poate organiza un eveniment comun care să includă **sesiuni demonstrative** realizate de copii, o „**conferințe de presă**", în care atât copii, cât şi părinții şi educatorii acestora să povestească despre beneficiile acestui nou serviciu oferit de bibliotecă şi o **competiție sportivă** care are şi rol de evaluare a aptitudinilor dobândite de copii pe parcursul programului. Evenimentul se încheie cu o festivitate de premiere în care se pot acorda diplome (anexa 32) şi eventual premii.

Pentru părinți şi educatori se vor organiza ateliere a căror tematică să încurajeze un stil de viață sănătos în rândul copiilor mici, să corecteze comportamentele şi atitudinile negative față de activitățile fizice. Tematica atelierelor: „Beneficiile activității fizice", „Strategii pentru a promova dezvoltarea competențelor fizice", „Exemple de activități fizice.Jocuri".

4.3. Monitorizarea şi evaluarea proiectului

Lunar se evaluează măsura în care părțile implicate cunosc şi înțeleg activitățile incluse în proiect, prin întâlniri şi consemnarea prezenței într-un caiet de evidență; întocmirea rapoartelor de activitate. Evaluarea activităților ce includ componenta fizică şi psihosocială vizează schimbări comportamentale, atitudinale şi se efectuează prin aplicarea grilă de monitorizare a competențelor psihosociale (anexa 30). Totodată, ea va fi realizată şi în baza observațiilor realizate de conducătorii activităților, ale copiilor (discuție liberă) şi ale părinților (anexa 31). Evaluarea proiectului va urmări atât indicatori cantitativi (număr de activități, resurse, participanți) cât şi pe cei calitativi (condiția fizică, colaborare, interacțiune).

Monitorizarea şi evaluarea proiectului vor fi realizate de coordonator împreună cu profesorul de educație fizică şi medicul pediatru.

Materiale suport

- Fişa de înscriere (anexa 27)
- Convenție părinți (anexa 28)
- Planul de activități (anexa 29)
- Fişă evaluare (anexa 30)
- Feed-back părinți (anexa 31)
- Diplomă (anexa 32)

Anexa 27 Fişa de înscriere

CONSILIUL JUDEŢEAN BRAŞOV
BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ "GEORGE BARIŢIU" BRAŞOV
B-dul Eroilor nr. 33-35, 500030 Braşov ROMÂNIA
Tel.: +40- 268-410338, Fax: +40-268-415070
E-mail : cojbbrasov@gmail.com Url : www.bjbv.ro

FORMULAR DE ÎNSCRIERE

SMS PREŞCOLAR

NR. ..... **DATA** .....

PERIOADĂ ÎNSCRIERII: .....

● DATE DESPRE COPIL:
NUME: _____
PRENUME: _____
DATA NAŞTERII: _____
COD NUMERIC PERSONAL (CNP) _____
LOCUL NAŞTERII: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
ADRESA ACTUALĂ: _____
TELEFON DOMICILIU: _____

INSTITUŢII DE EDUCAŢIE (CREŞE, GRĂDINIŢE) FREQUENTATE ANTERIOR:
NUMELE INSTITUŢIEI: _____

● DATE DESPRE PĂRINŢI
TATA
NUME ŞI PRENUME: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
PROFESIA: _____
LOC DE MUNCĂ: _____
FUNCŢIA: _____
TELEFON MOBIL: _____
TELEFON SERVICIU: _____
E-MAIL: _____

MAMA
NUME ŞI PRENUME: _____
NAŢIONALITATEA: _____ CETĂŢENIA: _____
PROFESIA: _____
LOC DE MUNCĂ: _____
FUNCŢIA: _____
TELEFON MOBIL: _____
TELEFON SERVICIU: _____
E-MAIL: _____

● PERSOANE DE CONTACT ÎN CAZ DE URGENŢĂ
NUME ŞI PRENUME: _____
ADRESA: _____
NUMĂR DE TELEFON: _____

SEMNĂTURA:

Anexa 28 Convenție părinți

CONVENȚIE

Încheiat azi, ... 2013

Nr. Înregistrare .....

I PĂRȚILE SEMNATARE

1.1. Biblioteca Județeană „George Barițiu" Brașov, prin Secția pentru Copii și Tineret, cu sediul în Str. Iuliu Maniu nr. 6

și

1.2. D-nul/D-na ....., cu domiciliul în ..... identificat(ă) cu BI/CI, seria ..... nr..... C.N.P .....în calitate de beneficiar, au convenit să încheie prezenta convenție, cu respectarea următoarelor clauze:

II. OBIECTUL CONVENȚIEI

2.1.Obiectul convenției îl reprezintă asigurarea pregătirii fizice generale a copiilor, dezvoltarea deprinderilor și calităților motrice de bază și stimularea interesului pentru mișcare în grupe de vârstă 3 – 7 ani.

2.2. Activitatea de bază care face obiectul prezentei convenții se va desfășura la sediul Secției pentru Copii și Tineret din Brașov situată pe Str. Iuliu Maniu nr. 6.

III. DURATA CONVENȚIEI

3. 1. Convenția se încheie pe o durată de 3 săptămâni, începând de la data de ..... și până la data de ..... în cadrul proiectului „SMS PREȘCOLAR".

3.3. Prin executarea prezentei convenții se înțelege respectarea de către părțile implicate a orarului de funcționare de la ora ..... până la ora ..... numit program normal, de luni până sâmbătă.

IV. OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

5.1. Secția pentru Copii și Tineret are următoarele obligații:

- Să asigure buna funcționare a activităților.
- Să pună la dispoziție spațiul destinat desfășurării activităților, recreere și joacă, care să satisfacă necesitățile unei funcționări în bune condiții și sigure a acestui proces.
- Să semnaleze eventualele semne de îmbolnăvire în timpul programului.. pentru a evita pe cât posibil, epidemiile în instituție.
- Să vegheze la siguranța copiilor în timpul desfășurării activităților din cadrul proiectului *SMS PREȘCOLAR*.
- Să protejeze confortul psihic al celor implicați, iar în condițiile în care se dovedește o situație de inadaptare a copilului în colectiv, să ia măsurile necesare continuării în condiții optime a activităților prevăzute în proiect, până la rezervarea dreptului de a întrerupe participarea copilului la activități.

5.2. Beneficiarul are următoarele obligații:

- Să respecte orarul de funcționare.
- Să protejeze starea de sănătate a celorlalți copii, în situația în care copilul prezintă simptome de îmbolnavire.
- Să-și exprime acordul de încredințare al copilului, în intervalul de timp corespunzător desfășurării programului de lucru (9-10,30 sau 11 – 12,30) în responsabilitatea celor implicati în proiect.
- Să asigure confortul psihic al copilului, în caz contrar, prin semnarea acestei convenții este de acord cu întreruperea frecventării activităților proiectului de către acesta.
- Să-și exprime acordul cu privire la utilizarea pozelor realizate la activități în scop informativ (nu comercial) pentru a prezenta și promova activitățile viitoare.

VI. ÎNCETAREA CONTRACTULUI

6.1. Prezenta convenție încetează de plin drept fără a mai fi necesară intervenția unei instanțe judecătorești, în cazul în care:

- Una dintre părți nu își execută una dintre obligațiile esențiale din prezenta convenție
- Una dintre părți cesionează drepturile și obligațiile sale prevăzute de prezenta convenție fără acordul celeilalte părți.

VII. FORȚA MAJORĂ

7.1. Nici una dintre părți nu răspunde de neexecutarea la termen sau/și de executarea în mod necorespunzător - total sau parțial - a oricărei obligații care îi revin în baza prezentei convenții, dacă neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației respective a fost cauzată de forța majoră, așa cum este definită de lege.

VIII. NOTIFICĂRI

8.1. In accepțiunea părților, orice notificare adresată de una dintre acestea celeilalte este valabil îndeplinită dacă va fi transmisă sau comunicată personal, în scris, la adresa/sediul prevăzut în partea introductivă a prezentei convenții.

IX. LITIGII

9.1. Părțile convin că toate neînțelegerile privind validitatea prezentei convenții sau rezultate din interpretarea, executarea ori încetarea să fie rezolvate pe cale amiabilă de reprezentanții lor.

Secția pentru Copii și Tineret | Părinte/Tutore

Anexa 29 Planul de activități

SMS PREȘCOAR - PLAN DE ACTIVITĂȚI

A1: Activitatea 1 • Învăţarea mersului în diferite direcţii cu mişcări de braţe. Joc : „Roboţelul stricat" , „Trenul", „Stopul" • Învăţarea mersului pe vârfuri, pe călcâie, mersul piticului, mersul moşului. Joc: "Uriaşii şi piticii", „Strengarii". • Învăţarea mersului cu ridicarea genunchiului la piept, şchiopătând, cu pas lungit, cu pas încrucişat înainte. Joc :„Mersul berzei", „Strengarii", „Copilul accidentat"	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3 voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcările învăţate
A2: Activitatea 2 • Învăţarea alergării cu pendularea gambei înapoi şi ridicarea genunchiului sus la piept Joc: „Berzele grăbite" • Învăţarea alergarii organizate în diferite direcţii cu opriri, porniri şi întoarceri la semnal. Joc : Şarpele" „Păsărelele şi colivia" • Învăţarea alergării cu ocoliri şi păşiri peste obstacole, Joc: „Cursa cu obstacole", „Fugim prin pădure"	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, scăunele, cuburi, mingi Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3 voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcările învăţate
A3: Activitatea 3 • Învăţarea alergării cu împrăştiere şi regrupare. Joc: „Cercurile olimpice" • Învăţarea săriturii libere de pe loc cu desprindere pe un picior şi pe două picioare. Joc: „Mingea sare" • Învăţarea săriturii cu deplasare pe un picior şi pe ambele picioare, înainte-înapoi, dreapta-stânga. Joc: „Sari din cerc în cerc"	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, cercuri, mingi Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3 voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcările învăţate
A4: Activitatea 4 • Învăţarea săriturii în adâncime(40-50m). Joc: „Barza şi broscuţele" • Învăţarea săriturii în înălţime pentru atingerea unui corp	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, structură modulară	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcările învăţate

suspendat. Joc: „Atinge clopoţelul" • Învăţarea săriturii în lungime de pe loc. Joc:"Cine sare mai departe"		Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3 voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	
A5: Activitatea 5 • Organizare eveniment sportiv sub formă de parcurs aplicativ, cu recapitularea tuturor mişcărilor învăţate	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: structură modulară Umane: 1 instructor ed. fizică, 4 bibliotecari Timp: 4 ore	**Rezultate aşteptate:** 30 concurenţi
A6: Activitatea 6 • Exerciţii pentru învăţarea prizei la obiect (apucarea, ţinerea transmiterea şi lansarea obiectului). Joc: „Loveşte popicele", „Cine prinde mingea" • Învăţarea aruncării mingii cu două mâini sus, jos, înainte, înapoi. Joc: „Mingea călătoare", „Cine aruncă mai departe" • Învăţarea aruncării cu o mână de la umăr, de pe loc la distanţă şi la ţintă fixă. Joc: „Cel mai bun ţintaş"	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, popice, mingi, panouri plută Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcarile învăţate
A7: Activitatea 7 • Învăţarea mersului în echilibru pe o linie trasată pe sol cu mâinile în diferite poziţii Joc:"Mica balerină", „Acrobatul" • Învăţarea mersului în echilibru pe banca cu mâinile în diferite poziţii. Joc: „Avionul", „Cu coşuleţul pe punte" • Învăţarea târârii pe genunchi şi palme. Joc: „Ursul prin poiană", „Şoriceii şi pisica"	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, coardă, Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcarile învăţate

A8: Activitatea 8 • Învăţarea târârii pe abdomen cu sprijin în antebraţe şi împingere în vârful picioarelor. Joc: „Şarpele” • Învăţarea târârii pe genunchi şi palme cu trecere pe sub obstacole. Joc „Pe sub gard”, „Nu atinge clopoţelul”. Învăţarea tracţiunii unor obiecte (individual şi în grup). Joc: „Tragem sacul”, „Ridichea uriaşă”	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, scaunele, mingi, coardă Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcarile învăţate
A9: Activitatea 9 • Învăţarea împingerii unor obiecte(individual şi în grup). Joc: „Camionul defect”, „Ducem căruţul cu fructe”. • Învăţarea unor exerciţii de căţărare şi coborâre la scară fixă. Joc: „Ursuleţul se urcă la miere”, „Şopârla prin pădure” • Învăţarea deprinderii de a transporta individual sau în grup anumite obiecte. Joc: „Ne mutăm”, „Ducem copilul”, „Grădinarii udă florile”	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, structură modulară scaunele, mingi, coardă, cercuri, Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcarile învăţate
A10: Activitatea 10 • Învăţarea unor paşi de dans. Joc : Alunelul” „Raţa” • Învăţarea unor exerciţii din gimnastica ritmică cu corda şi cercul. Joc:Dansul florilor”. • Învăţarea unor exerciţii din gimnastica ritmică cu baloane. Joc: „Dansul florilor”	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, structură modulară scaunele, mingi, coardă, cercuri, Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 2 bibliotecari, 3voluntari Timp: 3 şedinte a 1h30	**Rezultate aşteptate:** 150 copii care execută corect şi cu uşurinţă mişcarile învăţate
A11: Activitatea 11 Organizare eveniment final program. Concurs ştafetă şi exerciţii de căţărare şi coborâre pe aparate improvizate	**Durată:** o săptămână	**Resursele necesare:** Materiale: spaţiu, structură modulară scaunele, mingi, coardă, cercuri, Umane: 1 instructor ed. fizică, 1 cadru medical, 4 bibliotecari, 6	**Rezultate aşteptate:** 30 concurenţi

Anexa 30 Fişă evaluare

Grilă evaluare

I. DEZVOLTAREA FIZICĂ

STANDARDE ŞI INDICATORI	EVALUARE INIŢIALĂ			
	Întotdeauna	Deseori	Rar	Foarte rar
1. Cunoaşterea poziţionării elementelor componente ale propriului corp				
1.1. Poziţionează, în raport cu propriul corp, obiecte în dreapta-stânga, faţă-spate.				
1.2. Efectuează diferite posibilităţi de mişcare cu propriul corp.				
2. Menţinerea poziţiei corecte a corpului				
2.1. Îşi poziţionează ortostatic corect corpul, la comandă.				
2.2. Menţine o poziţie corporală corectă, aşezat şi în deplasare.				
3. Utilizarea deprinderilor motrice fundamentale				
3.1. Se deplasează folosind principalele variante de mers şi alergare.				
3.2. Alternează mişcarea picioarelor la urcatul-coborâtul scărilor.				
4. Utilizarea deprinderilor motrice fine în realizarea activităţilor				
4.1. Foloseşte instrumente şi unelte de scris.				
4.2. Efectuează sarcini motrice în desfăşurarea jocurilor.				
5. Evidenţierea conduitei perceptiv-motrice în funcţie de diferite repere				
5.1. Execută mişcări coordonate în funcţie de repere spaţiale.				
5.2. Execută mişcări în funcţie de repere temporale.				
6. Manifestarea capacităţii de efort fizic				
6.1. Execută trasee în tempouri impuse.				
6.2. Ia parte la activităţi fizice variate.				
7. Demonstrarea comportamentelor de păstrare a sănătăţii şi de igienă personală				
7.1. Respectă reguli de păstrare a sănătăţii.				
7.2. Foloseşte deprinderi de igienă personală, a efortului fizic şi de securitate personală.				

II. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

STANDARDE ŞI INDICATORI	EVALUARE INIȚIALĂ			
	Întotdeauna	Deseori	Rar	Foarte rar
1. Interacțiunea cu ceilalți				
1.1. Interacționează cu ceilalți copii, din proprie inițiativă, ținând cont de dorințele și nevoile celorlalți.				
1.2. Stabilește relații pozitive cu copiii, fără a-l implica pe adult.				
2. Stabilirea de relații pozitive cu adulții				
2.1. Răspunde solicitărilor adultului, dovedind respect față de acesta.				
2.2. Recunoaște propriile greșeli în fața adulților și încearcă să nu le mai repete.				
3. Demonstrarea abilităților de cooperare în grupul de copii				
3.1. Ia parte la schimb, joc, activități cu alți copii.				
3.2. Propune idei pentru îmbunătățirea unei activități sau pentru soluționarea cu succes a unei sarcini în grup, acceptând cu ușurință sugestii.				
4. Comportamentul prosocial				
4.1. Respectă regulile de conduită la ore și în pauze.				
4.2. Dovedește spirit de întrajutorare față de ceilalți.				
5. Demonstrarea autocunoașterii				
5.1. Descrie caracteristicile sale fizice și propriile abilități.				
5.2. Își manifestă preferințele personale – activități pe care dorește să le facă, copii/ adulți cu care vrea să colaboreze, obiecte cu care să lucreze etc.				
6. Manifestarea încrederii în sine și a satisfacției pentru propriile reușite				
6.1. Își exprimă liber dorințele, ideile, opiniile, mulțumirea față de ceea ce a întreprins.				
6.2. Manifestă încredere în sine la debutul unor activități și/ sau relații noi.				
7. Demonstrarea responsabilității personale				
7.1. Manifestă grijă față de obiecte și mediul înconjurător.				
7.2. Evaluează consecințele propriilor acțiuni.				
8. Manifestarea independenței				
8.1. Manifestă inițiativă în diferite activități.				
8.2. Operează alegeri din mai multe posibilități.				
9. Exprimarea corespunzătoare a emoțiilor				
9.1. Acționează în funcție de propriile emoții și de cele ale altor persoane.				
9.2. Își exprimă emoțiile prin joc/ alte activități.				
10. Controlul propriilor emoții				
10.1. Manifestă răbdare înainte de a acționa în anumite situații.				
10.2. Își ajustează manifestările emoționale.				

Anexa 31 Feed-back părinți

FORMULAR DE FEEDBACK

PERIOADA ÎNSCRIERII: 16 iulie - 3 august

NUME ŞI PRENUME (Parinte) : BORDA LAURA
NUME ŞI PRENUME (Copil) : BORDA ANDREI

De unde ati aflat despre proiectul SMS PRESCOLAR?

De la grădiniță.

Ati spus si altor parinti despre desfasurarea proiectului la care copilul dvs a fost prezent?

Da, încă altor 4 familii

Cum au perceput copiii activitatea desfasurata la biblioteca?

Le-a plăcut foarte mult.

Ce parere aveti despre programul si activitatile desfasurate?

Sunt foarte mulțumită de acest program, pentru că în timpul vacanței copii au avut posibilitatea să afle lucruri noi, să cunoască alți copii și să socializeze.

Ce activitati ati dori sa realizeze copilul in cadrul acestui proiect?

Sport și cultură generală (animale, cum s-au descoperit anumite lucruri, despre primii oameni de pe pământ cum trăiau ei ...)

Ce ati dori sa imbunatatiti la desfasurarea SMS PRESCOLAR?

Nimic.

Ce v-a placut foarte mult la SMS PRESCOLAR?

Că i-a plăcut băiatului și că și-a dorit să vină și la celelalte întâlniri fără să le oblig.

Ati recomanda si altor parinti proiectul SMS PRESCOLAR?

Da

Semnatura parinte,

Data 1 VIII 2013

Anexa 32 Diplomă

4.4. Studiu de caz

Introducere

Nevoia de joc şi mişcare este una dintre nevoile fundamentale ale copilului preşcolar. Exercițiul fizic stimulează respirația şi circulația sanguină, aducând multiple beneficii dezvoltării fizice şi psihice a copiilor. Pe lângă o bună condiție fizică, aceştia dezvoltă un respect de sine ridicat, sunt mai perseverenți, experimentează colaborarea, toleranța.

Programul

SMS Preșcolar este un program adresat copiilor între **3 şi 7 ani**, prin care ne-am propus să contribuim la formarea obişnuinței de a practica sistematic exercițiul fizic, la educarea interesului şi a dragostei pentru mişcare, ca premise ale creşterii şi dezvoltării armonioase în continuare şi pentru menținerea unei stări optime de sănătate. **Obiectivele** propuse:

- să proiecteze şi să implementeze un program de bibliotecă permanent axat pe comportamente sănătoase şi pe activități fizice pentru 150 de copii cu vârsta între 3 şi 7 ani;

- să creeze conținut, să-l promoveze şi să transfere cunoştințele privind metodele de educație pentru o dezvoltare sănătoasă pentru copiii între 3 şi 7 ani în rândul a 320 adulți direct responsabili de educație, părinți şi educatori din grădinițele din Braşov

Rezultate aşteptate versus realizări

Rezultatele aşteptate: 150 de copii participanți la program, 2 ateliere pentru părinți, 2 sesiuni online pentru educatori, 2 ateliere, 2 sesiuni demonstrative şi 2 sesiuni online pentru bibliotecari, 10 parteneriate cu grădinițele din Braşov, o broşură pentru părinți[58], o colecție online de materiale video pentru părinți[59].

În realitate, numărul de parteneriate încheiat cu grădinițele a fost dublu (25 de parteneriate), am organizat mai multe întâlniri de informare şi diseminare decât cele prevăzute inițial (3 ateliere şi 2 sesiuni demonstrative la Braşov, 5 în țară – Brăila, Bucureşti, Craiova, Piteşti, Sibiu şi 2 în străinătate Bulgaria şi Grecia). În afara acestor rezultate am reuşit să creăm şi un site[60] pe care să reunim toate aceste resurse dedicate părinților şi educatorilor, o pagină de facebook[61], pe care intenționăm să o promovăm astfel încât ea să devină o plaformă de dialog pentru părinți şi educatori pe tema educației pentru un mod de viață sănătos.

Probleme de implementare şi provocări

Principala problemă cu care ne-am confruntat a fost legată de achiziții. Nu am ştiut inițial că banii din grant vor intra în tranşe, astfel că la realizarea bugetului proiectului nu am luat în calcul ordinea de efectuare a achizițiilor, fapt care a dus la întârzieri în ceea ce proveşte organizarea sesiunilor online. Echipamentele achiziționate prin program au fost extrem de scumpe (structura modulară şi echipamentul video) şi neexistand mulți furnizori.pe piață, o mare parte din timpul alocat altor activități a fost dedicat găsirii furnizorilor şi efectuării achizițiilor.

Una dintre provocări a fost organizarea în două întâlniri distincte a atelierelor şi sesiunilor demonstrative dedicate bibliotecarilor, fapt care a însemnat un volum de muncă dublu pentru organizarea acestor întâlniri.

Strategii, tactici şi instrumente

Relațiile excelente cu partenerii şi colaboratorii, Club Şcolar Sportiv Braşovia, doamna doctor Daniela Ciorici, Inspectoratul Şcolar Județean Braşov, grădinițele partenere, au făcut ca cel puțin din punct de vedere al activităților dedicate copiilor să nu fie absolut niciun fel de problemă, totul s-a desfăşurat în cele mai bune condiții şi conform graficului stabilit inițial.

Lucrul în echipă. Prin combinarea cunoştințelor şi expertizei, am fost capabili să transmitem copiilor cunoştințe şi abilități legate de un mod de viață sănătos. Pe parcursul derulării proiectului, echipa de implementare s-a întâlnit săptămânal pentru a se instrui şi a pune la punct activitățile din săptămâna în următoare. Frecvența mare şi constantă a întâlnirilor şi comunicarea permanentă între membrii echipei au fost elementele cheie, care au asigurat coeziunea şi buna funcționare a echipei.

Beneficii

La sfârşitul programului SMS Preşcolar, în cadrul ultimului eveniment organizat, copiii, părinții, bunicii, profesorii de educație fizică, doamna doctor şi bibliotecarii, cu toții au declarat că au învățat lucruri noi, că s-au simțit minunat şi că sunt gata să o ia de la capăt. Pe timpul evenimentului, copiii au avut de parcurs un traseu cu obstacole care a solicitat executarea mişcărilor învățate. Copiii au executat mişcările corect, au răspuns la comenzile domnilor profesori, care au inclus termeni de specialitate pe care copiii i-au înțeles cu uşurință şi au executat mişcările fără probleme, fapt care a dovedit că la sfârşitul programului nu au dobândit doar abilități fizice noi, ci şi un vocabular mai bogat. La sfărşitul competiției copiii au primit diplome şi premii. Atât ei cât şi părinții au fost extrem de încântați şi de mândri de performanțele lor.

Ce spun copiii

Copiii s-au simțit ca acasă, au fost bucuroşi că au luat parte la acest program şi au fostmândri de realizările lor. Întrebarea predominantă a fost : « Când se reia programul ? »

---

58 http://smsprescolarro.weebly.com/uploads/7/4/1/8/7418386/brosura_parintilor.pdf
59 http://smsprescolarro.weebly.com/colec355ie-video.html
60 http://smsprescolarro.weebly.com/
61 https://www.facebook.com/smsprescolar?ref=hl

Ce spun îndrumătorii

Cadrele didactice de specialitate implicate au apreciat favorabil inițiativa bibliotecii de a oferi un astfel de program. A fost neaşteptat pentru ei, nu s-ar fi gândit că o astfel de colaborare este posibilă şi au apreciat mediul stimulant de învățare şi climatul cald şi prietenos oferit de bibliotecă.

Ce spun părinții

Pe parcursul desfăşurării programului şi în cadrul atelierelor destinate părinților au fost colectate opiniile şi sugestiile părinților, iar la sfârşitul fiecărei grupe părinții au completat un formular de feedback (anexa 31).

Ca urmare a participării la ateliere au propus şi alte tematici: Cum alegem sportul potrivit pentru copilul nostru ? Eventual consiliere funcție de modul în care este dezvoltat copilul. Au apreciat foarte mult parteneriatul cu profesorii de educație fizică. Au avut mai multă încredere în program şi au primit foarte pozitiv toate recomandările făcute de doamna doctor. Recomandările părinților au făcut referire la durata programului (să se întindă pe un interval mai mare de timp). Au existat părinți care au decis, la solicitarea copilului, de a începe un sport de performanță (gimnastică ritmică) şi sugestia pentru noi de a specializa programul în sensul de a inița copiii în anumite sporturi (tenis, baschet etc)

Faptul că bibliotecarele au încheiat fiecare sesiune de exerciții fizice cu lecturarea unei poveşti care a avut ca subiect mişcarea sau alimentația a fost foarte apreciat de părinți, copiii au avut timp să-şi tragă sufletul şi au ascultat mai atent ca niciodată povestea.

Lecții învățate

Studierea cu mai multă atenție a condițiilor impuse de finanțator şi colaborare mai strânsă cu compartimentul financiar al bibliotecii pentru găsirea în timp util a soluțiilor pentru îndeplinirea condițiilor şi respectarea angajamentelor. O mai mare atenție acordată procesului de planificare şi asigurarea unei marje de timp suficiente pentru derularea tuturor activităților. Limitarea numărului de obiective propuse funcție de timpul avut la dispoziție pentru implementare.

Sustenabilitate

Programul s-a bucurat de aprecierea tuturor participanților şi este unul solicitat în continuare. El a intrat în oferta de servicii a bibliotecii şi se va derula în mod organizat, în aceeaşi formă, pe perioada vacanțelor şi în formă adaptată la solicitări pe tot parcursul anului, echipamentele fiind la dispoziția tuturor utilizatorilor noştri. Asistența şi îndrumarea în folosirea echipamentelor va fi asigurată de bibliotecarii secției.

BIBLIOGRAFIE

1. BARR, Catherine, GILLESPIE, John T.. Best Books for Children: Preschool Through Grade 6, 8th Edition, Westport: Libraries Unlimited, 2005
2. BREBEN, S.; GONGEA, E.; RUIU, G.; FULGA, M., Metode interactive de grup, Ed. Arves, Buc., 2007.
3. BUTLER, Dorothy. Babies need books: sharing the joy of books with children from birth to six. Portsmouth, NH : Heinemann, 1998.
4. CERGHIT, I., Sisteme de instruire alternative şi complementare, Ed. Aramis, Buc., 2002.
5. CERNY, R., MARKEY, P., & WILLIAMS, A.. *Outstanding library service to children: putting the core competencies to work*. Chicago, Assoc. for Library Service to Children/American Library Assoc, 2006
6. CONNOR, J. G.. *Children's library services handbook*. Phoenix, Ariz, Oryx Press, 1990
7. DERMAN-SPARKS, L., OLSEN EDWARDS, J.. Resurse suplimentare pentru educație anti-bias pentru copii şi noi. Asociația Națională pentru Educația copiilor mici. © NAEYC 2010
8. DUMITRANA, M., jocuri şi jucării pentru preşcolari, Ed. Compania, 2005
9. EZECHIL, L., PĂIŞI - LĂZĂRESCU, M., *Laborator preşcolar*, Ed. V şi I Integral, Bucureşti
10. FEINBERG, Sandra, FELDMAN Sari. Serving families and children through partnerships: a how-to- do-it manual. New York: Neal-Schuman Publishers, Inc., 1996.
11. Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie şi preşcolară,Ministerul Educației şi Tineretului- UNICEF, Ch., 2008.
12. Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani, M.E.C.T., Buc., 2008.
13. GOEBEL, W., GLÖCKLER, M., Creşterea şi îngrijirea copilului, Ed. Polirom, Iaşi, 2004.
14. HORNING, Kathleen T. From cover to cover: evaluating and reviewing children's books. New York: HarperCollins, c1997.
15. KLOPFER, Karen. "Weed It! For an Attractive and Useful Collection". http://www.wmrls.org/services/colldev/weed_it.html August 2005
16. LESNESKI, Traci Engel. How To Design Library Space with Kids in Mind | Library by Design http://lj.libraryjournal.com/2012/10/buildings/lbd/how-to-design-library-space-with-kids-in-mind-library-by-design/
17. LIMA, Carolyn W. LIMA, John A.. A to Zoo: Subject Access to Children's Picture Books, Seventh Edition. Westport: Libraries Unlimited, 2005.
18. Livingstone, T., Copilul vremurilor noastre. Învățarea timpurie. Cum să valorifici potențialul maxim al copilului tău, Ed. Didactica Publishing House, Buc., 2009.
19. LUSHINGTON, Nolan. *Libraries designed for kids.* London: Facet Publishing, 2008. 183 p.
20. LUSHINGTON, Nolan. Libraries Designed for Users: A 21st Century Guide, Neal-Schuman Publishers; 1 edition (April 1, 2002), 247 p.
21. MĂTĂSARU, M.; CHIRILOAIE, M.; COJOCARU, L.; NEDELCU, C.; PRICOPOAIA, V.; MĂTASARU, L., Caiet de observație psihopedagogică a preşcolarului, Ed. Casei Corpului Didactic, Bacău, 2007.
22. MUNTEANU, C.; MUNTEANU, E., Ghid pentru învățămîntul preşcolar. O abordare din perspectiva noului curriculum, Ed. Polirom, Iaşi, 2009.
23. PREDA, V., *Educația pentru ştiință în grădiniță*, Ed. Compania, Bucureşti, 2001
24. SCHEPS, Susan G. The librarian's guide to homeschooling resources .Chicago : American Library Association, 1998.
25. STEELE, Anitra T. Bare bones children's services: tips for public library generalists. Chicago: American Library Association, 2001.
26. SULLIVAN, Michael. Connecting boys with books: what libraries can do. Chicago: American Library Association, 2003.
27. SULLIVAN, Michael. Fundamental of Children's Services. Chicago: American Library Association, 2005.
28. WALTER, V. A.. *Children and libraries: getting it right*. Chicago), American Library Association, 2000

RESURSE UTILE

Design

Designing Libraries este o resursă cu acces liber cu privire la toate aspectele legate de proiectarea şi utilizarea spațiilor de bibliotecă, inclusiv virtuale precum şi spații fizice, cu exemple de practici din întreaga lume. http://www.designinglibraries.org.uk/index.asp?PageID=134

Library Buildings and Equipment and Libraries for Children and Young Adults, Open Session in Milan, Monday August 24, 2009 http://www.ifla.org/files/assets/library-buildings-and-equipment/Milano%20report.pdf

Library Design for Young Minds http://pinterest.com/bzzybee/library-design-for-young-minds/

Planning and Designing Libraries for. Children & Young People – the UK. Experience

Annie Everall. June 2005 http://www.ekz.de/fileadmin/ekz/cms_old/files/Annie_Everall_OBE.pdf

BCI Childrens library interior http://www.slideshare.net/BCIEurobib/bci-childrens-furniture-interiors?from=ss_embed

Formare profesională continuă

Publicații periodice de specialitate

Australian Library Journal http://www.tandfonline.com/toc/ualj20/current#.UbSoXNj9X3w
Incite http://www.alia.org.au/publications-and-news/incite
Computers in Libraries http://www.infotoday.com/cilmag/default.shtml
American Libraries Magazine http://www.americanlibrariesmagazine.org/
Biblioteca http://www.bibnat.ro/Arhiva-s231-ro.htm
Bibliomagazin http://www.anbpr.org.ro/index.php/publicatii/bibliomagazin
Bibliotheque(s) http://www.abf.asso.fr/publications
BBF – http://bbf.enssib.fr/
Feliciter http://www.cla.ca/AM/Template.cfm?Section=Feliciter1
La Revue des livres pour enfants
http://lajoieparleslivres.bnf.fr/masc/portal.asp?INSTANCE=JOIE&PORTAL_ID=HTML.xml&URL=integration/JOIE/statique/pages/06_revues_en_ligne/061_rlpe/Presentation_rlpe.htm
Library Leadership &Management http://journals.tdl.org/llm/index.php/llm
Library Journal http://lj.libraryjournal.com/
Public Libraries Magazine http://publiclibrariesonline.org/magazine/
Reference & User Services Quarterly http://rusa.metapress.com/home/main.mpx

Resurse OA
Directory of Open Access Journal DOAJ http://www.doaj.org/?func=subject&cpid=129

Platforme elearning
Multimedia Educational Resource for Learning and Online Teaching MERLOT
http://www.merlot.org/merlot/materials.htm?category=2269&&
CORSERA https://www.coursera.org/courses?orderby=upcoming&cats=infotech
OPENUPED http://www.openuped.eu/
WEBJUNCTION http://www.webjunction.org/documents/webjunction/librarian-competencies-archived-webinars.html

Conferințe virtuale

LIBRARY 2.0 http://www.library20.com